

Telephone No. 2544.

నంచిత 309

249, శ్రీరంగం, పోరు, చాంద్ బాయి.

ప్రతాపరుద్రుడు నాటకము	రెండు 1-1-0
బొబ్బిలియంధ్ర నాటకము	1-0-0
కాసుంతుల నాటకము	1 0-0
రత్నావళి నాటకము	0-1-0
ఉత్తరరామచరిత్ర నాటకము	1-0-0
శ్రీ పునర్వివాహ, దుర్వా నిర్వాహము (శ్రీలక్ష్మ పునర్వివాహము కాస్త్రీయము గాని వివాహము)	1-0-0
దళి ధర్మవాత్రిముల ఆశాముఖి	1-0-0
తిక్కన విజయము	0-0-0
నాయకపుష్పములు గోకులములు	0-0-0

దేశభక్తి

వివేచనచంద్రావళిగారి ఉపన్యాసము

"జేసవి సెలవులు వచ్చుచున్నవి. మిఠాయిలను మాయ బడును గాన మీరు మిఠాయిగ్రామములకు వెళ్లెదరు. దేశభక్తి యనగా దేశీయులకు ప్రేమించుటయే. దేశభక్తుడు తన దేశీయుల నందరిని జాతిమత విభేదములేకుండ సమముగా ప్రేమించును. ఇతర దేశీయులనుండి వచ్చి మనదేశమున నిరవధి పార్శ్వములను మహమ్మదీయులు, ఆంగ్లేయులు మున్నగు వారందరును గూడ భారతీయులే మీరు స్వాంత్యమును స్వరాజ్యమును బడయుగోరినచో భార్యముతో విశాలమును నిట్టిరాజభక్తిని దేశీయులకు బోధింపవలెను జాతిమతభేదమును అస్పృశ్యతను నిర్మూలించి యొకమత్యమును కలిగింపవలెను. అనేక షతములే ర్పడుటలన దేశమునకు హానికలుగుచున్నది. ఐరోపాఖండమున నున్న తరగతుల (క్లాసు) పద్ధతిగూడ నిట్టిదే. దేశము నుద్ధరించుటకు చాల భార్యసాహసము లుండవలెను" అని 26-వ తేది సాయంకాలము కలకత్తాలో జరిగిన విద్యార్థులసభలో పాలుగారు చుడిచిరి. (శ్రీ ప్రెస్)

బి. బి. అండు సి. ఆర్. రైల్వే పరిస్థితులు

ఏ జెంటుకు వల్ల భాయివలెలుగారి హెచ్చరిక అమామదాబాదు, మార్చి 28:- బి. బి. అండు సి. ఆర్. రైల్వే కార్మిక సంఘాగ్రామము వల్ల భాయివలెలుగారు నేడు ఏ జెంటు గారికి రైల్వే కార్మిక పరిస్థితులు విషమమునున్నవని తెలుపుచు నిట్లు వ్రాసిరి. తమకు ఈసరికి జిల్లా అధికారు లెంతైనా చేసినను కార్మికులు ప్రాంతమిట్టిగా చేరుట కంగీకరింపలేదని తెలిసి యుండవచ్చును. ప్రాంతమిట్టి లిట్లు ఏర్పాటుచేయుటకు అట్టి ప్రయత్నముల కుపయోగించబడిన విధానములను అనుమానములకు తావు సంగమమున్నవి త్వరలో కార్మికుల పరిస్థితులు మాన్యుటకు ప్రయత్నించినగాని పరిస్థితులు విషమముగను. తుదకు మీరు మాకు పదిరోజులలోగా కార్మికుల పరిస్థితుల గూర్చి మాటాడినదియు లేనిదియు తెలుపగోరవను. పరిస్థితులు విచేమించిన చాగ్యత తమదేయని తెలుప నవసరములేదు. (అ ప్రె)

కలకత్తా, మార్చి 28:- ఘోటాబజారులో జరిగిన బండిపోటులో పాల్గొన్నట్టియు అనేక బండిపోట్లకు కారకుడైనట్టియు కానాయయనవానిని వెదకుచున్నారు. ఈ సందర్భమున చాల ఇండ్లు సోదాచేయబడినవి. (శ్రీ ప్రెస్)

కావలెను

25 గురు వెండిపరిష్కండును 5 గురు వెండి నగిషీపరిష్కండు తక్షణమే కావలెను. పనిచూచి మంచిజీతమేర్పాటుచేయబడును. నియమితకాలమునందుమాత్రమే పనిచేయవలసియుండును. నేరులో వచ్చిమాట్లాడుట మంచిది. 2545

మే. సత్యనారాయణచారి, ప్రొవైంటురు, శ్రీ లక్ష్మీనర్మ-సు, నెం 8, కాశీ శెట్టిపిథి, మద్రాసు.

సువర్ణ సుందరరసము సహమేహములకు పంజీవి. కీ|| శే|| కేటూరి మందరశాస్త్రిగారిచే కనిపెట్టబడినది. ఎటువంటి సహమేహములనైనను గడుక్కను. ఇక శిక్ష్ణ అనవసరము. 50 మాత్రలు ర్చి. 5/ వాడువిధము మందుతో పంపబడును. 2126 ఆర్షరసాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణా

ప్రశ్న

భీమవ్యక్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులువ్రాయటకు రూ. 4-0. ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 వి. పి. ఖర్చులు 0-4-0 అవును. ప్రశ్నవ్రాయకాలమును తెలుపవలెను. హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నాకరము రూ. 3-0-0 చరక చికిత్సాస్థానము రూ. 6 గర్భవైషమ్యరత్నావళి రూ. 2, భస్మప్రకాశిక రూ. 1 గర్భరక్త శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

నిరకము నగలు కావలసినను మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి

మావద్ద వెండి, బంగారు, కంపులు, పువ్వరాగములు, సీమ కులములు మొదలగువాటిచే తయారు చేయబడిన గాజాలు, గొలుసులు, నాగరములు, నాగవత్తులు తోడులా, జడబిళ్ళలు, మల్లశెంగులు వెండిచెయిసులు, పట్టెలుగొట్టినవి సాదారకము, బహుమతిగొన్నవి, బంగారుపతకములు వెండి, బంగారు మెల్లత్రాడులు మొదలగునవి సిద్ధముగా నున్నవి. ఇవి గాక వెండితో తయారుచేయబడిన విగ్రహములు, పండులు మొదలగునవి కూడగలవు. శ్రీమంతుడికి, సవరంబంగారుకు పూచీ నిచ్చెదము. అక్రరలేనివి వాపసు తీసుకొని వెళుమిచ్చెము. వివరము లకు, ధరలపట్టికి వ్రాసిన తెలుపబడును. మావద్ద చాల గారంటిగల బెంగుళూరు పట్టుచీరలు అనేకరకములు పలురంగులలో సరసమైన ధరకు దొరకును. వివరములకు ఈ జిహ్వలిపాసమునకు వ్రాయుడు.

శ్రీ సత్యనారాయణ జ్యోతిషలలిహోల్,

నగలును తయారుచేయువారు, సీమకమలములవర్తకులు, అశేన్యూరోడ్డు, బెంగుళూరుసిటీ. 3552

పంజాబు కాంగ్రెసు ఖద్దరుడిపోను తెరచుట

నాయకుల ప్రసంగములు 26 వ తేదీ మధ్యాహ్నము యీ డిపోను శ్రీనివాస య్యంగారు తెరచిరి స్వదేశీమాత్రమే గాక భార్యమునకును ఆర్మికారమునకును నైకమత్యమునకును గూడ ఖద్దరే చిహ్నముని నేను నమ్ముచున్నాను. మిదాస్యమును నిర్మూలించుట కిది యే ఆర్థికమగు సత్తమసాధనము అని శ్రీనివాసయ్యంగారు నుడిచిరి. "బీద లన్నములేక మాడుమండగా మీకు స్వరాజ్య మెటుల లభింపగలదు? ఈ ఖద్దరు మంత్రమును గాంధీమహాత్ముడు వదేశించెను. ఇంతకంటె శ్రేష్ఠము గు నే మంత్రమును నేనెరుగను. స్త్రీలు ఖద్దరుడిక్షును బూని భర్తలను విడ్డలుచుగూడ ఖద్దరును ధరించుటల చేయవలె"నని సహజునీ డిపోగారు నుడిచిరి. "బీదలకు ఖద్దరువలె నుపకారము చేయగలిగిన గృహపరి శ్రమమలేదీయును లేదనిమహాత్ముడు తెలిపినవాక్యమునందు నాకు గట్టినప్పుడు కలదు. రాజకీయముగను ఆర్థికముగను ఆముష్మికముగనుగూడ సీఖద్దరు ఉచ్యమము సమగ్ర సీయమేయగును" అని అసభ కధ్యక్షుత్త వహించిన సేటు జమువాలాలు బజాజు గారు నుడిచిరి. "ఖద్దరును కట్టుటవలన అహర్నిశలు కాయకష్టపడు దీవల దురస్థును మనము జ్ఞాపకముండుకొన గలుగుదుము. స్వదేశీ కాభిమానమును ఇతరదేశీయుల వారివలన మనము నేర్చుకొన వలెను" అని లాలాబజపతిరాయిగారు నుడిచిరి. శంకరలాలు బొంకరు, మణిలాలుగాంధీ, బులుకు సాంబమూర్తిగార్లు గూడ మాటలాడిరి. (అ ప్రె)

మోర్వి ఆస్థాన దొంగతనము ఆచోకి పూర్తియగుట అమామదాబాదు, మార్చి 27:- మోర్వి ఆస్థానపోలీసుదళము నేడు విచారణముగించుకొని నెడలిపోయెను. ఆస్థానమున ముత్యములు రత్నములు నగలుమార్చి దొంగనగ లుంపబడినవి. నష్టమును మారు 2 లక్షలుండు ననుచున్నారు. ఆచోకిలో 188 ముత్యములు, 6 వజ్రములు అమామదాబాదు వర్తకలవద్ద దొరకినవి. వారు వాటిని కొనిరనితెలిపిరి. మోర్విలో పోలీసువారు మువ్వర నరెస్టుచేసిరి ముద్దాయిలతో గూడ నిచ్చటకువచ్చిరి. చాల దూరస్థలములకు నగలును ముత్యములను విక్రములను పోయినవని తెలియుచున్నది. (శ్రీ ప్రెస్)

సి. ఐ. డి. దొంగత్వము

ఇరువుర బెంగాలీయునకుల మోసపుచ్చుట. బెనారసు, మార్చి 28:- ఇరువురు బెంగాలీయునకులను వింధ్యాచలమునకు పోవుమండ వారితోగూడ నొక సి. ఐ. డి. సురేంద్రమోహన బెనర్జీయను మారుచేరుతోవచ్చి బీదవాడని చెప్పి వారి ఖర్చుపాడనే కాలక్షేపము చేసెను. వింధ్యాచలముండు మహుచికమ వ్యాపిండులే యువకులు తిరిగి కాశీచేరిరి. వారితో బాటు బెనర్జీయు వచ్చి వారిని బాంధవదోడగను. యువకులకు అనుమానము గలుగుటచే బెనర్జీని పోలీసువారి కప్పగింతురని బెనరింపగా తాను చారుడనియు వారి లోపముల కనిపెట్టుటకు వచ్చెననియు, చెప్పి తాను చేసినదానికి పశ్చాత్తాపము తెలుపుచు వ్రాసియిచ్చెను. త్వరలో తనయుద్యోగమును విడిచి దనని తెలిపెను. యువకు లాతని చాయాఫటమును గ్రహించిరి. (శ్రీ ప్రెస్)

థిల్లిలో స్వరాజ్యపక్షమువారు

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు విందుచేయుట భారత కాసనసభ ముగియగానే సభ్యులందరును డిల్లీ నుండి వెళ్లి పోయెదరుగాన స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడగు పండిత నెహ్రూగారు యీ నెల 25 తేదీ సాయంకాలము కాసన సభా మందిరమున ప్రధాన కలహారగృహమున విందు చేసె. థిల్లీలోనుండిన సభ్యులందరు వచ్చిరి. ఉపాహారములును టీ పానీయము నియ్యబడెను. ఆంగ్లేయుల వంటకములును భారతీయులవకావ్యములునుగూడ వడ్డించబడెను. సభ్యులు ఖులాసాగా కొన్ని గంటలసేపు యిష్టాగోష్ఠి సంభాషణలతో గడిపిరి. పిమ్మట నెహ్రూగారు చిన్నయపన్యాసముగావించిరి. ఉప నాయకుడగు శ్రీనివాసయ్యంగారు సభ్యులపక్షమున సమచిత్త మగు ప్రత్యుత్తరము నొసగిరి. సభ్యులకు నాయకుడగు నెహ్రూగారిపైని సంపూర్ణ విశ్వాసముకలదు. నెహ్రూగారు జయప్రదముగ సభ్యులను నడిపించిరిని అయ్యంగారునుడవగా సభ్యులు హర్ష ధ్వజము గావించిరి. (శ్రీ ప్రెస్)

వేల్పు యువరాజు స్పెయినుకుపోయి 15 రోజు లగుట రాజదంపతులలో కాలము గడపును. ఇదియే మొదటి పయన మాతనికి, స్పెయినుకు బోవుట.

అనాధరక్షణ

సాంఘికదురాచారముల పోనడచుట

సరభాదేవి చాదరాణి అధ్యక్షత కలకత్తా, మార్చి 27:- అల్పర్హునలనందు శ్రీమతి సరభాదేవి చాదరాణిగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సభయందు అనాధరక్షణయు, సాంఘికదురాచారముల పోనడచుటగూర్చి యు విచారించబడినది. ఖర్చుబహదరుసింగుగారి చర్యను సభ వారామోదించి యువకుని అభినందించిరి. యువకునికి శిక్ష రిద్దుచేయవలసినదిగ గవర్నరును ప్రార్థించుచు తీర్మానించిరి. యువకులు ఈ దురాచారము తగ్గుటకు ప్రయత్నింపవలెనని తీర్మానించిరి. (శ్రీ ప్రెస్) మార్కానీ సభవాగు గవర్నరుగారిని ఖర్చుబహదరుసింగు గారి శిక్షను తగ్గింపవలసినదిగ గోరిరి. (శ్రీ ప్రెస్)

ఏలూరు శ్రీ పాండురంగ హోలుకో

శ్రీసీతారామారంజనేయ నాటకసమాజము వారు అనంత దివ్యమంగళ లీలావతార ప్రదర్శనము మార్చి 30 తేదీయందు ప్రదర్శింతురు

"విమల" 20

వలకొలది ద్రవ్యవ్యయము, రెండు వత్సరముల పరిశ్రమ మున తయారయిన నూతన శిల్పకళరములతో పోత్రోచిత వస్త్రాలంకారములతో మృదుమధురగీతములతో శ్రగదుత్పత్తి సిద్ధి లయకారణుండగు శ్రీమన్నారాయణుని దీప్యవత్సములు చూచి ధన్యులగుండు. రేటు, రూ 4-0-0, 3-0-0, 2-0-0, 1-0-0, 0-8-0, టిక్కెట్లు దొరకుట చాలకష్టముగాన, పారుగూరివారు ప్రదర్శన తేదీకి రెండుదినములు పూర్వమే టెలిగ్రాముద్వారా డబ్బు పంపిన సీట్లు రిజర్వుచేయబడును. ఎం. ఎన్. రావు, జమీందారు. (శ్రీ ప్రెస్)

నానాత్యాగ్యములు

మూడవభాగము - పదునాల్గవ ప్రకరణము

కర్మనుష్ఠాన దర్శనము

కలకత్తాలో కాలగ్రామమునకు వచ్చి ముగిసినది. దక్షిణ

ప్రకాశముగూర్చి చాలమందితో మాటలాడవలసి యుండుట కలకత్తాలోనే కలకత్తాలోనే యుండినది. నేను హాటలు లోనుండుటకూని ఇండియా క్లబ్బులోనే ఒక గదిలో నుండుటకు తగినయేర్పాటుచేసితిని. ఆ క్లబ్బులో సభ్యులవారిలో భారతీయ ప్రముఖులు పలువురుగలరు. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల పట్ల వారికి నేనభిమానమును కలిగింపగోరితిని. గోల్డెగారు బిలియర్డు ఆడ్రు అడుటకు తరుచుగా ఆ క్లబ్బుకు వెళ్ళుచుండిరి. నేను కొంత కాలము కలకత్తాలో నుండవలచితినిని ఆయనకు తెలియగా; తనయింటిలోనే యుండవలసినదని నన్నాయన కోరెను. నేనెదురుకు చాల కృతజ్ఞతతో నంగీకరించితిని గాని నాంతట నేనుపోవుట మర్యాదగా దని యారకొంటిని. రెండురోజులుమాచి నేను రాకపోవుటకు గల కారణమును గ్రహించి గోల్డెగారే స్వయముగా నన్నచటికి తీసుకొని వెళ్ళిరి. గాంధీ మీరీలాగు మితభాషిగా నుండగూడదు. మీరు భారతదేశము నడుండవలెను. చాలమందితో పరిచయమును కలుగజేసుకొనవలెను. మీరు కాలగ్రామ పనిచేయునలెనని గూడ నేను కోరెదను. అందుల కిట్టి మితభాషిత్వము పనికిరాదు" అని గోల్డెగారు దనిరి.

ఆరోజులలోనే కర్మనుష్ఠాన కలకత్తాలో దర్బారు చేయదలచెను. ఆదర్బారుకు కర్మనుష్ఠానమున నాహ్వానింపబడిన రాజులును మహారాజులును కొందరు యిండియా క్లబ్బు సభ్యులగుటచే అటునే బసచేసిరి. క్లబ్బులోనున్న పురుషుల వారు బంగారీ ధోవతులను ధర్మలను మాత్రమే ధరించుచుండిరి. దర్బారు కోజాన మారుఖాస్సామలు (వెయిట్లర్) ధరింపదగిన మరాలులును మెరుగు కెట్టబడిన బూట్లులను ధరించిరి. నాకది కష్టముగా నుండి మీరీటుల నేల దుస్తులను మార్చితిరని వారిలో నొకరి నడిగితిని.

"మాదురవసమాకేగాని యితరులకు తెలియదు. మాదీరు దములను మా సంపదలను నిలువబెట్టు కొనుటకు మేము చాల అవమానములు సహించవలసియే యుండును," అని ఆతడనెను.

"ఈఖాస్సామా తలపాగాలను యీ మెరుగు బూట్లు లను యెందుకు ధరింపవలెను?" అని నేనడిగితిని.

"మాకును ఖాస్సామలకును భేదమేమైన మీరు కని పెట్టితిరా? వారు మాకు ఖాస్సామాలు. మేము కర్మనుష్ఠాన ప్రభువుకు ఖాస్సామలము. నేనీ దర్బారుకు వెళ్ళకపోయినచో నాకు కాస్తయిండ్లనే యున్నది. మామూలు ధర్మముతో వెళ్ళినచో నది అపరాధమేయగును. ఆచట కర్మనుష్ఠాన ప్రభువుతో మాట్లాడుటకు నాకవకాశము కలుగుననుకొనుచున్నారా? ఎంత మాత్రమును కలుగదు." అని ఆయన తెలిపెను.

నిష్కలపటముగా నిటుల నామిత్రుడు తెలుపగా నాకు చాల జాలికలిగినది. వానిని గూర్చి నేను వ్రాయునపుడు నాకింకొక దర్బారు విషయముగూడ జ్ఞాపకమునకు వచ్చుచున్నది.

హార్దిజి ప్రభువు కాశీనగరమున హిందూ విశ్వవిద్యాలయమునకు పునాదిరాతిని వేసినపుడుగూడ నొకదర్బారు జరిగినది. ఆదర్బారుకు చాలమంది రాజులును మహారాజులును యథాప్రకారమే వచ్చిరి. పండిత మాలవ్యాగారు నన్ను ముఖ్యముగా రాగోరిరి.

మహారాజులు స్త్రీలవలె సింగారించుకొనివచ్చిరి. పట్టు పాయజాములు పట్టు అంగరీఖాలు మెడలో ముత్యాలహారముల తరగతులు చేతులకు మణికట్టు తలపాగాలలో ముత్యముల రత్నముల సరిములు కుచ్చులు కమ్మరబుడులలో బంగారు పిడులుగల కత్తులు మున్నగువానినిధరించి వారురాగా నాకు చాలవిచారము కలిగినది.

అవియన్నియును ధాన్యభిక్షాములుగా నాకుతోచెనే గాని రాజవిహ్నములుగా కనబడ్డలేదు. వారు పటాలోపము కొరకు వానినొంటి నటులధరించెనని నేననుకొంటిని గాని, అట్టివిధరణాదులను దర్బారులలో వారు ధరింపకతప్పదని తరువాత నాకు తెలిసినది. వారిలో కొందరి కట్టివేషములువేయుట యెంతమాత్రమును యిష్టములేదని నీయ దర్బారులలోతప్ప మరెన్నడును వారట్టివేషములు వేయరానియునుగూడ నేను తెలుసుకొంటిని.

అది యెంతవరకు జమో నాకు తెలియదు గాని కొందరు స్త్రీలుమాత్రమే ధరించుచుండునీతిని నగలును దిగవేసుకొని రాజప్రతినిధి దర్బారుకు వెళ్ళవలసివచ్చుట చాల సంతాపకరమే యగును.

ధనము అధికారము ప్రత్యక్ష మున్నగువానికొరకు మనుష్యుడెట్టి అకార్యములను చేయవలసియుండునో చూడుడు (మోక. గాంధీ. ఎలనుయింకియా 24-3-37)

నీతి రత్నములు

ఒకనిష్ఠుడు వ్రాసినది

అనంతానంత సకలకల్యాణగుణ పరిపూర్ణుడగు భగవంతుని మహిమాతీత్యమును అనగా ఆచింత్యాగృత శక్తిని యల్పశక్తుడగు మనుష్యుడు తనమాటలవలన నెటుల వెల్లడింపగలడు? మాటలాడు శక్తి మనకు నిరోధకరమేగాని శాంతి ప్రదముకాదు—(గైల్స్)

నీవు ఏకాంతమున శిరపడినచో నీలోనున్న భగవంతుడు నీకు గోచరమగును. (టేరేనా)

భగవంతు డెడటనో దూరమగునందున్నాడని నీవు పిలువ నవసరములేదు. నీవు నీహృదయము నేనుసమున తెరచెదవో ఆనిముసముననే భగవంతు డందు ప్రవేశించును. భగవద్వియోగము భిక్షనకెట్లు దుస్వహమో భిక్షుని వియోగము భగవంతునకుగూడ నట్లులే దుస్వహమగును" (అచార్య) (మో. కా. గాంధీ-ఎలనుయింకియా (24-3-27)

శ్రీ సుభాషుచంద్రబోసు

మాండలేనుండి ఇన్స్పెక్టరు జెయిలునకు మార్పుట

సుభాషుని ఆరోగ్యము.

రంగూను, మార్చి 27:—మాండలేనుండి రంగూను జెయిలునకు మార్చిన శ్రీ సుభాషుచంద్రబోసుగారిని నేడు ఇన్స్పెక్టరు జెయిలున కంపిరి.

కలకత్తా, మార్చి 27:—శ్రీ సుభాషుచంద్రబోసుగారు వ్రాసినయుక్తమును ఫార్మర్లవత్రిక ప్రకటించెను. అందు వారిట్లు వ్రాసియున్నారు. "నేనీక్కుడ ఎన్నాళ్లుండునో తెలియదు. వారమురోజులలో ఇన్స్పెక్టరుగాని మాండలేగాని మార్చినవచ్చును. నా తూకము తగ్గునునేయున్నది. ఈ వారము 183 పానులు, వేడి ఎక్కువగుచున్నది. మార్చి 11-100-6 మార్చి 12-100 మార్చి 13-99 6 ఇప్పుడు నూరుశీట్లకు తక్కువగుట లేదు. మందు మాకు ఏమియు లేదు"

ఇన్స్పెక్టరు జెయిలుల నూపరెంటు తంతి

ఇన్స్పెక్టరు జెయిలుల నూపరెంటు సుభాషునిసోదరుడు శ్రీ యుత శర్మ చంద్రబోసుగారి కిట్లు తంతి-వంపిరి. సుభాషుచంద్రబోసుగారిని ఇక్కడకు మార్చవలెననిది. (ప్రే. ప్రెసు)

టారిఫ్ బోర్డు విచారణ

అగ్గిపెట్టెల ధరీశ్రమ

రంగూను, మార్చి 26:—ప్రభుత్వోద్యోగులు వాట్సును రాబట్టెనుగారు కలపనుగూర్చి ఇట్లు సాక్ష్యమిచ్చిరి. వాట్సునుగారు కొన్ని లెక్కలచూపి కొంత జోస్యము చూపెను. కలపకు పనికివచ్చు వృక్షముల నాటులవలన వచ్చెడు కష్టములను తెలిపిరి. కాని ఏకవిధానమును సూచింపకుంకి. రాబట్టెను గారు మిఅడవులలోని పనికిరానివెట్లు అగ్గిపెట్టెలకు పనివచ్చుననిరి. త్వరితం పెరుగుననియు కర్రతేలుననియు, అందువలన లాభకరమనిరి. చాలరకు ముక్రపరికి వచ్చును ఇప్పుడుక్రొత్త నాటులు వేసినయెడల అంత లాభదాయకము గాదు. కలగలపు అడవులనుండి కలపతీసికొనుటయే యుక్తమము. కావున క్రొత్తనాట్లు అవసరము. వ్యవసాయముచేసినయెడల ఎకరమునకు 50 రూపాయలకంటె ఎక్కువ ఖర్చుగాదు. సూమిఖరీదు రక్షాఖరీదు అజమాయిషీఖర్చుల కలుపవలెను. మొత్తమువిద అజమాయిషీరక్షా ఖర్చులు టన్నుకు 10 రూపాయలకునని యిరువురును అంగీకరించిరి. ఎకరమునకు 25 టన్నులైన చాల ఎక్కువ. సోమవారమునాడు తిరిగి విచారణ ప్రారంభమగును. (అ. ప్రె.)

మార్పులు బ్లాస్ఫెమీ ఫిలిపుగార్ల సాక్ష్యము
రంగూను, మార్చి 28:—టారిఫ్ బోర్డువారు మార్పులు గారి సాక్ష్యము తీసికొనగా వారిట్లు చెప్పిరి. ఉప్పుమీద విధించిన పన్నువలెనే అగ్గిపెట్టెలపై విధించుటకు వీలులేదు. ఏలనన రాబడి కేంద్రప్రభుత్వమునకుబోవును. రాబడి ఎక్కువగనున్న ప్రత్యేకోద్యోగు లుండవలెను. ప్రాంతులతికించుటవలనగాని ఉప్పుకు వలెనే విధించుటగాని జరుగవలెను.

బ్లాస్ఫెమీ ఫిలిపుగారిట్లు చెప్పిరి స్పింటు ఫ్యాక్టరీ పెట్టిన యెడల కష్టములకు లోనుగాదు. కంక్రెట్లకు లెక్కపెట్టినవలె కలపఖరీదు తగ్గుగదు ఫ్యాక్టరీలలో హాల్టు ఇండియను. కాని అడవులలో వారు లేరు శేఫు. మిగిలిన విచారణ జరుగును. (అ. ప్రె.)

చెన్నపురి బజారుధరలు

1927-వ సం॥ మార్చి 29 తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు.

దనియాలు బా 1-8	రు 85 0 0	మొదలు 112 8 0	నదిక
లియ్యముబస్తాలు			
కునుమ తెనానిది ,,	వ 42 గలది రు 13 12 0	14 12 0	
నెల్లూరిది ,,	డిల్	15 8 0	16 0 0
డిల్లి ,,	డిల్	16 4 0	17 0 0
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-8	9 10 0	10 0 0	
నువ్వులు ,,		22 0 0	25 0

2. ధాన్యము పప్పులు.

రంగూలు బస్తా 1-8 ర 205	15 0 0	16 0 0
నెనగలు ,, డిల్	15 0 0	16 0 0
పెసలు ,, డిల్	16 0 0	17 0 0
మినుములు ,, డిల్	17 0 0	19 0 0
ఉలవలు ,, ర 195	12 12 0	18 0 0

3. నూనెపప్పులు.

నువ్వులనూనె బా 1-8	158 0 0	158 0 0
నెయ్యి మ 1-8	14 0 0	25 0 0
కొండాపురం నేరకనకపప్పు బా 1-8	54 0 0	56 0 0
ఇతర ప్రదేశము ,,	50 0 0	52 0 0
తరు నెనగనూనెగామగ బా 1-8 రు 188	మినుకూనె 180 0 0	
అముదము బా 1-8	120 0 0	121 0 0

4. చిల్లరపప్పులు.

చాయపసుపు బా 1-8	68 0 0	70 0 0
కూరపసుపు ,,	40 0 0	50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-8	122 0 0	140 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మినుగు 1-8 రు 10,45		
కాళహస్తీపాడుకట్టు ,,		50,55
చెల్లము బా 1-8	రు 40 0 0	60 0 0
చింతపండు బా 1-8	21 0 0	56 0 0

5. ఇనుము.

పల్ల-రకం బా 1-8	91 0 0	82 8 0
చదరం ,,	81 0 0	82 0 0
రవుండు ,,	27 0 0	38 0 0

6. నూలు.

నెం 20 బెన్ని సింహం యా	7 1 0	
నెం 6 బెన్ని ధర	4 4 0	
నెం 24 ,, సింహం	7 4 0	
నెం 24 ,, లాక్	6 4 0	
నెం 60 ,, కారం బెన్ని	9 1 0	
నెం 40 ,,	10 1 0	
నెం 44 ,,	5 3 0	
నెం 20 1/2 న్యూకాట్	6 6 0	
నెం 12 1/2 చూక	5 8 0	
నెం 16 1/2 ,,	5 14 0	
నెం 20 1/2 కాపురజీ	6 4 0	
నెం 40 జుమ్మరు	9 11 0	
నెం 44 సాండ్	5 0 0	
నెం 4 బెన్ని	3 12 0	

7. దూది.

కోండాపెట్టు బాధున 1-8	రు 40 0 0	
తల్పాడుదూది ,,	145 0 0	

8. లోహములు.

నెం 100 రులంక	59 14 0	61 0 0
బంగారు, రులము 1-8	21 0 0	21 2 0
నగరము 1-8		18 7 9
ఇత్తిడి బా 1-8	234 0 0	238 0 0
కాగి డిల్	254 0 0	258 0 0

మదరాసు శాసనసభ

ప్రశ్నోత్తరములు

వైద్య శాస్త్రము వారు ప్రభుత్వమువారు

భవనముకొనుట

ప్రశ్న:— 11 కి.మీ.కి పూర్వము వైద్య శాస్త్రము వారు 'మెమోరియల్' అను నివేదికను భవనమును ప్రభుత్వమువారు కొనుటకునుగ నేమయిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరిగినవి? 2. రాయపేట పట్టణములోనున్న వైద్యశాలను ప్రభుత్వమువారు కీలకముగా నున్నప్పుడు వైద్యశాలను ఎంతకు ఎంతకు కొంటిరి? ఏమి జేయవలసి? (3) ఆధునిక ప్రభుత్వమువారు దేశీయ వైద్యవిద్యలను ప్రోత్సహించుటకు భవనము నిర్మించుటకు గూర్చి ఆలోచించెదరా?

జ. వి. ఆర్. (1, 3) వైద్య విద్యాలయమును స్థాపించుటకు ప్రభుత్వమువారు మొదటగా రూ. 1,20,000 ఖర్చుపెట్టిరి. 2. పట్టణములోనున్న ఖాళీస్థలము రూ. 78,741 లకు కొనిరి. రాయపేటలో నున్న అస్తిపై ఖర్చు వైద్యవిద్యలకు ప్రోత్సహించుటకు భవనము కట్టించిరి.

ప్రశ్న:— ప్రభుత్వ వైద్యాలయభవనము అనుకూలముగ లేని విద్యార్థులు ఏర్పడుచున్నారా?

మంత్రిగారు:—నాకు తెలియదు.

ప్రశ్న:— ప్రభుత్వ భవనము మారుమూలగనుండుటచే ఆవిద్యార్థులు తిరిగి వివారింతురా?

జ. వి. ఆర్. భవనము యిదివరకే కొని దానిని మరమ్మత్తులు గూడ జేయించుచున్నాము.

ప్రశ్న:— వైద్యశాల నాయకులు:— ఆభవనము పాఠశాలకు తగియించలేదని తెలియునా?

జ. వి. ఆర్. వ్యతిరేక యోగంబున.

ప్రశ్న:— ఆభవనము మాత్రమే ఏల కొనవలసివచ్చెను?

జ. వి. ఆర్. భవన మత్యవసరముగా కావలసియుండెను.

ప్రశ్న:— అం దిదివర కేవలం దే?

జ. వి. ఆర్. నాకు తెలియదు.

ప్రశ్న:— మంత్రిగారు:— పాఠశాల రాజుగా కీయుండు నందెదరా?

జ. వి. ఆర్. నాకు తెలియదు.

ప్రశ్న:— మంత్రిగారు:— ఈ వ్యవహారము జరుగుచున్నపుడు ఆశాఖ ప్రభుత్వోత్సాహి ఆ యింటిలో నేమయిన సంబంధము గలనా?

జ. వి. ఆర్. నాకు తెలియదు.

ప్రశ్న:— మంత్రిగారు:— జమిందారుగారు ఆయింటి కెంత యిచ్చిరి?

జ. వి. ఆర్. నాకు తెలియదు.

ప్రశ్న:— మంత్రిగారు:— జమిందారుగారు ఆయిల్లు రూ. 6000 లకు కొనియుండలేదా?

జ. వి. ఆర్. వ్యతిరేక యోగంబున చెప్పవచ్చును.

Notice

కడప డిస్ట్రిక్టు మునిసిపల్ కోర్టులో

స్టాంప్ కాన్సు నెం 541/1926

వాదులు:— 1. మంత్రి కాశ్యపు; 2. గూడూరు మున్సిపల్ కౌన్సిల్.

ప్రతివాదులు:— మున్సిపల్ కౌన్సిల్ వారు. వైద్య శాస్త్రము వారు ప్రతివాది వేసిన అవాదేవి తక్కువ బట్టి రూ. 77-5-0 లకు న్యాయము దాఖలే చేసి యున్నారు. వారు న్యాయము 81-3-27 తేది వాడుకా ఉన్నది. సదరు వేదిక ప్రతివాది కోర్టులో హాజరుకానియెడల ఆతని పక్షము న్యాయము తీర్మానింపబడును.

జె. వి. శ్యామయ్య, వాదనరత్న వకీలు.

ఆధునిక ప్రకాశిక నిర్ణయము

ప్రతివాదులు:— మున్సిపల్ కౌన్సిల్ వారు.

“సాక్షి” (6) అంకముల నాటకము

జులై 1-0-0 మాత్రమే. ప్రాప్తి క్రమము. వర్తకులు ప్రత్యేకధర్మము (వాని తెలుగుకొనవచ్చును. 8559) కార్యదర్శి, విద్యార్థి న్యాయసభ, బందరు.

మదరాసు శాసనసభ

సస్టి మెంటరీ గ్రాంటులపై చర్చ

ప్రభుత్వమువారు ఖర్చు కొనవలెను

ప్రభుత్వసభ్యుని ప్రత్యుత్తరము

చెన్నపురి శాసనసభవారు నిన్న మధ్యాహ్నము ఘంటా వారంతరము తిరిగి సమావేశమైనపుడు సస్టి మెంటరీ డిమాండులపై నింకను చర్చ జరిగెను.

తిరుమనాపల్లి శిల్పాయందు కట్టలేనట్లు కావేరినదిగర్భమున రిన్యూలేటరు చేర్చుట జేయుటకు రూ. 1000 ల నొసగవలెనని గౌ. సర్. పి. వి. రామస్వామి అయ్యగారు గావించిన ప్రతిపాదన అంగీకరింపబడెను.

వంశీల వేతనముకొరకును ప్రయాణపుఖర్చులకొరకును 12000 ల నొసగవలసినదని గౌ. డా. సుబ్బారాయణగారు సుపాదించగా సంగీకరింపబడెను.

స్టేషనరీ, ప్రింటింగుల వ్యయముకొరకు రూ. 75000 లు సస్టి మెంటరీ గ్రాంటునొసగవలసినదని గౌ. డా. సుబ్బారాయణగారు సుపాదించిరి.

శ్రీనాథ విశ్వనాథదాసుగారు రూ. 100 ల తగ్గింపవలసినదని ప్రతిపాదించి, దొంగినంతవరకు స్టేషనరీ సామానులను తిని భారతదేశీయపరిశ్రమలనుండియే కొనవలసినదని గోరిరి.

కె. వి. ఆర్. స్వామినాయుడుగారు సవరణను బలపరచిరి.

ఆర్థికసభ్యులు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు సాధ్యమైనంతవరకు దేశీయపరిశ్రమలనుండియే కొనవలసినది వాగ్దాన మొసగిరి.

అంతట సవరణ నుపసంహరించుకొనబడెను.

ఖర్చుల వస్త్రములనే కొనవలెను

బిక్కిని వెంకటరత్నంగారు:— యూనిఫార్ము కొరకును ఇతరసప్లయలకొరకును ప్రభుత్వమువారు వస్త్రములకొనునపుడు, చేతితో వడికిన నూలుతో నేయబడిన వస్త్రముల కొనవలసినదని గోరుటకు గాను రూ. 100 ల తగ్గింపవలసినదని ప్రతిపాదించుచు ఆంధ్రమున నిట్లు నుడివిరి. మనదేశమున ప్రజల దుర్భరమున జీవితశీలి అందరకును దెలిసినదే, మనప్రజలలో నూటికి 90 మంది ముఖ్యముగా రైతులు. సంవత్సరమునందే కొలదికాలమోదాపై మిగతకాలమునందు వీరికేవిధమైన వృత్తియు లేక తిండికి మొగమువాచి కరువుచే బాధపడుచున్నారు. ఇట్టిరైతాంగముయొక్క పోషణకు గలగజేయసినయెడల కొంతపొలగనుండునని అందరకును దెలిసిన విషయమే. ఇదివరకు ప్రజలకు వ్యవసాయమునకుతోడు గృహపరిశ్రమలందెడివి. కాని బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు వచ్చినప్పటిలగాయత ఆపరిశ్రమలు పూర్తిగా అడుగంటినవి. దానిఫలితముగా ప్రజలకు వృత్తిలేక కాటకములకు గురికావలసివచ్చుచున్నది. ఈకాటకముల నిరాకరణకు ప్రభుత్వమువారు ప్రతివత్సరమున లక్షలకొలది ఖర్చుపెట్టవలసి వచ్చుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు, విదేశీపుట్టుకనుకొనుట మానివేసి, చేతితో నూలువడికి నేయబడిన ఖడ్గబట్టల కొనుమండునెడల, అన్నివిధముల ప్రయోజకరముగనుండును. ప్రభుత్వమువారి కీనష్టముండదు. ప్రజలు తయారుజేసిన బట్టలనుకొనుటవలన ప్రజలకును జీవనాధారమును కల్పించినవారయ్యెదరు. ప్రభుత్వమువారివిషయమున పరిపూర్ణముగనున్నతో అంతకుద్విగ పనిచేయునయెడల ప్రభుత్వమువారింకన్న దేశమునకొనర్చగల ఘోరముకొక్కటిలేదు. తినుటకు సరిగి తిండిలేనిప్రజలనుండి ప్రభుత్వమువారు పన్నుల వసూలుజేయుచున్నారు. అట్లు వసూలుచేసిన సొమ్ములో ప్రతి దమ్ముడీయుచు తిరిగి ప్రజలకు జేరునటుల జేసి దరని నమ్ముచున్నాను.

కె. వి. ఆర్. స్వామినాయుడుగారు (కాం. గోదావరి) సవరణను బలపరచుచు 17, 18 వ శతాబ్దములందు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తమ సేతపరిశ్రమల రక్షించుకొనుటకు గాను భారతదేశమునుండి దిగుమతియగు వస్త్రములపై భారము గుప్పెట్ట సెట్టుబిధించినదియు, వివరించిరి. భారతీయపరిశ్రమల రక్షించుట కట్టిపడ్డతి నవలంబింపవలెనని ఇప్పుడు గోరుటలేదు. ప్రజలు తయారుజేయు బట్టలను కొని, ప్రజలనుండి తీసుకొనినధనమును తిరిగి వారికేపోవునటుల జూడవలెననిమాత్రమే గోరుచున్నాము. ఇది చాల స్వల్పమగు గోరిక. ఖర్చుల తగ్గిన తగ్గింపు.

పదను భయములేదు. కద్దరు కొంచెము మోపువలయునని సంతకము గలుగవచ్చును. కాని అది నష్టముగాదు. విదేశీయవస్త్రములకొనుటకు వెచ్చించు మొత్తమంతయు పూర్తిగా నష్టమే.

శ్రీ కాశీశ్రీరావుగారు (కాం. కృష్ణా) కద్దరు తమకు చాల ముఖ్యమగు విషయమని నుడివిరి. ఇదివరకు కద్దరును నిరసించిన ప్రాతమంత్రులుగూడ ఇప్పుడు కద్దరునిధికి ధనమొసగుచున్నారు. ఈ విషయమున నిపుడన్ని పక్షములవారును ఇందుమించు ఏకాభిప్రాయమై యున్నారు. ప్రజాభిప్రాయముగల నింక మంత్రిగారికి వైదము కద్దరు ప్రాప్తికొనవలెను.

మంత్రిగారి ప్రత్యుత్తరము

గౌ. డా. సుబ్బారాయణగారు ప్రధానమంత్రి ప్రభుత్వమువారు కావసిన బట్టల నితరులనుండి కొనుటలేనియు జెయిల్లలోనుండి నేయబడు బట్టలనే కొనుచుంకిరియు నుడివె జెయిల్లలో నేయబట్టలు, చేతితో పడుకబడిననూలుతో నేయబట్టలేదు. మిల్లనూలుతో నేయబట్టలు జెయిల్లశాలలోగలమొంబరు గారి అధికారమునందున్నది. జెయిల్లలో నేయు బట్టలకు చేతితో పడుకబడునూలును మాత్రమే ఉపయోగింపవలెనని హోంమెంబరు గారిని గోరవలెను. ఈ విషయము ప్రజాయత్త కాళిలకు సంబంధించినది గాక పొవుటచే సవరణయంపి యుద్దేశము నాచరణలో పెట్టుటకు మంత్రిగారు వారి కధికారములేదు. కద్దరును గృహపరిశ్రమలను అభివృద్ధిపరచుటకు అభివృద్ధి కాళి మంత్రిగారు సకల ప్రయత్నములను గావించెదరు.

జె. ఎ. సాల్వానాగారు (కాం. కృష్ణా) సవరణను బలపరచుచు హోంమెంబరుచే చేతినూలును జెయిల్లలోనుండి ప్రవేశపెట్టింప జేసి యా నూలుతోడనే నేయింప జేయుటకు మంత్రి వర్గము వారు తమ పలుకుబడిను పయోగింపవలెననినుడివిరి. మంత్రి వర్గమువారి మోత్ర మొనర్చజాలనియెడల మేమును ప్రభుత్వమునందొక భాగమని చెప్పుకొనుట సిగ్గుచేటు. ఈమాత్రము పలుకుబడి అధికారము వారికిలేనియెడల మంత్రివర్గములకు రాజీనామా యొసగి ఈ పలకు వచ్చుటమేలు. మంత్రివర్గమువారి విషయమున వహించు వైఖరియే పరీక్షగ పరగజేంపబడును.

పి. సి. వెంకట పతిరాజుగారు (కాం. విశాఖపట్నం జిల్లా) ప్రతిపాదనను బలపరచుచు జెయిల్లలో చేతినూలును ప్రవేశపెట్టవలసినదనిగోరుచు కద్దరు వెల అధికముగాదనియు వెలకొంచె మధికమైనను ఎక్కడ వకాలము మన్నననియునుడివిరి.

బి. మునుస్వామినాయుడుగారు (జ. చిత్తూరు) ప్రతిపాదనను బలపరచుచు కద్దరువలన స్వరాజ్యమువచ్చునని తాము నమ్ముననియు, అయినను, ప్రజల ఆర్థికశీలిని అభివృద్ధిపరచుననుకారణముచే కద్దరును తామమోదించెదమనియు నుడివిరి.

గౌ. హరిసర్వోత్తమరావుగారు (కాం. కర్నూలు) కద్దరునే కొనవలెనని నుస్తువుచు, ఆర్థికాస్త్ర మాత్రముల నుడహరించిరి గాంధీమహాత్ముడు కావలసినంతనూలును, కద్దరును సరఫరాజేయగలదనియు లేనియెడల తాము సరఫరా జేసెదమనియు నుడివిరి.

పి. భక్తవల్సునాయుడుగారు (కాం. చెన్నపురి) ప్రతిపాదనను బలపరచుచు, ప్రభుత్వమువారు “సీరాఫాల్టర్” మొదలగుస్వల్పపరిశ్రమలతో తృప్తిచెందక, ప్రజలందరకును ఉపయోగకారియగు కద్దరు పరిశ్రమనుగూడ ప్రోత్సహింపవలెనని నుడివిరి.

సుంధ్రు వెంకయ్యగారు (నిమ్న జాతుల నామినేటరు) జెయిల్లలో కద్దరు ప్రోత్సహింపవలెననియు, తినుటకు తిండిలేక మాడుచున్న నిరుపేదలకు ప్రజలకు కద్దరుపరిశ్రమ తిండియొసగుచున్నదనియు నుడివిరి.

దండు నారాయణరాజుగారు (కాం. పశ్చిమగోదావరి) ప్రతిపాదనను బలపరచిరి.

కద్దరుపై ద్వేషములేదు

గౌ. డి. ఇ. వాయిరుగారు (ఆర్థికసభ్యుడు) వర్షకుప్రత్యుత్తరమొసగుచు నిలులనుడివిరి. ప్రజలపై పెక్కువభారము పడకుండనుండువిధమున జెయిల్లపరిపాలనను నిర్వహించుట ప్రభుత్వమువారిధర్మము. ప్రభుత్వమువారిందుకు చాలప్రయత్నంబుచున్నారు. అందుచే జెయిల్లయందే ఖయిదీలకు పరిశ్రమల నేర్పరచి ఎవరిజీవనము వారు సంపాదించుకొనునటుల జేయుచున్నాము.

నూలుపడుకుం అనినను సేతనేయుట అనినను మాకెట్టి ద్వేషమునులేదు. జెయిల్లయందు చాలమంది సేతపరిశ్రమయందు నియును 9 వేల 500 ము చున్నారు. వాటిలో

[illegible]

ఉప్పుపన్ను రూపాయ పావలాకు హెచ్చింపబడుట

వైనాన్సుబిల్ ఆమోదింపబడుట

భారతశాసనసభలో నిన్నటిదినము ఉప్పుపన్నును పది అణాలనుండి రూపాయ పావలాకు హెచ్చింపవలయునను ఉపపాదనము అధికసంఖ్యాకులచే ఆమోదింపబడెను.

నూతన డిల్లీ, మార్చి 28:—ఈ సమావేశమున జరుగవలసిన వ్యవహారములను సమాప్తి చేసుకొనుటకై భారతశాసనసభ సేతు కడపారి సమావేశమయ్యెను. ఒకవారమునకులక్రింద నన్నంత పూర్తిగా నుండవలసిన సభనుమాడుగా నిండియుండెను. ఉప్పుపన్నును పైటుకొన్నిలువారు తిరిగి రూపాయపావలాకు హెచ్చించి యుండుటచే దానినిసభవారు తిరిగి యెట్లు పరిష్కారము చేయుదురో చూచుటకై ప్రేక్షకులు వచ్చి గ్యాలోరీలో నిండియుండిరి.

ప్రశ్నోత్తరములు విశేషముగా జరిగెను

కలనల్ గిడ్డిగా రడిగిన యొక ప్రశ్నకు ఆసియా నివాస లవ ఐ. యం. ఎస్. ఆఫీసరులకు, లీకమిషను కమిషనరుల ననుసరించి ప్రయోజనపు ఖర్చుల నీయనూడవని నిశ్చయింపబడెనని మాన్యుటయంగురగు చెప్పిరి. అట్టి ఆఫీసరులందఱును, మిమోరియలు పంపుకొనగా చదువునిమిత్రమై నెలవుమీద యున్న టెను కింగ్లము వెళ్ళుచున్నట్టివారి కీయవలెనని నిశ్చయింపబడెను. అని చెప్పిరి.

పండిత మంజుగారికి జవాబుచెప్పమ పార్సన్నగారు ప్రశ్నిచేతరై త్వేకంపెనినుండి ప్రభుత్వమువారిచే నడుపబడుచున్న యితరరై త్వేకంపెనిలకు 102 ఇంజనులు పంపబడినవి చెప్పిరి.

ఇంతవరకు లోప మెచ్చుటనున్నచో విచారణ కేయంపరాదాయని చెమకొలుగుగా రడిగిరి.

విచారణకేయించి ప్రయోజనములేని పార్సన్నగారు చెప్పిరి.

పశ్చిమాత్రరై త్వేలో నింకేమియు మిగులకదాయని నియోగీగా రడిగిరి.

సరకు లెక్కవగానే యున్నవని పార్సన్నగారు చెప్పిరి.

ఇతరరై త్వేలోగూడ ఇంజను లేమైన మిగిలియున్నవాయని నియోగీగా రడిగిరి.

పార్సన్నగారు అన్నిరై త్వేలోను సరకులెక్కువగానే యున్నవిగాని నోటిసిచ్చినట్లయిన నిజమగువిషయములు తెలియగలవని చెప్పిరి.

ప్రొచులకొనుటకై రూపాయ టెండరుపద్ధతి ప్రవేశపెట్టబడునని సర్ నాల్దరు విల్కుగారు చెప్పియుండుటచేత అవిషయమై చిత్తునిబంధన లెప్పుడు ప్రకటింపబడునని సర్ నాల్దరు విల్కుగా రడిగిరి.

తా మేమియు చెప్పజాలనుంటి మని సర్ వి. యస్. మిత్రాగారు వగచిరి.

ఉప్పుపన్నును రూపాయ పావలాకు హెచ్చించుట

పిమ్మట భారతశాసనసభా కార్యదర్శి ఉప్పుపన్నును గూర్చి పైటుకొన్నిలువారు గావించిన తీర్మానమును ప్రకటించి పప్పుడు కాంగ్రెసుపక్షమువారును జాతీయపక్షమువారును నిర్దేశగని అరచిరి.

ఉప్పుపన్నును తిరిగి మూడు రూపాయ పావలాకు హెచ్చించి పైటుకొన్నిలువారి తీర్మానము నంగీకరింపవలసినదని సర్ బాసిల్ బ్లాక్టెయిగారు రుపపాదించిరి. కేంద్రప్రభుత్వము పన్నులు చెల్లించువారి భారము తగ్గవలెనా? లేక రాష్ట్రములలో పన్నులు చెల్లించువారికి లాభముకలుగవలెనా అనునదియే ప్రశ్నయైయున్నది. మొదటిదానినే మీరు కోరుకొన్నట్లయిన రాష్ట్రములు మిమ్మును నమ్మకద్రోహముకొని నిండింపగలవు. ఉప్పుపన్నును రాష్ట్రము కప్పములను రెండింటిని కల్పించి ఆలోటును భరించుటకై మూలసిగినుండి హెచ్చును తీసుకొని ఆవిధముగా ప్రభామోదమును బడయుటకు ప్రభుత్వమువారు సిద్ధముగ లేరని బ్లాక్టెయిగారు స్పష్టముగా చెప్పిరి. ఉప్పుపన్నును 10 అణాలకు తగ్గించినట్లయిన ప్రభుత్వమువారికి 141 లక్షల తేనిలను మిగులగలదు. ఇందులో 80 లక్షలు నానీకరింపకుండ్రము అనగా రాష్ట్రము కప్పములలో నొక కన్నము త్రవ్వకామై తగ్గగలదు. ఉప్పుపన్ను నూలమున లాభముగ గిడిలక్షలు నష్టముపప్పు చున్నందువలన వచ్చేసంవత్సరమే పం

గరాష్ట్రప్రభుత్వమువారిని తమకప్పమును చెల్లించుటని ఆదేశవలసివచ్చును. అదిగాక కొన్ని ప్రభుత్వములవారు ముఖ్యముగా బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు క్రొత్తపన్నులను విధించుకొనవలసివచ్చును. ఈ కప్పములవలన రాష్ట్రము ప్రభుత్వములకును కేంద్ర ప్రభుత్వమునకునుగూడ కష్టములు కలుగుచున్నవి. వాటి నెల్లయినను వదలించుకొనుటయే మనకుమంచిది. కావున పైటుకొన్నిలువారు గావించిన సవరణ నామోదింపవలసినదని ప్రభుత్వమువారు చేయుచున్న సిఫారసును సభవారంగీకరించి నట్లయిన సభవారు హిందూదేశ ఆర్థికవ్యవహారములకు చక్కని పునాది వేసినవారగుదురు. (హర్షము)

పండిత మంజుగారిలుగారు అడుపెట్టుట

ఆర్థికసభ్యుడు గావించిన తీర్మానము నడ్డగించినట్లయిన గెలుచుట మిగుల కష్టమని కనబడుచున్న పండిత మంజుగారిలు నెహ్రూగారు నేడు భారత శాసనసభయం దాతీర్మానమున కడ్డపెట్టిరి వెనుకటిసభలో గావించబడిన తీర్మానమునే తిరిగి అంగీకరింపవలసినదనియు ఆపెద్దలసభలో మహాతేలివితో గావించబడిన తీర్మానమును తలయొగ్గి అంగీకరింపవలసినదనియు అడుగుచున్నారు. కావున రాష్ట్రాంగవిధానమునందుగల బూటకమును వెల్లెబ్బి మరెయొకసారి అందరికిని తెలియజేయుటకును మంజుగారిలు నెహ్రూగారు సర్ బాసిల్ బ్లాక్టెయిగారి తీర్మానము నడ్డపెట్టుచు నిట్లుచెప్పిరి:—ప్రజలకు ప్రతిదినావారపదార్థమైన ఉప్పుపై పన్నును విధించి సంవత్సరముల తరబడి వసూలుచేయుచుండుట మహాగౌరవమైన తప్పిదమైయున్నది. సగమకలిచే మాడుచున్నట్టివారి ప్రతినిధు లీసభలో చేయునది లేక పది అణాల కంగీకరించినప్పుడంతటితో తృప్తిజెందక ఆకలిచేక్షింపుచున్న ప్రజలనుండియే యింకను రాబట్టుకొనజూచుట మహాపాతకము పాను మాంసము కావలెననియే ప్రభుత్వమువారుపట్టవలెనున్నారు. మాంసమును సుకొతినవచ్చునుగాని రక్తపాతము కాగూడదన్న వాదన యిచ్చుట పనికిరాదు. ఏలనన, మాంసముతోపాటు రక్తమునుగూడ పీల్చగల ఆయుధములు ప్రభుత్వవారిదగలవు. కావున అరపాను మాంసముతో తృప్తిజెందవలసినదని మనమును గునున్నాము. కాని మనపెద్దలు వారిసభలో మరెయొక విధముగా తీర్మానించిరి. అచ్చట యెన్నుకొనబడిన సభ్యులధికసంఖ్యాకులుగాలేరు. సాధారణపు మనుష్యులు 21 మందియే యున్నారు. తక్కినవారందఱును అధికారులలో లేక నియమింపబడిన సభ్యులలో లేక యూరపియను నియోజకవర్గమునుండి యెన్నుకొనబడినవారో లేక ఖాకాబహుమూర్ మొదలగు బిరుదుములు గల వారో యెన్నున్నారు. ఇంతమాత్రమున వారితోగూడ సరియైనవారు లేరని కాదు. కాని సామాన్యపురుషులు 21 మందియే యున్నారు. అట్టిసభలో అసెంబ్లీవారు గావించిన తీర్మానము మరెయొక విధముగా తీర్మారించబడినది. ఈవిధముగా తమ ఆధికారమును జూపుటకు అసెంబ్లీవారికి అధికార మొసంగబడుచున్నది. సంస్కరములు జరుగ ప్రచయమై నచో విఫలమైన వోతొనుకొనుటకై బర్మెకాపెడ్డు ప్రభువు మెల్లగా విచారించుచున్నాడు. ఈ భారత శాసనసభ యీ సమావేశము మొట్టమొదటనుండియు విశ్రాంత సహకారమును జూపుచున్నది. ఇది యెచ్చరకాదనగలదు? దీనికి బర్మెకాపెడ్డు ప్రభు మేజిస్ట్రేటుచెప్పగలదు? నిజమైన రాష్ట్రాంగవిధాన మవ్వుట హిందూదేశమునకు లేదు. ప్రామాణ్యురీ కవిషమకారముచూచుచున్నవారిస్వరూప కన్నులు తెరువవచ్చును. ఈరాష్ట్రాంగవిధానమే హిందూదేశముయొక్క కాలుచేతులు బంధింపబడియున్నవి. బ్రిటిషువారు తనిపోయినయెడల భారతీయులేమిచేయుగలరని బర్మెకాపెడ్డు ప్రభువు అడిగియున్నాడు. ఈ వివరీతపరిస్థితులు మిగుల ప్రారమైనరూపమును దాల్చుచున్నవి. అకారణముగ నిర్బంధమున నుండుబడిన సర్వోద్రవంధ్ర మిత్రాగారిని విడుదల చేయవలసినదని సభవారడిగి యున్నారు. చీనానుపై వ్యయము బంపువలెమై భారత శాసనసభవారిని ఎక్కికూట్టివుకొన్నిలువారు నేరుమూయించిరి. రైల్వేబోర్డు ఎక్కికూట్టివుకొన్నిలుపై నిరసనతీర్మానమును గావించబడెను. చివర కప్పుడు బహుశతముగ ఉప్పుపన్నును విధించి డబ్బులాగుటకు సభవారా

మోదమును తెలుపవలెనని అడుగుచున్నారు. డబ్బువ్యవహారము లలో అధికారము లేనట్టి పైటుకొన్నిలు ఆజ్ఞలకు భారతశాసనసభలో బడియుండవలసి వచ్చుట సభాగౌరవమునకు హానికరముగ నున్నది. కావున క్రిందటివారు ఉప్పుపన్నును తగ్గింపవలసినదని ఓట్టిచ్చినవారందఱును ఆట్లే ఓటియవలసినదనియును పన్నును తగ్గింపకూడదని ఓట్టిచ్చువారందఱును ఉప్పు పన్నును రాష్ట్రీయ కప్పములనుగూడ తగ్గించుటకు పిలుస్తుది కావున ఉప్పుపన్నును తగ్గించినంతమాత్రమున రాష్ట్రీయ కప్పములను తగ్గించుటకు పిలుండవలసి సర్ బాసిల్ బ్లాక్టెయిగారు చేయు బెదరింపుమాటలకు భవడక సభాగౌరవమును కాపాడవలసినదనియు వేడుపున్నాను అనిచెప్పి ముగించిరి. (డిగ్గంగా చప్పట్లు)

ఇతరసభ్యులు

డాక్టరు మెక్ల్యూగారు తాను మొట్టమొదట సర్ బాసిల్ గారియెడల ద్వేషభావముతో వచ్చియుంటినిగాని పబ్లికు అక్కాంటు కవిటీలో పనిచేసిన తరువాత సర్ బాసిల్ గారు వీలైనంతవరకు హిందూదేశ మేముకొరకే పాలుబడుచున్నట్లు కనబడుచున్నదనియు చెప్పిరి. ఉప్పుపన్ను విషయమున మదరాసుకు 50 లక్షలు సహాయముగానున్నదనియు సర్ బాసిల్ బ్లాక్టెయిగారి కార్యక్రమము ప్రకారము మదరాసుకు 160 లక్షల సహాయము జరుగుననియు కావున దానికే ఓటు చేయవలెననియు చెప్పిరి.

ఏ నాగరకప్రభుత్వములలోను ఉప్పుపన్ను లేదుగాని లేకున్నదని బలపరచెడివాడ నేనని ఆచార్యగారు చెప్పిరి.

ప్రభువుల సభవారు సవరణచేసిన డబ్బుబిల్లును కామన్సుసభవారు త్రోసివేసినదియు కావున నీ బిల్లును తన్నివేయుటలో అగౌరవముగా గాక మర్యాదగానే నిరాకరింపవచ్చుననియుఅనేగారు చెప్పిరి.

మోటారులకారులమీదను లేయామీదను పన్నులు తగ్గుటవలన భాగ్యవంతులకే లాభము కలిగెను. బీదవారలకొకలాభమును సభవారు చేయదలచుకొన్నప్పుడు ప్రభుత్వమువారు కాదనుచున్నారు. ఒక సంవత్సరమును మదరాసు ప్రభుత్వమువారు 167 లక్షలనిలువగల ఉప్పుపన్నును చెప్పించియుండిరి. వారికి రాష్ట్రీయ కప్పములలో 185 లక్షలు మాత్రమే తగ్గెను. మదరాసు కిందులన చెందులక్షలు నష్టము. ఇదివరకు మదరాసుసభ్యులు బ్రాహ్మణేతర మంత్రిసమిష్టములెనికారణమున ఉప్పుపన్నును తగ్గించుట కిష్టపడిరి డాక్టరు మెక్ల్యూగారు చెప్పిమాటలు సత్యములు కావు. ఢిల్లీకి వచ్చినంత మాత్రమున మూర్ఖాజా, చెట్టిగార్లు బ్రాహ్మణులైరాయని దొరస్వామిఅయ్యంగారడిగిరి.

నిర్బంధవిద్యను ప్రవేశపెట్టుటయు రోడ్డును నిర్మించుటయు బాగుచేయుటయు మొదలగు పనులు నిలచిపోవుననియు నిమ్నజాతులకు ఆకాభిముగలుగుననియు సర్ బార్డిపాడినెగారు చెప్పిరి.

మహామ్మదు యామాబుగారు ఉప్పుపన్నును తగ్గించినందువలన గ్రామజీవనము మారదనియు రాష్ట్రీయకప్పములు తగ్గినందువలన విద్యారూపమునను గ్రామపారిశుధ్యమువలన గ్రామములు మిగుల అభివృద్ధిలోనికి వచ్చినయ్యు చెప్పిరి.

ఫలహారానంతరమున కరెన్సీ ప్రశ్నపైన జనసామాన్యముకొరకు మాట్లాడుచుంటి మనిచెప్పిన సభ్యుల పూడులే నందుకునియోగీగారు వారిని నిందించిరి. ఉప్పుపన్నును తగ్గించినట్లయిన వంగరాష్ట్రముగూడ కప్పమొసంగవలసివచ్చునని సర్ బాసిల్ గారు చెప్పినమాటలకు వంగరాష్ట్రము సంగతి వేరనియు లోటు కనబడిన 1921 సంవత్సరములోగూడ వంగరాష్ట్రమునకు రిమిషను రుపంగబడెననియు నియోగీగారు చెప్పిరి.

సర్ బాసిల్ గారు జవాబుగా ఉప్పుపన్నును తగ్గించినట్లయిన నూతనపరిపితు లేర్పడుననియు రాష్ట్రీయల క్షేమమునాలోచించినట్లయిన ప్రభుత్వపక్షముననే ఓటుజేయుట నియోగీగారికి మంచిదనియు చెప్పిరి. కావలసిన డబ్బునుగూర్చి చర్చించుటకై ఒక్కచో సమావేశముకావలెనని నియోగీగారుచెప్పిరి.

సర్ బాసిల్ బ్లాక్టెయిగారిట్లు చెప్పిరి:—యామాబుగారి విషయమై బాగుగా చెప్పియున్నారు. దేశమునకు లాభకరమైనదానినే సభవారామోదింపవలెను. నేనొక పెద్దఆర్థికశాస్త్రవేత్తజ్ఞుడని గర్వపడుటలేదు. నేనొక గారడీవానివలె క్రొత్తవిషయములను లేబోవుటలేదు. రూపాయపావులా ఉప్పుపన్ను స్వాభావికమైనది. సంస్కరణములకు పూర్వముగూడ ఎన్నియో సంవత్సరములనుండి ఇదేలేలు విధింపబడుచుండెను. ఒక్క సంవత్సరముమాత్రము 28-0 రూపాయలుగా హెచ్చింపబడెను. రాష్ట్రీయ కప్పములను అంతమొందించి ఆర్థికవిషయములందు నూతన యుగమును ప్రారంభించుటకై శాసనసభవారు ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడి ఉప్పుపన్నును హెచ్చింపవలయునని కోరుచున్నాను. మీరిందుల కంగీకరించిన నికముందు ఆర్థికములం దెట్టివిక్రముల ఏర్పడవని నానమ్మకము.

పైటుకొన్నిలుసవరణ ఆమోదింపబడుట

పిమ్మట పైటుకొన్నిలువారు సవరించిన పైనాన్సుబిల్లును చర్చింపవలయునను ఉపపాదనపై సమిష్టములు పునుకొనబడె

ను. అనుకూలముగ 52 మంది, ప్రతికూలముగ 41 రు సమ్మతము నొసగిరి.

జమ్మ దాసు మెహతాగారు ప్రాణవిముక్తివిధానమును గూర్చి చర్చనలు నుద్దేశించిరి. అధ్యక్షుడందుల కంగీకరింపక సభవారు 10 అకౌలరేలు ఉండకూడదనిమాత్రమే తీర్మానించి రనియు క్రొత్తరేలును నిర్ణయింపవలసి యుండుననియు గడచినవారము జరిగిన చర్చనే మరలజరుపుట సరిగాదనియు చెప్పిరి.

ఉవ్వపన్ను పోషించబడుట

పిమ్మట ఉవ్వపన్ను ఒకరూపాయ నాలుగణా లుండ వలయునను ఉపపాదనను అధ్యక్షుడు ఓటుకుబెట్టెను. తిరిగి సమ్మతము పుచ్చుకొనకుండనే ఉపపాదన అంగీకరింపబడెను.

నల్లి మెంటరీ గ్రాంటులు

బడ్జెటునందు ఆర్థికసభ్యుడు నూచించిన విధమున 2 కోట్ల 52 లక్షలు నల్లి మెంటరీ గ్రాంటులను సభవారు ఆమోదించిరి.

ప్రభుత్వపు బిల్లులు

పిమ్మట స్టేటుకౌన్సిలువారు ఆమోదించిన బెంగాలు టె నెన్సి బిల్లును గౌ. హోంమెంబరుగారు ప్రవేశపెట్టిరి. ఈ బిల్లు యందు బెంగాలు బీహారు శాసనసభల అభిప్రాయములను తెలిపి కొనుట అవసరమని నియోగిగారు నూచించి అమరనాథదత్తు గారి నూచన ననుసరించి ఈబిల్లుపై చర్చ సిద్ధా సమావేశము వరకు ఆపియుంచుటకు హోంమెంబరుగారు అంగీ. రించిరి.

పిమ్మట ఇన్సూరెన్సు చట్టపు సవరణబిల్లు ఆమోదింప బడెను. సివిలు ప్రొసీజరుకోడు సవరణబిల్లు డైరెక్టుఆక్టు సవరణ బిల్లు బొరుకొన్నిలు ఆక్టు సవరణబిల్లు వాలంటరీ పోలీసుబిల్లు, ఈనాలుగు బిల్లులు ప్రవేశపెట్టి ప్రభుత్వసభ్యులకు సభవారు అనుమతి నొసగిరి.

సర్ హరిసింగ్ గౌరగారు నిషేకవయో నిర్ణయపు బిల్లును ప్రవేశపెట్టిరి.

సభ ఆపుదల చేయబడుట

పిమ్మట సభ ఆపుదల చేయబడెను. భారతశాసనసభ 42 దినములు సమావేశమయ్యెను. 35 పర్యాయములు వోట్లు పుచ్చుకొనబడెను. 19 పర్యాయములు ప్రభుత్వమువారు గెల చిరి, 16 పర్యాయములు ఓడిపోయిరి. ఈదివిజయాలలో ప్రభు త్వమువారికి మొత్తముమీద. 883 వోట్లువ్యతిరేకము 1776 వో ట్లు రికార్డు చేయబడెను. (అ. ప్రె.)

సంయుక్త నియోజకవర్గములు

భిన్నాభిప్రాయములు ప్రకటింపబడుట

లక్నో, మార్చి 26:—సంయుక్త నియోజకవర్గముల వి మయమై సంయుక్తరాష్ట్రములందలి మహమ్మదీయనాయకుల నేలంపూరురాజుగారి గృహమున సమావేశమైరి. లక్నో ఒకం బడిక తయారుచేసినవారిలో నొకరగు మహమ్మదాబాదు రాజు గారి అధ్యక్షతన మరియొక సమావేశము జరుప తీర్మానింప బడెను. సంయుక్తరాష్ట్ర శాసనసభయందలి మహమ్మదీయులు ఈక్రిందిప్రకటనముగావించిరి.

హిందూమహమ్మదీయసంఘముల సంఘర్షణము అంతి మొందించుటకై కొందరు గట్టిప్రయత్నములు గావించుచున్నా రు. వారిసందర్భమున ప్రకటించుచున్న సదుద్దేశమును ప్రశం సింపవలసియున్నది. కాని సంయుక్త నియోజకవర్గము లేర్పడవ లయునని గావింపబడిన నూచనలను సంయుక్తరాష్ట్రములందలి మహమ్మదీయులు అంగీకరింపజాలరు. ప్రస్తుత సంస్కరణమున కు ప్రత్యేక నియోజకవర్గములు కారణములుకావు. సంయుక్త నియోజకవర్గములు ఈ సంఘర్షణమును అధికముచేయునని మా అభిప్రాయము.

మహమ్మదీయనాయకుల ప్రకటన

ఢిల్లీసభలో జరిగిన విషయము

ఢిల్లీ, మార్చి 28:—గౌ. సు హృద్ వా డ్రి, ఆలీబక్ష్, ము హ మ్మ దు ము నే ను, ఓ కా నీ, ఆ న వ్వి రులు ఆ డీ ము (కేంద్ర శాసనసభ్యులు) గార్లు ఈక్రింది ప్రకటనము గావించుచున్నారు. కడచినవారము కొంతమంది మహమ్మదీయులు ఢిల్లీలో సమావేశమై కొన్ని మరతులపై సం యుక్త నియోజకవర్గముల నంగీకరింపవచ్చునని ఒకతీర్మానము గావించిరి. ఈ సందర్భమున అపోహలకు అవకాశముకలుగజేయు పార్టీలు ప్రకటింపబడుచున్నవి. స్టేటుకౌన్సిలు భారత శాసన సభయందలి మహమ్మదీయ సభ్యులు ఇతర మహమ్మదీయ నా యకులు అందరు కలసి ఏకగ్రీవముగ సంయుక్త నియోజకవర్గ ము లేర్పడవలయునను నూచన అంగీకరించినట్లు అన్ని ప్రతిక లయందు ప్రకటింపబడినది. కాని నిజముగ అసభలో పలువురు సంయుక్త నియోజకవర్గములను ఆక్షేపించిరి. ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులలో సంయుక్త నియోజకవర్గము లేర్పడుట నష్టప్రద మని మా అభిప్రాయము. రెండుసంఘములకు అన్యోన్యమేర్ప డినగాని ఈవిషయమై తలపెట్టుకూడదు. (అ. ప్రె.)

రాష్ట్రీయ శాసనసభలు

గౌ. దేశముఖుగారు శాసనసభవారి నిర్ణయమును ఆమోదించుట

నాగపూరు, మార్చి 26:—మహారాష్ట్ర ప్రతికా ప్రతి నిధితో గౌ. దేశముఖుగారు ఇట్లుచెప్పిరి. దేశనికాలమున మ ధ్యపరగణాల ప్రభుత్వసభ్యులు పవమర్మికి వెళ్లుట తగదని రా ష్ట్రీ శాసనసభవారు తీర్మానము గావించియున్నారు. సభవారు గావించిన ఈనిర్ణయము ననుసరించి ప్రవ ర్తింపవలయునని నేను తీర్మానించుకొన్నాను. పవమర్మికి పోవుటకు ఖర్చులను స్వయముగ నేనేభరించెదను. (శ్రీ. ప్రె.)

బడ్జెటుకోతలు గవర్నరుగారు సర్ది పైచేయుట

నాగపూరు, మార్చి 26:—రాష్ట్రీయశాసనసభవారు బడ్జెటు డిమాండులలో మొత్తమున రూ. 1584397 కోతలు ఆమోదించిరి. పరిపాలనానిర్వహణమునకు అవసరమగు చెప్పు చు గవర్నరుగారు ఈక్రిందిమొత్తములను సర్ది పైచేసిరి.

Table with 2 columns: Item (లాండురెవిన్యూ, అలవీశాఖ, జనరల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్, పోలీసుశాఖ) and Amount (రూ. 650000, రూ. 19250, రూ. 142699, రూ. 5910)

మొత్తము రూ. 817859

ప్రభుత్వమువారి విధానముపట్ల అసమ్మతి తెలుపుచు నా మకారముగ గానింపబడిన కోతలను ప్రభుత్వమువారు పరిశీలించి సాధ్యమైనంతవరకు ప్రజాభిప్రాయమునకు అనుగుణ్యముగ విధ మున పరిపాలనావిధానమును మార్పుటకు ప్రయత్నించెదరని ప్రకటింపబడినది. (అ. ప్రె.)

సంయుక్తరాష్ట్రముల శాసనసభ

బడ్జెటుడిమాండులపై చర్చ ముగియుట

లక్నో, మార్చి 26:—నేటిదినము సంయుక్తరాష్ట్రముల శాసనసభలో విద్యాశాఖడిమాండు రూ. 17204464 మొత్తము పై చర్చజరిగెను. గ్రాంటుమొత్తము తగ్గింపవలయునని పలువు రుసభ్యులు నాదాపు 200 కోత లుపపాదించి నోటిసుపంపియు న్నారు. కాని నేటిదినము 40 సవరణలమీదనే చర్చజరిగెను. ఒక్కకోతయు ఉపపాదించబడలేదు.

విద్యాశాఖమంత్రి రాయరాజేశ్వర బలిగారు డిమాం డును ప్రవేశపెట్టుచు రాష్ట్రీయకృషులు రద్దుపరుపబడిన, 60 కను 20 లక్షలరూప్యములు విద్యాశాఖకింద వ్యయపరుపబడు నని చెప్పిరి. విద్యాశాఖ సంస్కరణమునకు సంబంధించిన 25 రములను డెలివీరి.

లక్నో, మార్చి 28:— నేటిదినము విద్యాశాఖ డిమాం డులో 1 రూపాయకోత ఆమోదింపబడెను. వారణాసి, ఆం ధ్రురు విశ్వవిద్యాలయములకు పెద్దగ్రాంటులను ఇవ్వవలయునని ప్రభుత్వమువారికి నూచించుటకై ఈకోత ఉపపాదించబడెను. ఇవి యావద్భారత విశ్వవిద్యాలయములనియు, ఇండియాప్రభు త్వమువారే వీటిని పోషింపవలయుననియు ప్రభుత్వసభ్యులు సమాధానము చెప్పిరి. కొంతచర్చ జరిగిన పిమ్మట రూపాయకోత ఆమోదింపబడెను.

రూక్రి ఇంజనీయరింగు కాలేజీనందని భారతీయ ప్రాసె సరుల సంఖ్య అధికము కావలయునని పండిత జి. బి. పంతు గారుపపాదించిన సవరణ కూడ ఆమోదింపబడెను.

విద్యాశాఖ డిమాండుపై చర్చ ముగియకపూర్వమే బడ్జెటు చర్చ కాలపరిమితి అంతమొందుటచే మిగత డిమాండు లన్నియు చర్చకేకయే వోటుకు పెట్టబడి ఆమోదింపబడెను

ఈసమావేశము ఏప్రిలు 2 వ తేదీతో ముగియుననియు, రాబోవు సభ నానిటాలులో జరుగననియు ఆర్థికసభ్యుడు తెలిపెను. (అ. ప్రె.)

త్రాగుడుసంఘముగ రూపుమాపుట

నాగపూరు పురపాలకసంఘమువారి తీర్మానము

నాగపూరు, మార్చి 28:—నాగపూరు పురపాలక సంఘ మువారు బన్యారాలూగారి సంపూర్ణముగ త్రాగుడు బహి క్షుగ్రించుటకు గావించిన తీర్మానము నామోదింప మంత్రి గారిని ఆసంఘమువారి తీర్మానము నాచరణలో పెట్టవలసిన దిగ గోరిరి. (అ. ప్రె.)

బెంగాలు క్రొత్తగవర్నరు

కలకత్తా చేరుట

కలకత్తా, మార్చి 28:—బెంగాలు క్రొత్తగవర్నరు సర్ స్టేన్లీ బాక్స్సుగారు సతీసమేతులై ఉచిత గౌరవములతో నేటి దినము కలకత్తాచేరిరి. ఉన్నతోద్యోగులు రాష్ట్రీయవందలి ప్రముఖులు హోరాస్టేషనువద్ద గవర్నరుగారికి స్వాగత మొసగిరి. ఉదయం 7 గంటలకు స్వేషలుబండిలో సర్ స్టేన్లీ బాక్స్సుగారు హోరాచేరిరి.

పిమ్మట బాక్స్సుగారు ప్రభుత్వసవనమునకు తీసికొనిపో బజిరి. చీఫ్ క్లెరికురిగారు నియామకపు టు తర్రపునవదివిరి. చీఫ్ జస్టిసుగారినిదుట బాక్స్సుగారు రాజభక్తి ప్రమాణమును గైకొ నిరి. 17 ఫీరంగిగుండ్లు పేల్చబడెను.

లిట్టనుప్రభువుగారు కలకత్తావదలిపోవుట

కలకత్తా, మార్చి 28:—నేటిదినము ఉదయం 9 గంట లకు లిట్టను ప్రభుంధపతులు స్వేషలుబండిలో హృరాస్టేషను నుండి వెడలిరి. వారిని సాగనంపుటకై పలువురు ప్రముఖులు స్టేషనువద్ద గుమికూడియుండిరి. ఇన్ని సంశ్కరములనుండియున్న దేశమును వదలిపోవుటకు లిట్టను ప్రభుంధపతులు విచారము తెలి పిరి. (అ. ప్రె.)

బాపట్ల (స్వకీయులకేళి)

వై. యం. ప. తెన్ని సుపంచెములు

ఈ తెన్ని సుపంచెములు 24 తేదీ సాయంత్రం ప్రారం మెనవి. మొట్టమొదట, తెనాలినుండి వచ్చిన దుర్గిరాల పూర్ణ చంద్రరావుగారును ఈ బాపట్ల పురవాసులైన దేశరాజా సార్వభౌమరావుగారును సింగిల్ను ఆడుట తటస్థించినది. పూర్ణచంద్రరావుగారు ఎయసులో చిన్న వారైనప్పటికి, తెన్ని సు పోటీలందు మద్రాసునందేమి, బెజవాడ యందేమి, గుంటూ రునందు ఏమి సుప్రసిద్ధ ఆటగాండ్రలో యొకరని పేర్వడి యున్న సార్వభౌమరావుగారితో కడుజాగ్రత్తగా ఎదుర్కొ నుచు, బంతులను చక్కగ తీయుచువచ్చిరి. ఆటమాత్రము చాలా రమ్యముగను ఇంపుగను నుండెను. ప్రేక్షకులందరి దృష్టి పూర్ణచంద్రరావుగారియందేయుండి వారి నే ప్రోత్సహము చేయుటకు మొదలిడిరి. సార్వభౌమరావుగారు అతిఅవలీలగు బహు చాకచక్యముగను, బంతులను చంద్రరావుగారికి వేయ సాగిరి. పూర్ణచంద్రరావుగారు చివరకు ఒకపేటీరును నిర్భయ ముగా ఆపిరి. కాని సార్వభౌమరావుగారు రెండు స్ట్రిక్టులలో సులభముగ గెలుపొందిరి.

సింగిల్సు

24 సాయంత్రము:—సార్వభౌమరావుగారు, పూర్ణ చంద్రరావుగారు 6, 3; 6, 2.

కాకినాడ కళావంతుల సంస్కరణ

కాకినాడ కళావంతులసంఘ సంస్కరణసభవారు యీ గ్రామములో మూడు కుటుంబములవారిపై వారి బాలికలను పడుపు వృత్తియందు ప్రవేశపెట్టువన్నారు గాన వారిపై పిన్ కోడు 872,878 నెక్సునుల ప్రకారము తగు చర్య జరుప వలెనని జిల్లామేజిస్ట్రేటు వారివద్ద పిటిషను దాఖలు చేసిరి. దీనివలన సాంఘికలయందు అలజడి కలిగి పర్యవసానమునకై ఆతురతతో నీరీక్షించుచున్నారు.

ఇదివరలో బాలికలకు నాట్యవిద్య నేర్చు చున్న శ్రీయంత దాచేపల్లి లింగయ్యగారు తమవృత్తిని విసర్జించి తమచే విద్యగరపబడుచున్న బాలికలకు వివాహము చేయుచు టకు తోడ్పడుచున్నందులకు వారెంతయు అభివందనీయులు.

(ఒక విలేఖరి)

సియానతుప్రతిక

లాహోరు, మార్చి 28:—న్యాయమూర్తి సియానతి ప్రతికాధిపతి అపీలులో శిక్షను 6 నెలలకును 250 రూపాయ లజరిమానాకును తగ్గించిరి. ఇట్లే గారుముఖిప్రతికాధి పతికి విధింపబడినది. (శ్రీ. ప్రె.)

కలకత్తా, మార్చి 28:—నెంట్రల్ బాంకు పూరి టుగారి నూచనపై సుమారు 50 వేలవరకు బాంకును మోసం చేసినందులకు నారాయణదాసు మేతాదాసు కంప్లెయి గోకులదాసుగారికి అరెస్టువారకం సంభవించెను. (శ్రీ. ప్రె.)

ఉప్పుపన్నును పునరుద్ధరించుట

అధికారికముగా

భారతశాసనసభవారు తగ్గించిన ఉప్పుపన్నును స్వేచ్ఛకొన్నింటిని పునరుద్ధరించినది, తెలిపియుండును. మరియు ఈ పన్ను విషయము, నిన్నటిదినము భారతశాసనసభవారి యెదుట చర్చకువచ్చెను. భారతశాసనసభవారు ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనుటకయినను స్వేచ్ఛకొన్నింటి తీర్మానమును నిరాకరించి యుండవలసివచ్చింది. బీదలరక్షణనిమిత్తమే తామిదిచరకు నాపిన పట్టుదలను విడనాడకుండు నుండవలసినది. కాని, యీ మారు భారతశాసనసభవారు ఎప్పుడో కాలువైచిరి. తగ్గించిన ఉప్పుపన్నును రు 1-4-0 కు హెచ్చుజేయుటకు సమ్మతించిరి. ఏబది రెండుమంది సభ్యులు హెచ్చుదల కనుకూలముగను, నలువదియొక్కమంది ప్రతికూలముగను స్వేచ్ఛకొన్నింటిచే ప్రభుత్వ తీర్మానమును తిరస్కరించిరి. భారతశాసనసభవారు తామిదివరకుజేసిన తీర్మానమును దిగ్విమోచింపక, స్వేచ్ఛకొన్నింటి సభవారికి దోసిబొగ్గిరి. సత్. బ్లాక్లెట్టుగారికి వశపర్చుత ప్రసర్తించిరి. ఇదివరకు ఉప్పుపన్ను తగ్గుదల కనుకూలముగ స్వేచ్ఛకొన్నింటివారిలో కొందరు, రెండవమారు నెనుగీసియుండుదురు. రాష్ట్రకర్షకులు తగ్గుదలకీతిలోనై, బీదలరక్షణ కమిషని విడనాడిరి. సర్. బేసిల్ బ్లాక్లెట్టుగారు మరియొకమారు రాష్ట్రకర్షకులకు ఉప్పుపన్నుకును ముడిబెట్టిరి. కాని నెహ్రూగారు సూచించినట్లు, బ్లాక్లెట్టుగారి కిష్టమున్నచో ఉప్పుపన్నును రాష్ట్రకర్షకులనుగూడ తగ్గించియుండుదురు. 1925 సంవత్సరమునందుగూడ బ్లాక్లెట్టుగారిట్టి ఎక్కువే చెట్టి, స్వేచ్ఛకొన్నింటిసభ్యులారా, భారతశాసనసభవారి నిశ్చయమును వికలము గావించిరి. ఈమారును అటులే గావించి, శాసనసభవారిని పరిహాసపాత్రుల జేసిరి.

కొందరు శాసనసభ్యులు మొదటిమారు ఎట్టొట్టలో ఉప్పుపన్నును తగ్గించ నంగీకరించినను, రెండవమారు తమ నిశ్చయమును విడనాడెదరని వారికి చెలయును. కొంచెపు లాభమునకు ఉబ్బి తబ్బిబ్బులగుటయు, కొలదిజెడలపుకు భీతి జెందుటయు, విద్యాధికులకు పాఠాభ్యాసముగలచే, ఆ సంగతిని బ్లాక్లెట్టుగారు బాగుగ కనిపెట్టి తమపంతమును సరవేల్చుకొన గలిగిరి. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి హెచ్చరిక నొంతము, ఇట్టివారిని ధైర్యపతుల జేయకూడదోయెను. ఉప్పుపన్ను సంగతి యటుండ స్వేచ్ఛకొన్నింటి సభ చిటికిమాటికి భారత శాసనసభ తీర్మానములను నిరాకరించి, అధికారులకు చేయూర నొనగట్ట, సక్రమపరిపాలనమునకు భంగము. దీనివలన, రాజ్యాంగవిధానమున కొంత హామిక ప్రపముగలదో యూహింపవచ్చును. స్వేచ్ఛకొన్నింటి సభకు ఆర్థికచట్టముతో సరాసరి సంబం

ధములేదు. ఆర్థిక వ్యవహారములను నిర్వహించు భారతశాసనసభలోనే ప్రవేశపెట్టవలెను. భారతశాసనసభలో నంగీకరింపబడిన ఆర్థికచట్టమును లాంఛనముకొరకు స్వేచ్ఛకొన్నింటిసభ కంపుచున్నారు. అట్టిస్థితిలో పెద్దలని పేరుబెట్టుకొనిన యీసభ వారు ప్రజలకు ముఖ్యవశ్యకముగ వర్షాయులను తృణీకరింప గల్గుటకన్నను విరుద్ధము వేరుండదు. స్వేచ్ఛకొన్నింటిసభ నిట్టిస్వాతంత్ర్యనిరోధకార్యముల నిమిత్త మునయోగింతురని దూరదృష్టిగలవారు మొదటనే దలచినను, కొందరు దీనిని నామమాత్ర సభగభావించి దీనివలన నుపద్రవము ండ ద ని తలచిరి. కాని, స్వేచ్ఛకొన్నింటి సభను అధికారులు తమప్రయోజనములనిమిత్తము ఇచ్చవచ్చినరీతి నునయోగించుకొనగల్గుచున్నారు.

సహకారము, సహకార మని అధికారులు చాటుటయేగాని, ప్రజలసహకారమునకు తావిచ్చుట గానరాదు. శాసనసభవారితీర్మానముల నీతిరస తృణీకరించుచు, వానిని విఫలపరచుచుండు నంతవరకు, సహకార మెటుల పెంపొందును? ఇండియామంత్రిగా రేమాత్రమయినను ఆలోచించిన యెడల, సహకారమునకు అధికారవర్గమువాళే ప్రతిబంధకులని గ్రహించియుండురు. పాపము, కాంగ్రెసుపక్షమువారిలో పలువురు ఉప్పుపన్ను తగ్గుదలకు భంగముకలుగునని ఎంచి, ఆర్థికచట్టనిరాకరణమువిషయమున తాటస్థముగూడ వహించిరి. ఇంతకన్నను సహకార మేమి గావలయునో తెలియదు. గౌహతి కాంగ్రెసు తీర్మానమును సయితము విడనాడి, ఉప్పుపన్ను తగ్గుదలకు భంగము కలుగకుండుటకు వీరు పూనుకొనినను, తుదకు ఉప్పుపన్ను మరల హెచ్చుచేయబడెను. సర్. బ్లాక్లెట్టుగారే సంపూర్ణవిజయము గాంచిరి. ఒక్కసంగతి నిందు మూలమున గ్రహింపవలయును. కేవలము ఎత్తులలో అధికారవర్గమునకు ప్రజాప్రతినిధులు ఈడుగాజులరు. విభేదతంత్రమును అధికారులు కడునమర్థతతో నునయోగింపగలరు. జయము చేకూరినను, అజయము వాటిల్లినను, కాంగ్రెసుపక్షమువారు కాంగ్రెసు ఆజ్ఞను కొనసాగించుట ముఖ్యము. అందువలన, వారి గౌరవ మతిశయించును. ప్రజలలో కాంగ్రెసుపట్ల గౌరవము హెచ్చును. అట్టితరి అధికారులు ముందుగజయించినను, ప్రజలనిశ్చయము బలపడి, వారికి త్వరలో విజయము చేకూరకమానదు. అందుకు మారుగ కాంగ్రెసునాయకులే తమధర్మమును నిర్వహింపక, స్వల్పప్రయోజనములకొర కాశపడుచో, ప్రజలు కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు బద్ధులగుట దుర్లభమగును.

స్వేచ్ఛకొన్నింటి సభవారితీర్మానమున కెట్టివిలువ లేదని, నెహ్రూగారు చెలిపినవాక్యములం దతిశయోక్తి ఏమాత్రము కనుపింపదు. 59 మంది సభ్యులలో, 26 గురు ప్రభుత్వనియమితసభ్యులు. వీరు ప్రభుత్వపక్షమున వోటుజేయకతీరదు. ఇక ముప్పది ముగ్గురు ప్రజాప్రతినిధులు పేరునకున్నను, ముగ్గురు యూరపియను సభ్యులు గలర. వీరు ఎటు వోటు జేయునది చెలుప నక్కరలేదు. తొమ్మిదిమంది ప్రభుత్వవిరుద్ధముల నండినవారు. ఇక మిగులువారు ఇరువదియొక్కమంది. ఇట్టిస్థితిలో స్వేచ్ఛకొన్నింటి సభతీర్మానముల కెట్టివిలువ యుండును? ఇట్టిదుస్థితి గాంచి, సహకారవాదులగు పండిత మదనమోహన

మాశవ్యాగారు అవమానమును భరింపజాలక బోయిరి. తామి బాధను సహింపక, తమసభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చుటకు, నిశ్చయించినట్లు మాశవ్యాగారు పలికిరి. కాని, పలువురు ప్రముఖులుగోరగ, మాశవ్యాగారు తమనిశ్చయమును విడనాడిరి. శాసనసభ్యులలో నెంద రిట్టియవమానముక్రింద మ్రగ్గుచున్న వారు లేరు? మాశవ్యాగారే యటుల భావించుచున్నపుడు, ఇంకను సంస్కరణములు ప్రయోజనకరములని చెప్పటకు వీలుపడునా? ఇంతయేల? సంస్కరణము లెంత నిరర్థకములో, ప్రాతబెంగాలు గవర్నరుగ లిట్టను ప్రభువుగారే స్పష్టముగ చెలిపి యుండిరి. ప్రస్తుత దేశదుస్థితికి, సంస్కరణవిధానమే కారణ మని స్పష్టపరచియుండిరి. కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమును శాసనసభలు తొలగింప వీలులేని స్థితి యుండునంతవరకు, సుపరిపాలనము కొనసాగ నేరదని, లిట్టను ప్రభువుగారే సూచించియుండ, సత్వరస్వపరిపాలనాప్రదానావశ్యకత గూర్చి వేరు ప్రతిపాదనలతో బని యేముండును? భారతశాసనసభ ముగిసినది. రాష్ట్రసభలును ముగియనున్నవి. ఇంతవరకు శాసనసభలలో ప్రజాప్రతినిధులు కాంగ్రెసు తీర్మానము నెంతవరకు కొనసాగింపగలిగిరో కనుగొని, ప్రస్తుతానుభవములబట్టి భావికర్తవ్యమును నిర్ణయించుట ముఖ్యము. రైల్వేబోర్డు గ్రాంటును కార్యనిర్వాహకప్రభుత్వపు గ్రాంటును, భారతశాసనసభవారు నిరాకరించిరి. సైనికపు డిమాండును తిరస్కరించిరి. వీని నన్నిటిని ప్రభుత్వమువారు సర్దిఫి కెట్టుద్వారా పునరుద్ధరింపగలిగిరి. ఉప్పుపన్నును శాసనసభవారు తగ్గించిరిగాని, దీనిని పునరుద్ధరించుటకు ప్రభుత్వమువారు వేరొక మార్గము నవలంబించినను, అదియు సర్దిఫి కెట్టుతో సమానమని చెప్పవచ్చును. బెంగాలునిర్బంధితులవిడుదల గోరుచు తీర్మానించిరి గాని, ప్రభుత్వమువారు సుముఖత జూపలేదు. ఉక్కుచట్టముగూర్చియు, కరెన్సీ బిల్లునుగూర్చియు, శాసనసభ్యులు కొందరు పోరాడిరి గాని, ప్రయోజనములేకబోయెను. పరిస్థితుల నాలోచించిన, ఇండియా ప్రభుత్వమువారిప్పటికిని, నామినేటెడు సభ్యుల సహాయముతోనే తమ పంతమును కొనసాగించు చున్నారని విదితమగును. మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభవారు తగ్గించిన 817859 రూపాయలను గవర్నరుగారు సర్దిఫై జేసి పునరుద్ధరించినట్లు వార్తలు చెలుపుచున్నవి. ఇట్టిస్థితిలో బడ్జెట్టుగ్రాంటులను తగ్గించినను తగ్గింపకున్నను ప్రభుత్వపు దృక్పథము మార్పు జెందుట లేదు. శాసనసభాభిప్రాయమును, వారు గౌరవించుటలేదు. అందుచే, శాసనసభల వెలుపలనే దేశనాయకులధికముగ పాటుపడి, ప్రజాశక్తిని వృధిగావించుట యవసరమని తోచును. కాంగ్రెసు సంఘములవారును తమ కాలమునంతను శాసనసభల వ్యవహారములలో ప్రొద్దుబుచ్చక, నిర్మాణకార్యక్రమనిర్వహణమునకై నడుము గట్టుట వివేకము. మాశవ్యాగారికి గలిగిన నిరాశగూడ, నిట్టియూహనే బలపఱచుచున్నది.

గాంధీమహాత్ముని జ్యోతి

మహాదేవ దేశాయిగారు, చిహ్నము.

నిన్న 28 వ తేదీన మరణించిన గాంధీ

"నిడతెగని సంచారములన క గిన అత్యధ ము గా లిచ్చె మహాత్ము డవ్వడమొకటి" అని తే పాలసి వచ్చిన గుర్తు మిక్కిలి చింతించుచున్నాను మహాత్ము డేవ్వాను కల్లెపాపం దని అజ్ఞాపించినందున నేటివరకు ప్రకటనపాలకమున మహాత్ముడు దీనిని ప్రకటించుటకు సహజమైన నొసరు.

24 వ తేదీన మేము బొంబాయి నుండి పూనా వెయి లులో బయలుదేరితిమి మహాత్ముని బహిర్యుండెను కొంత నేపు నిద్రించెను త్రెయినులో మామూలుగా పట్టునట్టి గాఢ నిద్ర మహాత్ముని కానాడు పట్టలేదు సాయంకాలము 5 గం టకు తల కొద్దిగా ఎక్కుగానుండెను తెగు - త శరీరమునదిలి వాసుభాగవంతయును మొగ్గుబారసాగెను పూనా నుండి పించునప్పటికి మహాత్ముడు కడలలేని నిద్రలో నుండెను మహా త్ముని లేవనెత్తి కొల్లాపూరు త్రెయినులో హర్షించు బెట్టులసి వచ్చినది ఏవో వాసనగానుండిన నీళ్లును మహాత్ముడు త్రాగక వెంటనే యీలక్షణములన్నియును కనబడినందున మేమేమి యును నిర్ణయింపజాలకపోతిమి ఏమోమో అనుమానములు కలుగసాగెను ఎటులనైనను త్వరలోనే స్వస్థత కలుగునని మేము తలచితిమి ఏలననగా రైలుబండి కడలగానే చల్లగాలి పించుచుంటున్న మహాత్ముని కురల నిద్రపట్టినది ఆరాత్రి బాగుగ నిద్రపట్టినందున తెల్లవారుపరికి ఆనగా 25 వ తేదీన మహాత్ముడు కొద్దిగా నీరసము పెప్పు మరెట్టివాగయును కనబడ లేదు అందువలన కొల్లాపూరులో కార్యక్రమమును జరుపుటకే మహాత్ముని నిశ్చయించెను

అచట పరిచాలనచారముగానేయుండెను గ్రమ్మలలో నుపన్యసింపవలసియుండెను పైగా జనసమగ్ధులు కొలహాలము మున్నగునవి మిక్కిలముగానుండెను ఆరుపభలలోను వచోక్తి దుపన్యసింపెను కాని గ్రహవంశలో చివరభాగముల ఎని నెర సము కనబడసాగెను మహాత్ముని లేవదీసి మోటారుకారులో హర్షించుబెట్టులనివచ్చినది ఇంటికి వచ్చినప్పటికి ఆరాత్రి కొల్లాపూరులో విశ్రమించుట మంచిదిగా నుండెను మహాత్ముని తెరిగించిరిగాని ముందు మకాములో కార్మికమున 30 రాయము కలుగకూడదని మహాత్ముడు తెలిపెను

మేము మోటారుకారులో నివాసికి బయలుదేరితిమి కొల్లా పూరు నివాసికి 24 మైళ్లదూరమున్నది తలదెమ్మ లెలకొమ్మ శరీరము మొద్దుబారుట మున్నగునవన్నియును వరుస కలపడెను సాధారణముగా పగులకట్టుకే పరిచేయున గాన రాత్రిమహా త్ముడు మైదురచి నిద్రించుచుగాని 25 వ తేదీరాత్రి అటల సరిగా నిద్రపట్టలేదు 26 వ తేదీ ఉదయమున డాక్టరును పిలువ నంపుటకు మహాత్ము డంగీకరించెను ఆ సంగతి తెలియగానే డాక్టరు అంకికరుగారు వచ్చి బాగుగా పరీక్షించి నాడీ చొర్చి ల్యము (నెర్వస్ బ్రెయిన్) కలిగినది అందువలన ఉష్ణాధిక్యము (హైబ్రడు ప్రవరు) కనబడుచున్నదిగాన శరీరమువలన మనసు నకును సంపూర్ణముగ విశ్రాంతి అవసరము. నేను కురల సాయం కాలమునకు వచ్చెదను అని డాక్టరు తెలిపెను ఈసమాచారము బెల్గాముకుగూడ చేరినందున డాక్టరు కోకటనూరుగారు మధ్యా హ్నమునకే వచ్చి డాక్టరు అంకికరుగారు తెలిపినదానినే స్థిరపర చిరి ఈలోగా గంగాధరరావు దేశపాండ్యాగారు మోటారులో మిరాజుకుపోయి వాల్లెసుగారితోగూడ సాయంకాలము 5-30 గు నివాసికి వచ్చిరి వాల్లెసుగారవుకు పరీక్షింపగా ఉష్ణము ఉదయ మున సెలులండెనో సాయంకాలమునగూడ వలె యుండెను సంపూర్ణముగ విశ్రాంతి అత్యవసరము పక్షపాతము అపోష్టెక్కి రావలసియుండెను అప్పట్లనకను రిప్పిపోయినది చాలజాగ్రత్త గా నుండవలెను అని వాల్లెసుగారు నిష్కర్షి గా నుడివరి

డాక్టరుల అభిప్రాయములు

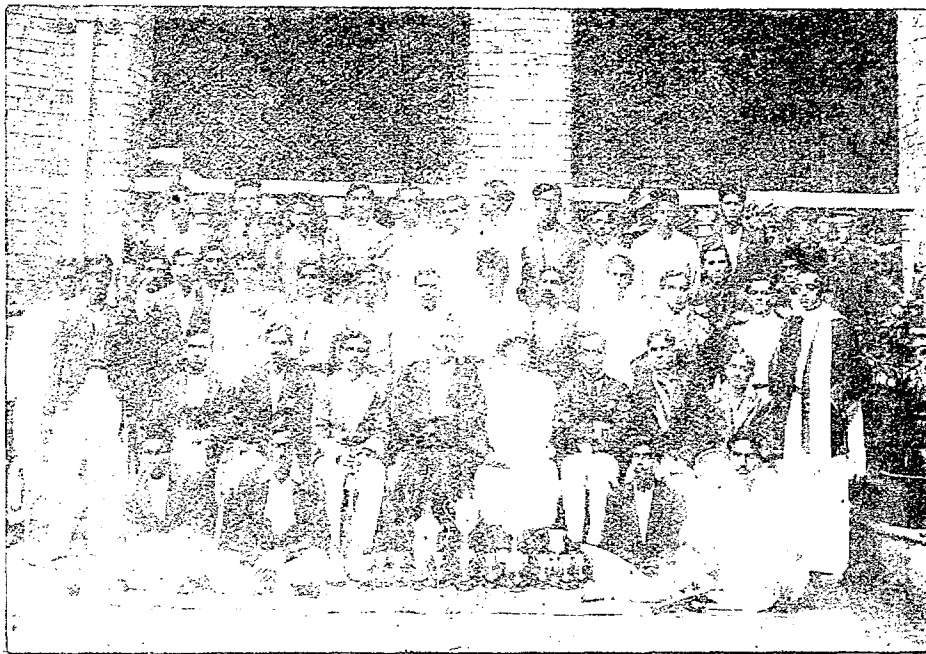
1 గాంధీగారికి తేలికగా పక్షవాతమువచ్చినది ఒకవారములోజులవరకును ఉత్తిరులను వ్రాయగూడదు, చదువ గూడదు కొన్ని గోజులవరకు ప్రయాణమును ఉపవ్యాసములను పూర్తిగాకట్టిపెట్టవలెను సంపూర్ణముగ విశ్రాంతిని పుచ్చు కొనవలెను వేసవికాలములో మహాత్ముడు సంచారమును వ్రాయగూడదు ఉపవ్యాసముల నియమగూడదు (సం) వాల్లె సు జే వాల్లెసు (ఎం డి) నివాసి 26-8-27

"గాంధీమహాత్ముడు విరామములేకుండ సంచారముచే యుటకు ఉష్ణాధిక్యముకలిగినందున పక్షవాతమురాదని స్థితి కలిగినది చల్లనిప్రదేశమున కొంతకాలముపూర్తిగా విశ్రాంతిపు చ్చుకొనవలెను బాగుగాఆరోగ్యము కలుగవరకును సంచారము చేయగూడదు. (సం) జి వి అంకికరు (ఎం. డి) జి ఆర్ కోకటనూరు (ఎం. డి) నివాసి 26-8-27

దక్షిణాఫ్రికానుకూర్చిన సభ

మదరాసు లిబరల్స్ గు యాజమాన్యమున ఆదివారమురాను జరిగిన సభాసందర్భమున చేరిన ప్రముఖులు. కూర్చున్నవారు - రెన. కె. విలియమ్సుగారు, గౌ. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు (అధ్యక్షులు) సర్ పి. శివస్వామి అయ్యరుగారు, జి. ఎ. నటేశనుగారు (ఉపాధ్యక్షులు) డి. బి. ఎస్. భవానందంపిళ్లెగారు, నటేశనుగారి వెనుక అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారు, నిలిచియున్నారు. (ప్రె. ఫో. బి.)

లా కాలేజి వ్యాపారముసంఘమువారి గెలిచిన బహుమతులను వార్షికసభయందు ప్రిన్సిపాలు గారి సతి విద్యాధిపతులకు పంచియిచ్చెను. ప్రిన్సిపాలు ఆర్థరు జేవినుగారు వారిసతి మధ్య కూర్చొని యున్నారు. (ప్రె. ఫో. బి.)

27 తేదీనగూడ ఉష్ణమేమియును తగలేదు గాని మహాత్ముడు నూలునడిచెను. నేను 28వ తేదీ మానవత్వమునకుచే ఎంగయిండిమా పత్రికకు గోరక్షామునుగూర్చి యొకవ్యాస మునద్రాసెను. నిన్నటికంటె నేడుకొంచెము నూరుగా కన బడుచున్నది. నడచునపుడు కాళ్లు తడబడలేదు. చేతులుగూడ బాగుంటున్నది.

కర్నాటక రాష్ట్రసంచారమునంతను దేశపాండ్యాగారు రద్దుచేసిరి. రాజగోపాలాచారిగారికి గూడ తంతివాస్త్ర నడిచిరి. వేసవికాలమంతయును విశ్రాంతి గొనవలెనని డాక్టరులు నిర్ధారణగా తెలిపిరి.

డాక్టరు అంకికరుగారు ప్రతిదినమును వచ్చి చూచుచు న్నారు. నేను (28) ఉదయమున పరీక్షించి చాల నయముగా నున్నదని తెలిపిరి.

బెల్గాంకు తీసుకొని నల్లవచ్చునని డాక్టరు లవచుతి నియ్యగానే మహాత్ము వనటికిగొనిపోవలెనని దేశపాండ్యాగారి అభిప్రాయము.

రాజగోపాలాచారిగారి తంతివాస్త్ర

"నేను నిన్న 28 వ తేదీ సాయంకాలమునకు బెల్గాం చేరితిని. మహాత్ము కింకను నివాసిలోనే యున్నాడు. స్వస్థత కలుగుచున్నదని తంతివాస్త్రలవలన తెలుసుచున్నది ఆంధ్రదేశ కనకరము కనబడెను. నివాసి బెల్గామున 45 వై. మారము దున్నది. నేను మోటారులో నివాసికి వెళ్లుచున్నాను. ప ని ని య థా ప్ర కా ర ము కాంత ము గా ను ప్రార్థనపూర్వకముగను సాగించుచునేయుండవలెను. మనపని కేవలము అంగప్రాయముగవ్యక్తి ఆరాధనమా లేక పనియందు నిజమగు నభిమానము కలదాయని పరీక్షించుటకు యాత్నవల్ల

కలిగినదని నేను తలచెదను. శ్రీమతి కమ్మారెడ్డిచాయి, మహాదేవ దేశాయి, కృష్ణదాసు, సుబ్బయ్య, దేశపాండ్యాగార్లు మహా త్మునికి పరిచర్య చేయుచున్నారు" అని నిన్న 28-వ తేదీ బెల్గామునుండి రాజగోపాలాచారిగారు తంతివాస్త్రనంపిరి.

లాహారులో శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారి

ఉపన్యాసము

ఈ సపంజమున మిమ్ముల (భారతీయులు) సత్యధర్మము ప్రేమించువాడును, స్వరాజ్యసంపాదనము దుర్బలము లగు పి. చేతులయందే యున్నదనియును యుక్తవర్తి మిత్రులొకడుకలను. అతడే గాంధీమహాత్ముడు. అతడు విరామము లేకుండ సంచార ము చేసినందువలన నేను చాలజబ్బుగానున్నాడు. రాత్రిమును త్రిప్పకు అనియే మహాత్ముడు మిమ్ములకు కొరుచున్నాడు. కట్ట నడచును తన తిండియును లేక గుడిసెలలో పడిమాడుచున్న బి చుట్టెని మహాత్ముని క త్వ ధి క మ గు ప్రే మ క టరుటక రాత్రిమే కారణము. మీ గు గూడ రాత్రిమును త్రిప్పినచో మీకుగూడ వారిపై నటులనే ప్రేమకలుగును అని సరోజినీదేవి గారు వైదికపుత్రీ పాఠశాలలో నవన్యసింపెను. ఆ పాఠశాల విహంగముల నొసంగెను. విక్రమముగా భారతదేశ బాంధవుడగు మహాత్ముని జ్ఞానతాపస్విత్రయెన్నాడు. కండ్ల రొక్క వను లేదు సంపూర్ణముగ విశ్రాంతి అవసరమని డాక్టరులు నిశ్చయించిరి. మహాత్ముడుకోరికరితని నూలునడిచెదపుని మీరు నా వ్యాస మహాత్ముని తెరిగించవో మహాత్ముడు సంతసించును. ఆరు సరోజినీగారు నుడివరి

ఈ పాఠశాలలో నూలు నడుపుట కేర్పాటుచేసెదమని కార్యనిర్వహణసంఘమువారి పక్షమున డాక్టరు గోపినంద గారు సరోజినీదేవిగారి తెరిగించెను (శ్రీ ప్రె. ఫో. బి.)

దిల్లీ ఓ. తణికాచలం శెట్టిగారు, పి. టి. రాజన్ గారు
కూర్చాడినపిదప సభ ముగింపబడెను.

జస్తిసుపక్షమువారి ఖండనము

మదరాసు కాంగ్రెసుపక్షమువారు మంత్రుల వేతనములను నిరాకరింపనందుకు, పలువురు వారి చర్యను ఖండించుచున్నారు. కారణము విదితమే. కాంగ్రెసు తీర్మానమును వారు నిష్కర్షగ నవలంబించలేదను కారణమే, కాంగ్రెసు అభిమానుల నిండుకు ప్రేరేపించెను. కాని, జస్తిసుపక్షమువారు కాంగ్రెసుపక్షమును ఖండించుట కెట్టి కారణముగను పింపదు. అసహాయము, నిరోధము, ప్రతిష్టంభము మున్నగు పద్ధతులు, జస్తిసుపక్షమునకు బాత్తుగ బనికిరావు. అట్టితరీ, కాంగ్రెసుపక్షమువారు నిరోధ మార్గమును వదలుకొనినందుకు జస్తిసుపక్షము వారు సంతసింపవలయునుగాని, నిందించుటకు కతంబేమి? తమకు సహకారమే ముఖ్యమని, వీరు పలు మారు ఎలుగైతి చాటిరి. అసహాయమును ఆధార పరచికొనినందుకు, కాంగ్రెసు పక్షము వారిని వీరు సంతతము దూషించుచు తమ రాజభక్తిని ప్రకటించుచుండిరి. తమకు అధికారము తగ్గగనే, వీరు ద్వంద్వప్రభుత్వము నంతరింపజేయ దలచినట్లు గనుపించును. సర్ ఆల్బర్ట్ రహింగారిదృష్టిలో గూడ, నిట్టి మార్పుగన్పించును. మంత్రులుగ నుండిన తామే యుండవలయును, లేనియెడల ఇతరులుండగూడదని, జస్తిసుపక్షమువారి యుద్దేశ్యమయినట్లు గనుపించును. లేనియెడల, జస్తిసుపక్షము విశ్వాసరాహిత్యమును ప్రతిపాదించవలసిన యవసర మేమి గలిగెను? మంత్రుల పరిపాలనను ప్రారంభమై ఎంతకాలమో గాకముందే, వీరేల మంత్రులను కూల్చిద్రోయబయ్యింపవలయును? వారికి కొంతకాలమయినను అవకాశ మిచ్చుట యవసరము గాదా? అట్టి యవకాశమును తామిచ్చెదమనియు, ప్రతిష్టంబమునకు తాము పూనుకొనమనియు, జస్తిసుపక్ష ప్రాసి ఎంతకాలమో గాలేదు. జస్తిసుమంత్రులకన్నను, స్వతంత్రమంత్రులు అన్యాయముగ ప్రవర్తించిరా? అట్లు తలచుట కింకను కారణము గలుగలేదు. జస్తిసుమంత్రులు చేసిన కొన్ని విచిత్రకార్యములను స్వతంత్రమంత్రులు తొలగించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. సర్ పానగల్ రాజగారు స్వతంత్ర మంత్రులను నిరసించుచు స్వరాజ్యపక్షమువారు తమ వాగ్దానములను విడనాడెని నిన్నటిసభలో నహహించిరి. కాని, వీరు జేసినపని ఏమి? ఆంధ్ర మహాసభ కధ్యక్షులై ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాసభను వాదించినవీరు, ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణతీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ వోటుజేసిరి. ఉన్నతోద్యోగములను నిర్వహించిన వీరు, భారతీయులకున్నతోద్యోగములను త్వరితముగ నీయగూడదని వాదించిరి. నిరోధ మార్గము వలదనిన వీరు, నిరోధ మార్గమును తామవలంబించి, కాంగ్రెసుపక్షము వారందుకు బూనలేదని నిందించుచున్నారు. ఇతరులు మంత్రపదవుల నాక్రమించుట వీరి కిష్టము లేదని ఇందుమూలమున విదితమగుచున్నది. బ్రాహ్మణేతరాభిమానము నయితము, వీరిని ప్రేరేపించుటలేదు. వీలనన, ప్రస్తుతమంత్రులందరును బ్రాహ్మణేతరులే గద! అట్టితరీ, వారి నేల యభిమానింపరాదు? బ్రాహ్మణేతరాభిమానము గూడ మృగ్యమని, జస్తిసుపక్షనాయకులవాక్యములు తేటపరచుచున్నవి. జస్తిసుపక్షము స్వల్పసంఖ్యకులకూటమి యనుభావము, నేడు మరింత తెల్లమగుచున్నది.

గాంధీమహాత్ముని శరీరస్థితి

దేశాయిగారు పంపినవార్త జూచిన, గాంధీ మహాత్మునికి జేసిన జబ్బు స్వల్పము గాదనియు, వారికి సంపూర్ణ విశ్రాంతి యవసర మనియు, గోచరింపగలదు. నరములు బలహీనత జెందుటచే ఇక ముందు కడుజాగ్రూతతో మెలగవలయు ననియు, వేదవికాలములో మహాత్ముడు బాత్తుగ పర్వటనము నలుపగూడదనియు, ఉపన్యసింపగూడదనియు వైద్యలాజ్ఞాపించిరి. మహాత్ముని పర్వటనమువలన దేశము నందు కద్దరపట్ల తిరిగి యభిమాన ముదయించుచున్నమాట నిజమే. మహాత్ముడు వచ్చునని అన్ని రాష్ట్రములవారు గంపెడతతో నున్నమాటయు నిజమే. కాని దేహమస్వస్థముగనుండ, మహాత్మునికి కొంతకాలము సంపూర్ణ విశ్రాంతి నిచ్చుట యవసరము. మహాత్ముడిప్పడే రాకున్నను, కద్దరునిర్మాణమును చురుకుగ కొనసాగించి, కద్దరునికి ధనము ప్రోగుచేయుటలో కేమాత్రము వెనుదీయక పాటుబడుట, ప్రజలధర్మము. మహాత్ముని శారవించుట కింతకన్నను వేరుమార్గము లేదని శ్రీమతి సరోజినీ దేవి లాహోరులో హెచ్చరించెను. గాంధీమహాత్ముడు త్వరిత స్వగతదేహుడగునట్లు పరమేశ్వరుని నెల్లరు వేడెదరుగాక!

ప్రభుత్వము: కద్దరు

కద్దరుమస్తులను ప్రభుత్వ సేవకులకు సర్వముజేయవలయు నని, కిక్కిని వెంకటరత్నముగారు చెచ్చిన తీర్మానముపై ప్రభుత్వసభ్యు లిచ్చిన సమాధానమే మాత్రము సంతృప్తికరముగ గనుపట్టదు. ప్రధానమంత్రిగారికి కద్దరుపట్ల సానుభూతియున్నచో దాని నాచరణలోనికి దెచ్చుట యవసరము. జయిలులో తయారయిన బట్టలను తీసుకొనకతప్పదని చెప్పచో, అక్కడ సయితము కద్దరును తయారు జేయింపవచ్చును. ప్రభుత్వపు ఆర్థికసభ్యుడు సయితము, కద్దరుకు ప్రభుత్వమువా రేమాత్రము విముఖులు గారని సూచించిరి. జయిల్లో, నూలువడుకుటయు, నేత నేయుటయు, గూడ జరుగుచున్నదని, ఆర్థికసభ్యుడంగీకరించెను. అట్టితరీ ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టునెడల, కద్దరు నిర్మాణము సులభసాధ్యమగును. ఇకనయినను, ప్రభుత్వమువా రిషయమై శ్రద్ధవహించుట మేలు. ఇటులనే దేశములో తయారగు ఇతర వస్తువులను గూడ ప్రోత్సహించుటకు, వీరు పూనుకొనుట యవసరము.

నినేటుసభ : విద్యార్థుల ఫీజు

మదరాసు నినేటుసభవారు విద్యార్థుల ఫీజును హెచ్చుజేసి రాబడిని వృద్ధిజేసికొనుట పనికిరాదని, నిన్నటిసభలో సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారును మరికొందరు సభ్యులును ప్రసంగించిరి. ఈవిషయమై పలువుర మనములలో అసంతృప్తి ప్రబలియున్నది. పరిశీలక ఫీజులను హెచ్చుజేయుటయ గాక, అట్టెం డెన్ను సర్టిఫికేట్లు లేకుండ అంగీకరించినందుకు రూపాయలను, ఇతర విశ్వవిద్యాలయముల పరిశీలనంగీకరించినందుకు రూపాయలను, యస్. యస్. యల్. సి. సర్టిఫికేట్లను పరిశీలించినందుకు మూడురూపాయలను, మెట్రిక్యులేటుగ రిజిస్టరుచేసినందుకు రెండు రూపాయలను, డిప్లోమాక్రింద మూడు రూపాయలను అధికముగ విధించుట,

మిగుల అసమంజసము. ప్రస్తుతవిద్యవలన జీవన గడువక విద్యార్థులు తంటాలుపడుచుండ, వాపుల నింకను హెచ్చుజేయుటవలన, వారివలలో మరింత ఏవగింపు గలుగుట తథ్యము.

ప్రభుత్వపు ముద్రాయంత్రము

ప్రభుత్వపు ముద్రాయంత్రమునకు, యయను నేల అసిస్టెంటు సూపరింటెండెంట్ నియమించ వలయు నను ప్రశ్న నిన్నదినము మద్రాసు శాసనసభలో నడుగబడె హాం మెంబరుగారు చెప్పిన జవాబు విచిత్రః దోషకమానము. యూరపియను సూపరింటెండెంట్ గారుండినయెడల పనివారలు శ్రద్ధతో, పనిజేదురనియు, శిక్షణ బాగుగ కుదురని హాం మెంబరుగారు బదులుచెప్పిరి. ఈమాత్ర కార్యనిర్వహణమును భారతీయోద్యోగులు చుజాలరా? ఇంతకన్నను పెద్దయద్యోగులను భతీయులు సమర్థతతో నిర్వహించుటలేదా? అట్లకూటమునకు అసిస్టెంటు సూపరింటెండెంట్లు పని నిర్వహించుటకు, సమర్థులగు భారతీయులు దొరనుటకన్నను, విరుద్ధవాదము వేరుండదు.

హిందూయువతీ శరణాలయము

హిందూయువతీ శరణాలయము, పతితుల యధరణై దీసికొనుచున్న శ్రమను ఇచ్చట వివరింపవసరములేదు. తగిన డబ్బులేక యీసంస్థ చాకట్టపడుచున్నది. దీని సహాయము నిమిత్తమై దా మోజి వరపు నరసింహారావుగారు రేపటిదినము సౌదర్య మహాలులో తిలకుచరిత్రను పారికధగ జెప్పెదరని, స్థలాంతరమునగల ప్రకటనము చెలువుచున్నది. మద్రాసుమంత్రులును, దేశసేవకులునగు రంగనాథమొదలిగారు అధ్యక్షత వహించెదరు. నరసింహారావుగారు తిలకుచరిత్రను జెప్పవద్దతి మిగుల మనోహరము. గను, ఉద్యోగకరముగ నుండునని చెప్పగలము. లోకమాన్యుని జీవితమును స్మరించుటకును, శరణాలయమునకు తోడ్పడుటకును వీలగునుగాన, ఆంధ్రు లధికసంఖ్యలతో వెడలి, శరణాలయాభివృద్ధికి తోడ్పడ ప్రార్థితులు.

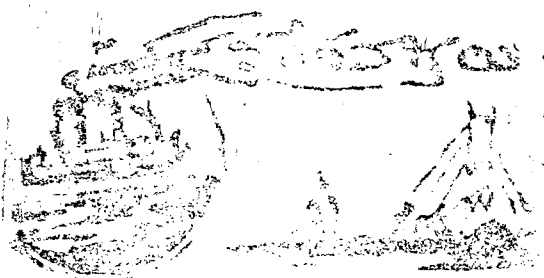
డి|| బి|| టి. రంగారావుగారు

వీరు ఏప్రిలు 10 వ తేదీని మద్రాసులో బయలుదేరి కొలంబో వెళ్లి ఆటనుండి ఓడనెక్కి ఆస్ట్రేలియాకు వెళ్లెదరు. ఆస్ట్రేలియాకు శ్రాత్త ముఖ్యపట్టాము నిర్మించబడినది. ఈపట్టణము పేరు కాన్సెలెరా. ఈ రాజధానినగరములో ఫెడరల్ పార్లమెంటు తెరువబడిన ప్రారంభోత్సవము జరుగును. అసందర్భములో ఇండియా గవర్న మెంటుతరఫున రంగారావుగారు పంపబడుచున్నారు.

ఈపట్టణములోని ఇండ్లన్నియు తెల్లగానుండుటచే ఈ నగరమునకు శ్వేతనగరమని పేరుకలిగెను. ఆస్ట్రేలియాలోని రిరాప్రైములకును బయట ఏరాప్రైములకును పక్షపాతము లేకుండునట్టి తలపప్రదేశములో 300 చదురవుమై భౌతికశాస్త్రముయందు సముద్రమట్టమునకు 2 వేల అడుగులు యున్నతీరదేశముందు యీనగరము కట్టబడినది. ఈపట్టణము ఆమెరికాలోని నగరములను పోలియున్నది.

రంగారావుగారు మే 8 తేదీకి ఆస్ట్రేలియాలోని సిడ్నీకి వులొ డెగదరు. 8 తేదీకి అనంతనగరముందు ఉత్సవమునకు హాజరయ్యెదరు. తిరిగి జూలై నెలలో మద్రాసు వచ్చెదరు.

స్వాంగుహే రాయభారములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, మార్చి 28:—కామన్వెల్త్ లో నభూత అడవి ప్రశ్నలను ప్రస్తుతము స్వాంగుహే రాయభారమును జరుగుటచేచి చాంబల్ నగర ప్రభుత్వమునిచ్చిరి. ప్రస్తుత గౌరవనీయమైన రాయభారములను పన్ను విధియించి నది.

అమెరికను కాన్సులు కార్యాలయముల

కేంద్రములు

చాంగ్, లండన్ లోయన్న కాన్సులు కార్యాలయముల కేంద్రములైనవియు మిగిలిన అమెరికనుల భూమి పొరుగులను అవకాశము నిచ్చినవియు యధికారులను మరలించ వలెననియు తెల్పారు.

మంగోలియా నేషను సింగపూరు ముట్టడించినవియు బ్రెజిల్ మంగోలియా పరిపాలనను సోపానములు పాటగతులను చేతన, చీనా రాష్ట్రముల మంగోలియాను మరలించి ద్వైతముగ వ్యవహరించుట చేయవలెననియు సింగపూరు సివిలు గవర్నరు ఉత్తర చీనా ప్రభుత్వమునకు తెలిపినది.

సింగపూరు ప్రభుత్వమునా కిషయమై గట్టిగ ఆక్షేపించ వలెననియు, మంగోలియానుండి రిషియా సైనిక యధికారులను మరలించవలెననియు తెలిపిరి.

స్వాంగుహే భయంకరమైనవి

స్వాంగుహే, పరిస్థితులు ముదిరి భయంకరమైనవిగా మారుచున్నది. అమెరికను సాకాహాధికారి విలియంసుగారు తమ సాకలన్నిటిని కేంద్రీకరణము చేయుచున్నారు.

ఇతరవార్తల అక్కరలేని సాకలన్నిటిని తేల్చుచున్నారు. శనివారమునాడు 1500 సైనికులు (నాకాదళము) చీనాకు బోవలెనని ఉత్తరపు కేంద్రములను వచ్చేవారము స్వాంగిహే నుండి బయలుదేరవలసి వున్నది. పూర్తిగా దైమానిక పటాలము చాంబులను వేయునట్టియు పోరునట్టి 12 విమానములు లండన్ నుండి

బెల్జియం దచ్చి ఒడంబడిక

బెల్జియం ఆకాభంగము

లండన్, మార్చి 25:—దచ్చి మొదటిసభవారు దెల్లొడచ్చి ఒడంబడికను నిరాకరించుటచే దచ్చి విదేశాంగమంత్రి రాజీనామానిచ్చెను. ఆంబువర్షున కొన్ని సమయములను కలుగజేసిరి. దీనివలన కొల్యర్లకు హానిగలుగని దచ్చివారు భయపడుచున్నారు.

ఒడంబడికను నిరాకరించుటచే బెల్జియంవారు ఆకాభంగులెరి. దీనివలన అంతర్జాతీయ వ్యవహారములలో దచ్చివారిలో బెల్జియం ప్రభుత్వము కలిసి పనిచేయుట పడదనుచున్నారు. తన న్యాయమను హక్కులను సెరవేర్చువలెనని బెల్జియము పట్టుదలతో నడుగునటు.

దక్షిణ మోటారు కార్యాలయము తగ్గుబడుట

లండన్, మార్చి 26:—బ్రెస్టుల్ లో దక్షిణ మోటారు పనులు తగ్గుబడిపోయినవి. పోగమోరిక మొండిగోడలు మిగిలి నవి. 200000 పానులు వడ్డుముగల్గెను. 4000 యంత్రములు నాశనమైనవి. ఆసమయమున 1000 మందికి పైగా పనిచేయుచుండిరి. ఈ ప్రమాదములతో కొన్ని యంత్రములను వైకిడిన గొంపోయిరి. అమట్టు ప్రక్కల రోడ్లమీద పోలములలో పార్కేసిరి. మంటలు ప్రళయకాలవస్తువులతో సమానముగా నుండెను. ముగ్గురు చనిపోయిరి. వందలొకటి పనిలేకుండ పోయిరి.

ఫ్రెంచి మెట్రోలు మానవలీ పద్ధతిని ఇప్పుడే ప్రవేశపెట్టక అపుడేయవలెనని ప్రభుత్వమువారు కోర ఆర్థిక సంఘము వారు ఆలోచించు చున్నారు.

లండన్ లో కేరీయనుంత్రి తమ సూతన సెనెత్తు బొడిచేందుకు జరిపిరి.

సంధి ప్రయత్నములు- తాత్కాలిక సంది రాయభారములు

ఉత్తర చీనా సేనాని ఎత్తు క్రొస్తవులపై దాడి

చీనామతమునుండి క్రొస్తవమతములో జేరినవారిని భయపెట్టుట- కమ్యూనిస్టుల చర్యలు

ఫ్రెంచిపట్టణ పరిస్థితులు

స్వాంగుహే, మార్చి 27:—క్రిందటిరాత్రి క్యాంటు నులు చాలవందల స్వాంగుహే విజయోత్సవమును జరుపుటకు ఒక ఫలహారపు టంగడిలో సమావేశమైరి. తుపాకులతో అధమము సాయములైన అధికారులు పండ్లెండునునై నా యుంగురు. సింగపూ సైనికులను రాసుకొని దైత్యముగ పోయిరి. ఈ ప్రదేశము సప్తమ ఎడ్వర్డు ఆరామముండున్నది. అంతర్జాతీయ సెటిల్మెంటుకు ఫ్రెంచిపట్టణమునకు సరిహద్దులో నున్నది. ఉత్తర చీనా యంత్రాసాలు పూసంక కోటలను గాల్చెనట. ఉత్తరదేశపు క్రూరుజరు, క్యాంటును క్రూరుజరు పై గాల్చెను మామూల రాక్షసులు.

డాక్టరు విలియంసుగారు ఇంటికావల నిలబడియుండిరి. క్యాంటునుల దోమకొన్నపుడు క్యాంటు సైనికులు పోవుచున్నపుడు ఆ సైనికులను బిచ్చి క్యాంటును భావలో నెలవదిరి. ఆ సైన్ సైనికులొకడు తిరిగివచ్చి ఆతనిని కాల్చెను. పోస్టులు బండిలో మెములు రహస్యములకుందా దాగొని పోస్టులు కమి వనరు తప్పించుకొనివచ్చి బయటపడెను ప్రాణములతో.

యాంగ్ సి రేవునుండి విదేశీయులందరూ అనేకవిగా భూమి చేయుచున్నారు. ముఖ్యముగ 250 మతబోధకులు హ్యంగ్ నుండి యిరుటకు వెచ్చుచున్నారు. యాంగ్ కే పేకుగారు న్యూకింగ్ లో కొద్దికాలమే ఆగిరి అనట ఆస్ట్రే కాలముండ నవసరములేదని తోచుటచే త్వరలోనే వెడలిపోయిరి.

అమెరికాకు హెచ్చరిక

బాతీయ సైన్యములనుండి విదేశీయుల ప్రాణములకుగాని సామ్రాజ్యగాని ఎట్టి ప్రమాదము రాదనియు గ్రేటు బ్రిటనుమాట నమ్ముకొని తప్పుప్రోమోషు బోరాదనియు లేనిచో చాలకష్టములపాలు గావలసివచ్చుననియు పెయిచంసీగారు అమెరికాను హెచ్చరించెరి.

న్యూకొవిషయమై గ్రేటు బ్రిటను, జపాను, యునైటెడ్ స్టేట్సు కలిసిపనిచేయుటకు ఆలోచించుచున్నారు.

ఇంతవరకు న్యూకింగునుండి 220 మంది మాత్రము వచ్చిరి, ప్రాణమును దక్కించుకొనుటకు. ఇవట ఫ్రెంచిపురోహితుడొకడు, ఒక అమెరికాపురోహితుడును జంపబడిరి. ఇద్దరు అమెరికనులు తుతగాల్చులెరి. మాపటుకన్యకు గాయములు తగిలెను. క్యాంటు సైనికుడు గాల్చెను.

అనుచుచిక్కుల ప్రారంభము

స్వాంగుహే, మార్చి 27:—దాక్షిణాత్య సేనాని, చాంగ్ కే పేకుగారు వచ్చిరి.

చీనాలో కష్టములు ఇప్పుడే మాకు ప్రారంభమగుచున్నవనియు అనుభవవహారము ఇప్పుడే ప్రారంభమగుచున్నదనియు రూటరుతో గొప్పయధికారి జరిపెనట.

స్వాంగుహే ఉత్తరదేశముపై సోవియటులతో మెగురుచున్నది. ఇది న్యూకింగు-స్వాంగుహే రైలుసరిహద్దు చివర. సమైక్యతలు పనిలో ప్రవేశించుచున్నారు. కాని చాలవరకు సాయములేయున్నారు. చీనా సైన్యములు, విదేశీయులు లేకుండ పనిచాండ్రసంఘముచే రైల్వను నడిపించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

స్వాంగుహే చుట్టు ప్రక్కలనున్న దేశీయనగరములలో కార్మిక సంఘములు చుట్టుకుగ పనిచేయుచున్నవి. సంఘములన్నియు రెడ్ (సోవియటులు) స్వాగతములనున్నవి. కమ్యూనిజం సింహాంతములతో గూడుకొన్న సాధారణ కార్మిక సంఘములన్నిటిని పెయిచాంగు సేనాను శుభ్రంచలపెట్టెను వీరికి సైనిక దుస్తులు లేకుండ మామూలు దుస్తులతో 3000 సైన్యమున్నది. ఇప్పుడు పోలీసుపని వీరే చేయుచున్నారు.

సంది రాయభారములు

సింగపూ, మార్చి 26:—చాంగ్ లోని సుసాగారు సందిజేసి కొనుటకు ముందు తాత్కాలిక పుసందిని జేసికొనుటకు అవకాశమునీయవలె నని దాక్షిణాత్యులతో రాయభారములను సల్పుచున్నారు.

ప్రతికూల క్రొస్తవ ప్రచారము

పూచో, మార్చి 26:—కమ్యూనిస్టు విద్యార్థులు ప్రతికూల క్రొస్తవ ప్రచారమును తీవ్రముగ విస్తారుజేసిరి. నిన్నున భూమి జనులందరూ క్రొస్తవ మతమునంతరింపజేయవలెనని హెచ్చరించిరి. విద్యార్థులు చీనామతబోధకుని బట్టుకొని ఆతనితల మీద పీచ్చివాళ్లు పెట్టుకొనుటకు యింటికి విదేశీయులున్నచోట ఉండగించిరి. ఇందులో ఒక భాగములో బ్రిటిషు, అమెరిక

ను మతప్రచారకులున్నారు. చీనా క్రొస్తవులను చంపెనమని భయపెట్టుచున్నారు. కాన్సులు అధికారు లీసంగతులను ఆక్షేపించిరి చాల ఉపద్రవకరముగ ఏర్పడవచ్చు నని భయపడుచున్నారు.

పూసింగు ముట్టడి

స్వాంగుహే, మార్చి 27 —సింగపూలోనున్న రెండు ఉక్రెనీనాయుధకాకలు డెనకా మైరుపటాలములు హాంకాంగు నుండి వచ్చినవి విమానముగూడ దిగినది న్యూకింగు కెదురుగా గూంగి స్తీరిత మేన్ను విదేశీయు లందరూ డేనుముగ నున్నారు.

సింగపూలో ఉన్న చీనా ఉ తిందేశ నాకాదళము తాలూకు రెండుయధికాకలు పుంగొ కోటను ముట్టడించెను 20 నిమిషములు దక్షిణ చీనాయుధకాకలు సెంటా డింజెను దాని గతి ఏమైనది తెలియలేదు.

నేడు సగములో దేశీయజిల్లాలందు పెద్దసార్వజనికసభలు జరుగననుభవముచే అంతర్జాతీయ సరిహద్దులన్నిటిని బలపరుచుచున్నారు ఈ సభలలో విద్యార్థియువ న్యాయకులు బ్రిటిషు అమెరికనులు న్యూకింగును ముట్టడించిన ఖండించుచున్నారు ఆంకను లేకుండ చొవబడుటకు అంతర్జాతీయ సెటిల్మెంటు ఉత్తర సరిహద్దుగగ్గ ఒక్కమిక్కి మిదబడుటకు సాధారణ కార్మిక సంఘమువారు నిశ్చయించుకొనిరి.

ఎవరో ఒక సెటిల్మెంటును, ఫ్రెంచిపట్టణమును కావలిగాయవలె ననుచున్నారు.

సంరక్షకపు ఏర్పాటులను చాలునటుల జేయవలెననిరి బ్రిటిషు కాన్సులు కార్యాలయమును ముట్టడించుట.

లండన్, మార్చి 27 —న్యూకింగులో ఉన్న బ్రిటిషు కాన్సులు కార్యాలయమును ముట్టడించి విలువైన వస్తువులన్నిటిని గొంపోయి నేలమువేసిరి, సైనికులు.

డాక్టరు సావ్యేలస్మిత్ గారు బంగ్లా సుండిరి ఆతనిచే తిరిగిరములు రెండు ఉండెను నాటి నీయ నిరాకరించెనని ఆతనిని గాల్చిరి. బ్రిటిషువ్యక్తి చీనావేషముతో నుండగ బ్రిటిషువారు కాల్చిబోవ, ఆయ్యా దైవమా, నేను బ్రిటిషువాడను, నన్ను గాల్చుకుడని అరచెను ఆతడు నిజముగ బ్రిటిషువాడే యని నిశ్చయమైనది.

యాటరు సత్రికావిలేజిరి గండము గడచుట

సాకోనికొండమాలనుండి తప్పించుకొని తనభార్య యున్న సాకలో ఒక తప్పించుకొని పారిపోవుటకు ప్రయత్నించుచుండ గిట్టిచీనా సేనలచేత క్కెను వారు వీనిని వస్త్రస్థులను నకు గొంపోవుచుండిరి అపుడు ఆమెకు బ్రిటిషు పెల్లు ఒకటి నచ్చినది, అది కళ్లలోమును గలుగజేసెను ఆసమయములో ఇదేసందని రూటరు విలేజిరి తప్పించుకొని పారిపోయెను. తన చీనా సేనానులదగ్గర తలదాచుకొనెను చీనావేషముచేయించి వివాసములను తీసివేసి ములునునకు చేతులకు పనుపురంగును పూసిరి తుదకు తా నెక్కరలచిన సాకను గుర్రక్షేతముగ జేరెను.

న్యూకింగు చావులు

లండన్, మార్చి 28:—డాక్టరు స్మిత్, డాక్టరు విలియంసు హ్యూబరు ఇద్దరు ఫ్రెంచి రెహాయిటు పురోహితులు ఒక నావికుడు ఇంకొక జపాను నిష్పవనివాడు చనిపోయిరి. ఇంకొక 7 గురు తుతగాల్చులెరి. ముగ్గురు కన్పించుటలేదు. వీరందరు జపానీయులే.

అమెరికనుల దుస్థితి

స్వాంగుహే, మార్చి 28:—అమెరికా విచారగ్రన్థులై 39 అమెరికను పురుషులు 22 స్త్రీలు 3 పిల్లలు న్యూకింగునుండి ఇరుటకు వచ్చిరి వారిదగ్గర సామానే లేదన్నమాట. దగ్గర దమ్మిడిమాడలేదు చాలవందల కట్టుగుడ్డలతో నుండిరి చాల మందికే చీనాదుస్తులున్నవి దోమకొను సైనికులు వీరి దుస్తులను బంపివేసిరి. ఈ సైనికులు సన్నీలతో దొడ్లో ప్రవేశించి ఇంట్లో ప్రవేశించి కాల్పు మొదలుపెట్టిరి సొమ్ము నిమ్మరి నిర్బంధించిరి మాక దొప్పిళ్లలో పాల్గొనెను బుద్ధివన్యని విదేశీయులను వీధులవెంట దీసివోయిరి వారి నెవరోవచ్చి దెబ్బిచ్చి విడిపించుకుపోయిరి. కొందరు చీనా సేనానులు అడ్డపడుటచే బ్రతికిపోయిరి సైన్యముగూడ వీరిని గాపాడెను. ఫ్రెంచి పట్టణము అంతర్జాతీయ సెటిల్మెంటు రక్షణమునకై మేజరు జనరలు డెకోకే ఫ్రెంచిసేనాని కలిసి సంప్రతించిరి.

స్వాంగుహే పరిస్థితులు

వడిదుడుకుగ నుండుట

వాషింగ్టన్, మార్చి 27:—స్వాంగుహే పరిస్థితులు చాల వడిదుడుకుగ నున్నవి. ఇనుట దౌర్జన్యమునుండి గాపాడగ

అను సాహిత్యము కావలె అదనపు అమెరికను సైన్యము దిగవలె.

విదేశీయుల విషమావస్థ

రుగ్మీ, మర్చి 28:- (బ్రిటిషు, ఇతర సేనలకుండుటచే న్యాయం కింగు, హ్యంగు హేలోనున్న విదేశీయులకు కొంత ప్రయత్నముగ నున్నది. యంగ్లీషు ఇతరవాళ్లు విదేశీయులు చాల కష్ట పడతారున్నారని. బ్రిటిషు చీనా సేనలను ప్రదేశములను దున్న అమెరికనులందరూ కాన్పులు తప్ప, ఖాళీజేయలేనని అమె రికామంత్రి యుత్తరవుతేసెను. (బ్రిటిషువారు ఖాళీజేయు విషయమే ఆ ప్రదేశములందున్న బ్రిటిషు అధికారుల విచక్షణకు వదిలిబెట్టెను. బ్రిటిషుమంత్రి అవసరమే తేనేగాని ఖాళీజేయ వలదనిరి. బ్రిటిషు ఆశయములకు దానివలన నష్టము రాకుండ చేయవలెననిరి కింగ్లీషులనున్న అమెరికను మతభేదకు లు, స్త్రీలు, పిల్లలు అపుడే ఖాళీజేయుచున్నారు. ఆ ప్రదేశ మందున్న సేనానిదగ్గరకు బోయి విదేశీయులకు ప్రాణహానిలే కుండ ఖాళీజేసిపోవుటకు తోడ్పడవలెనని విదేశ ప్రతినిధులు గోర, ఆతడు తృప్తికరముగ ప్రత్యుత్తరము నీయలేదు.

విదేశీయులు, చికియంగులో, బ్రిటిషు అమెరికను నాక లందు నిద్రబోవుచున్నారు.

ఇదగు (బ్రిటిషు నాకా సైనికులు ఒక చీనా రైతునుగొట్టి ఆతనిముందుపండ్లను విరగగొట్టిరి. అందులకు ఆరై తుకు పరిహార ము నీయవలెననియు, ఆ ఇద్దరు సైనికులను శిక్షించుటకు చీనా వారి కప్పగించవలెననియు, క్యాంటను అధికారి గోరుచున్నా డు. బ్రిటిషు కాన్పులు అంతర్జాతీయ కా స న ము ల ప్రకారము విదేశీయుల జేయనియు, బ్రిటిషుయుద్ధనాకల ముమూలు వర్తకనాకలేయనియు అం దుచే నారీయించిని సోదాజేయటకున, వెడలగొట్టటకున అధికారముగలదనిరి. కాన్పులు ఆవగలలో అరస్టు అధికారమున్నద నిరి. నాకాదళాధికారుల తగాదానుచూచియుచున్నారని. వైస గోరిన గొంతెమ్మకోర్కెను బ్రిటిషు హ్యాంకో ప్రతినిధి చేసుగా రికి తెలియజేసిరి. బ్రిటిషు కాన్పులు తనకు పరాభవముజరగకుం డుటకై యుద్ధనాకావొదనే ఆరుటకు నిశ్చయించుకొనెను. బ్రిటి షుకాన్పులు జనరలు ట్రెల్వగారిగాయములు కుదురుచున్నవి. ఆ రోగ్యము తృప్తికరముగనే యున్నది. ఆతనిభార్యకు చెబ్బలు తలలేదు.

ఉత్తరచీనా సైనికుల గాయములను మాన్పుటకు బోయి రని దాక్టరు స్పెషిల్ విలియమ్సుగార్లు దారుముగ జం పిరట.

హంకాంగు, మర్చి 28:- హ్యంగు హేలోనున్న జోర్జరు రె జిమెంటు మొదటిపలకలను బయలుదేరెను అమెరికా చీనాకు 1500 అదనపుకాకాదళము పంపబడును. మొత్తము 6000 అ మెరికను సైనికులందురు.

జపాను ప్రజల భయ ముడుపుటకు జపానుయుద్ధనాకలు 8 దింటిని బంపిరి హ్యంగు హేలో. సింగటోకుగూడ మరొకొన్ని టిని బంపిరి. బ్రిటిషు అమెరికను అధికారులతో గలిసియే రాయభారములు జరుగుననుకొనుచున్నారు.

హ్యంగు హేలో, పోర్టు ఆరరునుండి అయిదు జపాను యు ద్ధనాకలు న్యాయకింగుకు బోవుచున్నవి.

నాకాదళ మే గనుక లేకపోయిన ప్రతి విదేశీయుడును హతుడయ్యేవాడే యనుచున్నారు.

క్యాంటనులు విదేశీయుల ఇండ్లన్నిటిని దోచుకొని బ్రి థ్తము గావించిరి. ఇండ్లలో నున్నవారిని బయటకును తరిమి గొట్టిరి. వారిపాత్రను దోచుకొనిరి. గదులన్నిటిని దోచుకొనిరి. క్రిందనుండి దోపుట, పైనుండి గుండ్లవర్షము నురియు చుండెను, స్ట్రాండ్లల్ల ఆయిల్ పొల్లుదగ్గర.

మాడుగంటలు ముట్టడించుటచే విదేశీయులు ఖాళీజేసి పోగల్గిరి.

ఇంగ్లండు రక్షకసేనను బంపుటచే బ్రిటిషుపోలీసుని 2000 మంది సంతకము జేసి బిబునుకు కృతజ్ఞతను చెల్లుపు చున్నారు. నడిచిన విదేశీయులు అదేపనిగ ఖాళీజేయుచున్నారట. ఉపద్రవ మెక్కడనుటచే వీరిని చీనావారు బాధిం చుటచే ఖాళీజేయుచున్నారు. న్యాయకింగులో అమెరికనున్నక్రి హేర్బార్డు అను నాతినుగూడ చనిపోయెను.

ఫ్రెంచి అగ్నిపుల్ల పరిశ్రమ

పార్మీస్, మర్చి 28:- అగ్నిపుల్ల కంపెనీయు సంఘ మువారును పూర్తిగ ఫ్రెంచివారితోనే నిండిపోవలెననియు, చాలాలనుకొన్న విదేశీయుల కెట్టిఅధికారము నీయరాననియు ప్రభుత్వముదగ్గర 100000000 డోలరులను ధరానకు గట్టవలె ననియు మనాపలీనలన ఇంతవరకు వచ్చుచున్న ప్రతిఫలము ప్రకారమే ప్రతిఏట కొంతసామ్మ్యు కంపెనీ ఇచ్చుననియు లాభ ములో కొప్పగ వంచివెట్టెదరనియు, ధరలను ప్రభుత్వమువారే నిర్ణయించెదరనియు బిల్లులో నున్నదని పోయింకేరుగారు ప్రక టించిరి.

ప్రపంచయుద్ధము

1927 మేసెల 29 వ తేదీని ఆర్యగెడ్డను అని కడపటి గొప్ప ప్రపంచయుద్ధము ప్రారంభమగును.

“ప్రపంచ మిప్పుడు అపరదశయించున్న దనుటకు చాల నిద్రనములు కనబడుచునేయున్నవి ప్రపంచమునం దిపు డనేకవిధము లగు కష్టములు ప్రజలను పీడించుచున్నవి. ప్రపంచ మునందు విషమస్థితి యొప్పుడు కలుగనో ఆ తేదీలను గూడ గిజ్జా పిరిమిడువలన వనము స్పష్టముగా తెలుసుకొన గలుగు చున్నాము.

రష్యావారి పుడు యుద్ధమునకు మిక్కిలి గొప్ప ప్రయ త్నముచేయుచున్నారు. యుక్తకాలమురాగానే వారు ఆసియా ఖండమున యుద్ధము ప్రారంభించెదరు. నిజమైన అపద రష్యా వలన కలుగును గాని చీనావలన కాదు.

ఏనుక్రిస్తు రెండవసారి అవతరించి మరల ప్రపంచమున కాంతిసౌఖ్యముల నేర్పరుచుటకు ముందు జరిగెడు అంత్యదశ యిదియే యనుటకు ట్రెబిల్లోని ఎత్తైకలు 88-89 ప్రకరణ ములలో ప్రబల నిద్రనములు కలవు. వానికవే వ్యాఖ్యానము లుగా గూడ నున్నవి.

ప్రజలను భయ పెట్టుట మా సంకల్పము కాదు. ఈ మహామోక్షమునందు చాల కష్టములు కలుగనుండినను చివరకు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము చెక్కుచెదరకుండ నుండగలదనియే మేము నమ్ముచున్నాము.

ఫలానితేదీలలో మేము నిర్ధారణగా వ్రాయవలయుకొన లేదు. కాని ఆర్యగెడ్డను మొదటిసారి 1928 మేసెల 29 వ తేదీని ప్రారంభమగునని పిరిమికు చిహ్నములను సుక్రేతింప గల తత్వజ్ఞులు నిర్ధారణచేసిరి.

ఏనుక్రిస్తు రెండవసారి 1936 లో నవతరించునను మా చన కనబడినది అని బ్రిటిషు యిజరాయలు నర్లు ఫెడరేషను సెక్రటరీ జనరలు హెర్బర్టు గారిసనుగారు తెలిపిరి.

(సంజే ఎస్సెస్)స్సె)

కళావంతుల ధనాపహరణము

ముద్దాయిలలో ఒక రాత్రు పోలీసు

కలకత్తా, మర్చి 28:- న్యాయమూర్తి సేబు జేమ ఆ లాదాదుఖానుగార్లు భోగము స్త్రీలనగల వొంకించినందులకు విచారించబడుచున్నారు. వారిలో నొకడొక కాతు పోలీసు. (ప్రీప్రెస్.)

విచారణలేకుండ ఎన్నాల్తె

ముద్దాయిల ధైర్యనందనంబునా?

గిరింద్రనాథుని అప్పీలు

కలకత్తా, మర్చి 28:- తెంగాలు ప్రభుత్వమువారు తెంగాలుక్రిమినలు లా 11 వ సెక్షను క్రింద అరెస్టు చేసి యెన్నాల్తెనను కట్టడేలో విచారణలేకుండనంపవచ్చునా యను విషయము గిరింద్రనాథుడొకటి అప్పీలు సందర్భమున వి చారణకు వచ్చెను. విచారణ జరుగుచున్నది. (ప్రీప్రెస్.)

ఖర్చుబహదరునింగు విడువల

నారీజనసంఘ ప్రయత్నము

కలకత్తా, మర్చి 28:- బోంబే మెంబరు మోడర్ని గారు నారీజనములు ఖర్చుబహదరునింగారి శిక్ష రద్దుచేయ వలసినదగ గోరుచు, నిప్పుచున్న రాయభారమును తేవునున్నాము అవరింతుడు. రాయభారమునందు మిస్ లాయిసు, లతికా బోసు సతి, కుమిదని బోసుసతి, జ్యోతీర్ము గంగూలీ సతియు మరియితిరలు నున్నారు. (ఆ.ప్రె.)

ట్రాం మోటారులు డీకొట్టుకొనుట ఇరువుర మరణము

బొంబాయి, మర్చి 28:- మోటారును ట్రామును టి కొనుటలన ఇరువుర మరణించిరి. 8వరు గాయపడిరి. మోటా రులోనివారు 8గురును, దోసలో పోయెడివారు ఇరు వురును గాయపడిరి. కారులోనివారు ఇరువురు మరణించిరి. కారు పూర్తిగ నాశనమయ్యెను.

విజయనగరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

విజయనగర అర్చనకో-ఆపరేటివు బ్యాంకు

సాధారణ సభ

విజయనగరంలో 1927 వ సం॥ మార్చి 20 వ తేదీ సాయంకాలము అర్చనబ్యాంకు సాంవత్సరికసభ జరిగెను. శ్రీయుతులు యేమూరి నరసింహం పంతులు, వోరుగంటి సోమ సుందరం పంతులు, చేపూరు సుబ్బారావు పంతులుగార్లు కార్యనిర్వాహక సభ్యులగు అందరిచే నేతగ్రీనముగా నెన్నుకొన బడిరి. వివర మిగిలిన 6 గురు సభ్యులుగ ఈక్రిందివా రెన్నుకొన బడిరి. శ్రీయుతులు తాతా సుబ్బారాయ శాస్త్రి, సి. పాపా రావు, పి. జోగీ జగన్నాథరాజు, గడ్డం విశ్వనాథశాస్త్రి, ఎం. సత్యనారాయణ పాతుడు, నేమాని కోదండరావు, బి. యే. గార్లు. తరువాత శ్రీయుతులు యేమూరి నరసింహం పంతులు, సోమసుందరం, కోదండరావు గార్లు అధ్యక్షు, కార్యదర్శి, సహాయకార్యదర్శులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

సంస్థానం దివానుగారు

విజయనగర సంస్థానపు దివాను శ్రీయుత ఏమూరి నర సింహం పంతులు, ఎం. ఏ గారు గత 4½ సం॥నుండి పనిచేయు చున్నారు. వారిమధ్య సెలవుకొరకు ప్రయత్నించుచుండిరి. కాని 1927 వ సం॥ మార్చి 21 వ తేదీని శ్రీ మహారాజువారు ఉదకమండలమునకు పయచేయబోజున, శ్రీవారు దివాను నర సింహంపంతులుగారిని ఆ రోజుననే ఛార్జీనాయిలు దివాను ఎ. కృష్ణస్వామి నాయుడు బి. యే గారికి ఒప్పజెప్పవలసినదనియు వారి రిలైన్ మెంటు ఆలోచన (కన్సైడరేషన్) లో నున్నదని యు ఉత్తరువు చేసిరి. ఇప్పుడు కృష్ణస్వామి నాయుడుగారు దివానుగా ఆక్టింగు చేయుచున్నారు. ఐ. సి. యస్. ఉద్యో గిస్తులవ్వడో ఈ స్థానములోనికి వచ్చెదరని వదంతులు గలవు.

ప్రార్థనసమాజ వార్షికోత్సవము

ఈ యూర చాలకాలము క్రిందట ప్రార్థనసమాజము నెలకొల్పబడినది. వార్షికోత్సవము 1927 సం॥ మార్చిసెల 22 వ తేదీన జరిగెను. బరంపురం వాస్తవ్యులు శ్రీయుత రొక్కం బాల కృష్ణమూర్తిగారు ఇందుకుగాను వచ్చి మంచి ప్రోత్సాహము లుగజేసిరి. శ్రీయుతులు కెప్పెను కుమారస్వామి పిల్లెగారు, బుర్రా శేషగిరింపు పంతులుగారు, నడిబొకల్ల కృష్ణమూర్తిగారు, గాడేపల్లి పిరభద్రం గారు మున్నగువారు ఉత్సవమునందు పాల్గొనిరి. ముందు సభ్యులందరి ఛామాపటము తీసికొనబడెను. పిదప నరసింహాచారిగారి బాప్టిజ్మ ప్రార్థనలు, బాలకృష్ణమూర్తి గారిచే సన్మను గావించబడెను. వచ్చేసంవత్సరమునకు శ్రీయుత కుమారస్వామి పిల్లెగారు అధ్యక్షులుగాను, బుబ్బు యశ్వి శేం, బి. ఏ. గారు కార్యదర్శిగాను ఎన్నుకొబడిరి. ఈ సమాజమునకు కీర్తనాగొక హోమ్మియము సభ్యుల యుపయోగార్థము కానుక గా రిచ్చెదమని చెప్పిరి.

శ్రీ కృష్ణసినిమా

ఈ యూర చాల కాలమునుండి సినిమాలేదు. ఈ కొ రంత శ్రీయుత తాడి రామమూర్తి నాయుడుగారు శ్రీ కృష్ణ సినిమాను తాము గోపాలరావుగారు కట్టించిన పార్కులోని రామగోపాలహోమ్మలో నెలకొల్పిరి. 25-2-27 సాయంకాలము ప్రారంభ మహోత్సవము జరిగెను. ఊరిలోని పెద్దలందరు ఆ హోమింది గౌరవించబడిరి. శ్రీయుత జగన్నాథశర్మగారు నాయకుగారి తరపున శ్రీకృష్ణసినిమా ప్రారంభ విషయమును చెలిపి ఆకార్యములో తమకు సాయ మొనరించిన బుబ్బరాజు పి ర్రాజు, అయ్యల సోమయాజుల నరసింహంగార్లు కృతజ్ఞతను చెలిపి సభు లానాడు తమ యాహ్వానమునకు వయచేసి గౌర వించినందులగుండ కృతజ్ఞత చెలిపి ఇబ్బపైనిగూడ వారి యా వ్యవహారము సహాయము నుండగోరిరి.

కాంగ్రెసు ప్రచారము

మా జిల్లా మొత్తమున కాంగ్రెసు వ్యవహారములు సం పూర్ణముగా నుచుబడెను. జిల్లా నాయకులెవ్వరు మహాత్ముని రాక విషయమై ఖాదీరిధి విషయమై తగిన యేర్పాట్లు చేయు చున్నట్లు కనుపడెను. కాంగ్రెసు సంఘముల పునర్నిర్మాణము జరుగవలసియున్నది. ఈవిషయమై రాష్ట్ర నాయకులు జిల్లానా యకులు తగిన శ్రద్ధ త్వరలో తీసికొందురుగాక.

కలకత్తా మేయరు సదవి

కలకత్తా మర్చి 29:- కలకత్తా మేయర్ సేను గుప్తా గారు కొనవలలో మహమ్మదీయసభ్యులతో గలసి కాంగ్రెసు వారితో ఏకీకరించుకో లేదో విచారించుటని తెలియుచున్నది. జిప్సీ మేయరుపదవికి ఇరువురు అభ్యర్థులకు సమానబలమే కల దనుచున్నారు. సేను గుప్తాగారే తిరిగి మేయరుగా ఎన్నుకొనుటకుటకు అవకాశము నెక్కువగ నున్నదని తెలియుచున్నది.

మహాసాక్షి వార్తలు

శ్రీమంతుల యూనియన్:- చెన్నపురి లేబరు యూనియన్ యాజమాన్యమున బుధవారము సాయంత్రం 5-30 గంటలకు వెంట్రూరు బార్ క్లబ్ వద్ద బి. శివరావుగారు ఉపన్యసించెదరు.

పైకిలుదొంగలట్టుబడులు:- వాస్తవ అనువాదము మా రుమాల్స్ లో పైకిలు అమ్ముచుండగ పెరియమెట్టు అపరాధపరిశోధక పోలీసువారు వానిని అనుమానించి పట్టుకొనిరి. విచారణపై ముద్రయి ఉట్టిపైకిల్ల నెన్నిటిలో ఇదివరలో దొంగిలించి అమ్ముకట్టు లేలేదు. ఇప్పటివరకే తమ మార్కెట్ లో 15 పైకిల్లు తాకట్టుపెట్టినట్లు తెలిసినది.

జలగండము:- సోమవారము ఉదయము హార్బరు మెంట్లవద్ద కాపలానున్న సోలీసు జవాన నీటిలో గడియన్న ఒకవసుజుని కేకలు విని బయటికి లాగివేసెను. వెంటనే ఆస్పత్రికి పంపబడెను. కాని వృథా ప్రయాస యాదు. ఆస్పత్రియందే మరణించెను. సుమారు 30 సంలయముండెను. ఎవరైనది గుర్తించబడలేదు. హార్బరు పోలీసువారు కేసుపరిశ్రమ గావించిరి.

జట్కా గుట్టుముచే చంపబడుట:- నిన్నటిరాత్రి తిరువల్లికేటిలో బట్కా గుట్టుముకట్టి వీధినిబడి పరుగెత్తుచు ఆదారిని నడచుచున్న ఒక ఆడచునిపైని పడగొట్టెను. పాపమాస్త్రికి బలము గాయములు తగిలెను. ఆస్పత్రికి గొనిపోవు లోపలనే ప్రాణములు విడిచెను. మరియొక కుర్రవానికిని బలము గాయములు తగిలెను. ఆస్పత్రియందు చికిత్సను పొందుచు న్నాడు.

హిందూ యువశ్రీ శరణాలయము:- తిలక్ హరికథాకాలక్షేపము:- 1927-వ సం. మార్చి 30-వ తేదీ బుధవారము సాయంత్రం 5 గంటలకు సాందర్బం హాలులో మద్రాసు మంత్రిలు గౌరవనీయులగు రంగనాథం మునియ్యారు గారి ఆధ్వర్యత క్రింద పశ్చిమగోదావరి జిల్లా తాడేపల్లిగూడెం కాపురపుల్ల శ్రీయుత బామోజీపురపు నరసింహారావుగారు తిలక్ జీవితచరిత్ర హరికథాకాలక్షేపము చేయుదురగాన మహాజనులందరు విచ్చేసి యానీదయంతి శరణాలయమునకు సహాయముచేయ వేసుచున్నారు. ఈ కాలక్షేపమువల్ల వచ్చే సాము పైసంధకు విరాళముగా నొసగ, శ్రీ నరసింహారావుగారు వాగ్దానము చేసినందులకు కృతజ్ఞతను తెలుపుచున్నామి.

టిక్కెట్ల వివరం:- మొదటితరగతి రూ 1-0-0, రెండవ తరగతి రూ 0-8-0, అమ్ముబడును.

యామినిస్తూర్ణ తిలకమృత.

భారత శ్రీశివాజీ మహారాజుగారి మహోత్సవము ఏకచ్ఛత్రాపతియై నిగ్విజయము గాంచిన శ్రీశివాజీ మహారాజు ఘట్టి యిప్పటికి 300 వత్సరములు (1627-1927) గావచ్చెను. ఆట్టిమహానీయుని మాజువ వార్షిక జన్మ దిన మహోత్సవ మీ సంగి రం (1927) మే 3 వ తేదీన హిందూ దేశమందంతట గావించబడుటకు నిశ్చయింపబడెను. ఆమెరికా, ఆస్ట్రేలియా, రంగూను, మాండలే మొదలగు ప్రదేశములందు గూడ జరుపునట్లు వాగ్దత్తము లొసంగబడుచున్నది. ఈ మహోత్సవము నీ సంవత్సరము మామూలుకంటె ద్వైవిధ్యంతో హిమాలో జరుపగల్గుటకు ప్రశ్నేకపు శిర్సాట్లంతును జరుపబడుచున్నది. కావున మహారాజధాని యంతట ముఖ్యపట్టణమున, చెన్నపట్టణమునందు గూడ నీ మహోత్సవమును మహాద్వైవిధ్యముతో జరుపుట కందము వారింపుచున్నారు. ఈ 1927 సం. ఏప్రిలు 3 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు సెంట్రలు షేపును సమీపమున పరమానందదాస్ ఫోటోగ్రాఫర్ త్రమున నీమహోత్సవముజరిపించుటకుగాను ప్రజాప్రతినిధులగు గాండజీ నొకసంఘముగ నేర్పాటుజేయుటకు నొక మహాజనసభ యరపబడునుగాన ఏతద్వ్యుమమునం దభిమానము గలవారలు డి.సి.గాడ్ బాయిస్, నెం 233, గోవిందప్ప నాయుని షిఫి, జార్జి యె. వు. మదరాసు కు వారి వారికి దోచిన హిందూలను బంపును, సభకు విచ్చేయ బ్రావీతులు.

చెన్నపురి కార్పొరేషను

Bill జి. నారాయణస్వామి చెట్టిగారధ్యక్షతవహించి:

హాజీర్ అంజులో గాక్రింది తీర్మానము నుపపాదించిరి:-

"యెట్లను ఈ కార్పొరేషను కలెలలో వధించుకొ డవని గత బ్రహ్మి నెలలో కార్పొరేషను సభవారు చేసిన తీర్మానమువల్ల యీ నగరములోని చాలామంది జనమునకు ఇబ్బంది కలుగుచున్నది గనుక సరకు తీర్మానము రద్దుచేయదు తిరిగి పలుమూడ వర్గకాలలో విధించుటకు ఏర్పాటులను చేయవలసి నదిగా కమిషనరుగారికి అధికారమివ్వవలసినదని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు"

ధనపాల మొదలగునగునూ తీర్మానము బలపరచిరి. తీర్మానము ఓటుకుపెట్టగా ఓకిపోయెను.

బడ్జెటులెక్కలు

1927-28 సం. రం ఆదాయవ్యయ ఆంచనాలయము ప్రాథమికవిద్యకు రూ 2,40,000

భావ్యంగారు పైమొత్తంలోనుండి 14 వేలు మినహాయించి కార్పొరేషను స్కూల్స్ లో పిల్లలకు మధ్యాహ్న భోజనము పెట్టుటకు వినియోగించవలసినదని కోరిరి.

తీర్మానము వోటును పెట్టగా 18 రు అనుమతులు 18 ప్రతిపాలులు అనుబట్టి ఓకిపోయెను.

సభ చర్య అంతటితో విలసిలేసి నేడు తిరిగి సాయంకాలం 5-15 గంటలకు జరుగుటకు వాయిదావేయబడెను.

ప్రకటన

వాయిదావేయబడిన కార్పొరేషను కౌన్సిలు జనరల్ మీటింగు ఏప్రిల్ 1 వ తేదీ శుక్రవారమునాడు రిప్పను భవనములందు జరుపబడును:-

చరిత్రపబకు ముఖ్యవిషయములు:- (1) ఎమ్. ఎన్. ఎమ్. కై ర్యేరిజంటువద్దనుండి, ఎల్. ఫెంటోగేట్ ఓనర్ డివివిషయమై 25-2-27 తేదీన వచ్చిన 296 నెం గల యుత్తరము.

(2) బక్సింగుహాము, కర్నాటిమిల్లులను నీటిసరఫరా విషయమై 18-2-27 తేదీ, నెం. 5496 రు గల గవర్న మెంటు మిమోరాండము.

(3) పట్టణములో ట్రాంజేయల్మెన్టుకేయుటకు నూచించబడిన, 1927 సం. ఫిబ్రవరి 19 వ తేదీ గల మద్రాసు ఎలెక్షికు ట్రాంజేకంపెన్ ఏజెంటు చీఫ్ యిజినీరుల యుత్తరము.

(4) కార్పొరేషనుకు పెప్పెల్ యింజనీరును నియమించబడయమై గల 21-3-27 తేదీ నెం 1063 రు జి. ఓ.

(5) కార్పొరేషను పాల్లు ఆఫీసరు హోగవిషయమై X 11-3-27 తేదీ నెం. 941 రు జి. ఓ.

(6) 1927-28 ఎలెక్షింగులో రోల్ తయారుజేయుటకు తాత్కాలికముగ 6 గురుగుమస్తాలను సుమాస్తా 1 కి 35 రూ. వేతనముపై 8 మాసములవరకు నియమించుటకు మంజూరుజేయటం.

(7) 14-3-27 తేదీగల ఎన్. సి. (పాల్లు) నిబంధనలు:- 1 వ్యాసారాధిలో మాడల్ స్కూల్ భవనమును నిర్మించుట, 2. 16 వ డివి. నులోని జలదారులలో మజిలీనీటినిల్వ.

(8) 27 వ డివిజను మిర్ బక్ష్ ఆలిగిల్లో నొకమాడల్ స్కూల్ కాఖను నిర్మించుటకు రూ 7600 లకు 8 లక్షలు ఎస్టిమేటు.

మదరాసు } జి. నారాయణస్వామి చెట్టి, 26-3-1927 } కార్పొరేషన్ ప్రెసిడెంటు.

మహాత్ముని ఆరోగ్యము

విపానీ, మార్చి 29:- మహాత్ముని రక్తసంక్లిష్టము అధికముగనున్నది. మరెట్టి అపాయకరమున మార్పులేవు. మహాత్ముని మిగల బుహినముగనున్నాడు. పర్యటనములను మానుకొనవలయునని వైద్యులు హితమొసరునున్నాడుగాని మహాత్ముడండల కొంతమాత్రము ఆంగీకరింతులేదు. కార్యక్రమమునం దలి కొన్ని అంశములను వదలి, డిప్లొమ్యాసములకు చర్యలను నిలిపి, కొన్ని ప్లయలకు మాత్రమే వెళ్లుటకు ఏర్పాటులు గావించిన దక్షిణదేశపర్యటనము కొనసాగింపవచ్చు నని మహాత్ముడు అభిప్రాయపడుచున్నాడు. కొన్ని దినములలో వైద్యులను హామె మహాత్ముడు తన కార్యక్రమమును నిర్ణయించుకొనెదరు.

మిత్రులెవ్వరు మహాత్మునిపై జాబుల ప్రాయమాడదనియు మిత్రులకు మహాత్మునివద్దనుండి జాబులు రావనియు తెలిసికొనవచ్చును. యథాప్రకారము దేశబంధుదానునిధి వసూళ్లు జరుగుచున్న మహాత్ముని సంగతి విషయము విషయమును మరచక అందరు పనిచేయవలెను. (ప్రీ ప్రెస్)

మదరాసు జిల్లా ఆంధ్ర జాతీయోపసంఘము

సంఘము

ఈసంఘమువారి సాధారణసభ ఈనెల 31 తేదీ సాయంకాలము గం 5-30 లకు ఆంధ్రప్రదేశ్ కాలయములో జరుగును.

కార్యక్రమము

- 1 నూతన సంగీతము కార్యనిర్వాహకుల నెన్నుకొనుట. 2 ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘమునకు పథ్యుల నెన్నుకొనుట. 3 స్వరాజ్యపాస్తి కాసనసభ్యుల (ఆంధ్ర)పై అభిశంసన తీర్మానము (ఒకసభ్యుడు పంపినది) 4 కార్యదర్శి పెట్టు ఇల్లెండుమునులు.

కొ. శివరామకృష్ణారావు.

కార్యదర్శి.

శ్రీ ఉడివి అధిమారు మరస్సాముల సన్నిధి

111 వరదాముత్తయప్పనువీధి జార్జి టౌను, మదరాసు శ్రీనివాసప్రియ తీర్థస్వామిలవారిపును ఆర్యవైశ్యపుం గవుల ఆహ్వానము సంగీకరించి వైని వివరింపబడిన 111 వ నంబరు గల నారాయణ నరహయ్య శ్రేష్ఠిగారి సత్తుమనందు శ్రీకృష్ణభగవానుని పూజ గావించుచున్నారు. ముఖ్యమతమువారే గాక యితరమతములవార గుహించు పులు (ప్రీ) లు ను పురుషులు ను గూడ ప్రతిదినమును మోహు ముండివచ్చి పూజావిధానమును సందర్శించి స్వామిలవారంగు మంత్రాతలను తీర్థప్రసాదములను గ్రహించుచున్నారు. మదరాసులోనున్న దక్షిణానందమండలమువారే గాక హానరబులు న్యాయమూర్తి వేపారా మేళంపంతులు (దివానుబహదూర్ ఎల్. ఏ. గోవిందరావునయ్యరు బి. ఎ. బి. ఎల్. డి. టి. సదాశివయ్యరుగార్లు మున్నగు నాయకులుగూడ వచ్చి దర్శించి యున్నారు. నిన్న 27 తేదీ రాత్రి జరిగిన పూజకు హానరబులు న్యాయమూర్తి వి. వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు (ఎం. ఎల్. సి) ఎన్. రామానుజయ్యంగారు (పోలీసు డిప్టీ కమిషనరు) డాక్టరు బి. ఎన్. మల్లయ్య (ఎం. ఎల్. సి), ఆదినారాయణ శ్రేష్ఠి (ఆర్. ఎల్. సి), గార్లు మున్నగువారు పండ్లు పెంకాయలు పుష్పములు మున్నగువానిని గొనితెచ్చి సమర్పించిరి. సామి కేంట్లాచలం శ్రేష్ఠి (ఎం. ఎల్. సి) గారు నిన్న సాయంకాలముననే వచ్చి సందర్శించిరి.

నిన్న రాత్రి పూజయెసమిట్టు కృష్ణముఖులందరను 15 నిమిషములనేపు శ్రీస్వామిలవారితో సంభాషించిరి. వచ్చినవారి కందరికిని మంత్రాతలలు పందనము పుష్పములు మున్నగునవి యొసంగబడెను. రాత్రి 8-90 గంటల వచ్చినవారందరను సత్కరించేమనునకు సంశ్యప్రహ్వసయమై స్వామిలవారి అనుమతినిబడిన సెనలిపోయిరి. శ్రీస్వామిలవారు దైవతమత ప్రచారమైనను ఇతర సిద్ధాంతముల ననుసరించువారుగూడ నిటుల భక్తితో విచ్చేసి స్వామిలవ సందర్శించుటచే అన్ని సిద్ధాంతములకును మూలాధారుడగు నిశ్చయత్యస్య రూపుదొక్కడేయను విషయము స్పష్టమగుచున్నదని భక్తులలో నొకరునుడివిన విషయము చాల సమంజసముగానున్నదని రాఘవేంద్రరావుగారు వ్రాసిరి.

గుడివాడ తాలూకా ప్రాథమిక పాఠశాల చతుర్థ వర్గ జనసభ. 1-4-27 శుక్రవారము: గుడిబ గ్రామములో కానూరి వెంకటాచలపతయ్యచౌదరిగారి అధిపత్యమున జరుగును.

పైకిల్లపై ప్రపంచయాత్ర

కరాచీ, మార్చి 29:- కలకత్తాలో జనెంబరు 12 వ తేదీన జయలుదేరి డిల్లీలో రాజప్రతినిధి సర్వవైస్రాయ్యపుని చూచి సింధు రాష్ట్రమును 11 వ మార్చి తేదీన ప్రవేశించి 200 మైళ్ల ఎడారిని రాత్రిలందు పైకెళ్ల మోగి కొని నడచి హైదరాబాదు 16 వ తేదీన 4 గురుబగ్గాలియువకులు నిన్న కరాచీ చేరిరి. వారు బస్తాపోయి యక్కడనుండి పైకిల్లపై ప్రపంచయాత్ర పూర్తి చేసెదరు. (అ. ప్రె.)

కేరళ సబ్బు కర్మాగారము కల్లికోట

(వర్ష మొంటు ప్రకటన)

కొద్దిపాటి సబ్బు ఫ్యాక్టరీలను స్థాపించి వ్యాపారము చేయ దలంచినవారికి వలయు తెలియజేయు నిమిత్తముగా యొక ముఖ్య దేశముగా నెంచి గవర్న మెంటు వారు కల్లికోటలోని కేరళ సబ్బు కర్మాగారమును మొట్టమొదట నెలకొల్పిరి. కా కొన్ని కారణములవల్ల ఈ కర్మాగారమునందు పరిశ్రమ నిర్వహణ మనంకు క్రమశిక్ష నొసంగటకై ఏర్పాటు చేయబడు నీలకలు గలదు. ఈ కర్మాగారమును ఇకముం జేమిచేయవలెనో ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించలేదు. ఈ కర్మాగారమును 1929 నుండి 31 తేదీవరకును ఎత్తివేయక యుంచబడి ఈ 1927 ఫిబ్రవరి 1 తేదీనుండి విద్యార్థులను జేర్చుకొని సబ్బు పరిశ్రమను ముప్పై సాకల్లపై క్రమశిక్ష నొసంగటకు ఏర్పాటు చేయబడినది. ఈ విధముగా విద్యార్థులు కుపయోగకారిగానుండి ప్రయోజనము కన్పించినయెడల 1928-1929 సంవత్సరాంత్యముందు యీ కర్మాగారము విద్యార్థులగా భూయపరచబడవలెనని ఆలోచించబడును.

కొద్దిగా పెట్టుబడి భవనము ఉండి విశేష విద్యారాండి త్వము లేనివారికి యీ పరిశ్రమను నేర్పటకై ఏర్పరచబడినది. పరిశ్రమకాఖా పరిపాలకులై విద్యార్థులు ప్రణాళికను తయారు చేసినారు. ఈ విద్యార్థులలో మొదటి సంవత్సరము 6 గరు ను చెండవసంవత్సరము 12 మందియు జేర్చుకోబడుదురు. ఈ రాష్ట్రములోనివారు జేర్చుకోబడుదురు. అన్యరాష్ట్రములవారు చేర్చుకొనబడుటవల్ల అధికవ్యయము విద్యార్థులకు తగుబాటు కానియెడల జేర్చుకొనబడెదరు. చెన్నరాష్ట్రములోని విద్యార్థులను సాలుసరి జీతం రు 100. అన్యరాష్ట్రములను విద్యార్థులను రు 150 లు.

పరిశ్రమ విద్యార్థుల ప్రణాళిక

వారుమునుకు 6 ఉపన్యాసములు (పరిశ్రమ శాస్త్ర విషయకోపన్యాసములు) ఒకగవడును. ఒక్కో ఉపన్యాసము 1 గంట నేపు జరుగును. శాస్త్రీయముగా వస్తుపరిశోధనచేయుటకు వారము 1 కి 6 గం. కాలము వినియోగింపబడును. మిగిలిన కాలములోయూ కర్మాగారముచే విద్యార్థి గడవలయును.

ఉపన్యాసవిషయ వివరములు

(1) ముడిసరుకులు (అపకృష్టదార్ధములు):— సబ్బులను తయారుచేయుటకు కావలసిన ప్రధానద్రవ్యములను గూర్చి అనగా చమురులు, కొవ్వుపదార్ధములు, కాస్టిక్ సోడా, కాస్టిక్ పొటాషు, సోడా సిలికేటు, సోడా చవుడు, మొదలైన పదార్ధములు ఎచ్చట లభించునదిన్ని, ఎట్లు తయారుచేయవలసినదిన్ని ఆయాపదార్ధముల లక్షణములను గూర్చిన్ని, బోధింపబడును. ఈపదార్ధములు సబ్బు తయారుచేయుటలో వినియోగపడు విధము, ఈపదార్ధముల శుద్ధత్వమును పరీక్షించుట, (విద్యార్థులకు ఆంగ్ల భాషాపాండిత్యము తగినంతలేనిచో, యీవిషయములు అరబిక్ లోగాని మళయాళములోగాని బోధింపబడును).

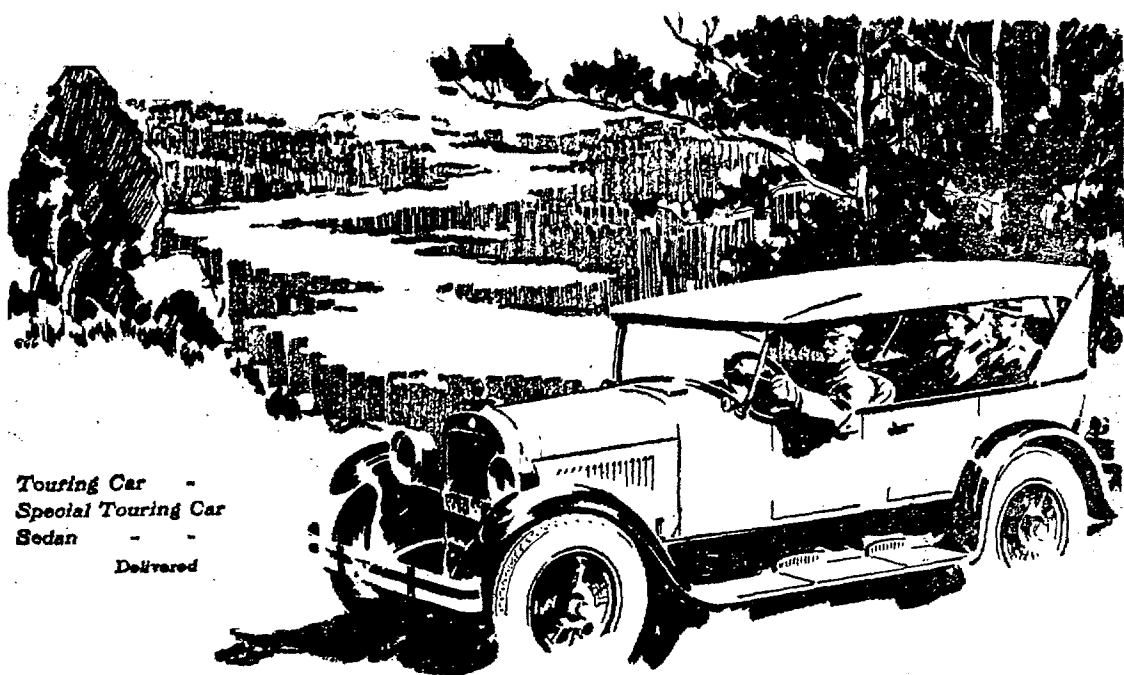
2 సబ్బు చేయువిధానము:— సబ్బుపరిశ్రమయొక్క పూర్వస్థితి, కాస్టిక్ సోడాతోగాని కాస్టిక్ పొటాషితోగాని నిర్ణీతసాంద్రతగల ద్రావణములు సిద్ధముచేయుట, కొవ్వునుచమురును శుద్ధిచేయుట, వివిధములగు తైలములను కొవ్వుపదార్ధములను సరిపోల్చి పరీక్షించుట, సబ్బుతయారుచేయు యంత్ర సాధనములు, సబ్బుతయారుచేయు విధములు, శీతల విధానము ఉడకబెట్టిచేయువిధము సబ్బులోగల వివిధరకములు, వానిలక్షణములు బాగుగాఉడికించిన సబ్బులు, అసంపూర్ణగా ఉడికించినసబ్బులు, సువాసనసబ్బులు, మెత్తనిసబ్బులు సబ్బులకురంగులనుకల్పించుట, సబ్బులను సుగంధద్రవ్యములను జేర్చుట, సబ్బులను గిలెరైనజేర్చుట, గిలెరైనజేర్చినసబ్బు లేపాకమునుఎండలోబెట్టి ముదురుపాకముగా చిక్కిబడుట, మాన్యపాత్రలయందు సబ్బుపాకమును స్థిరము చేయుట.

(3) సబ్బులను-తైలములను

పుధక్కరించి పరీక్షించుట పుధక్కరింప పరిశోధక ప్రాతిపదిక నూత్రములు సబ్బులలోను తైలములలోనుగల సాధ్యమైన కల్లీలను కనిపెట్టుట - ప్రశస్తమైన సబ్బుయొక్క లక్షణములు.

(4) చిన్న సబ్బుల ఫ్యాక్టరీని స్థాపించు విధము:—

ఫ్యాక్టరీకి అనుగుణ్యమైన ప్రదేశము అందుటకు వలయు కర్మాగార భవనరాష్ట్ర ప్రభుత్వము యొక్క ప్రతిష్ఠాపన.

What "Dependable" Really Means

To press the starter button of your car and know that the engine will respond almost instantly, even in the coldest weather—to step on the brakes and find them immediately effective—to start on a long journey and know that you will arrive without annoyance from mechanical troubles—to know that your car will serve you for years without costly overhauling.

That is Dependability as the public applies the word to Dodge Brothers product,—a Dependability which stands boldly out among the most important basic elements underlying Dodge Brothers remarkable success.

DODGE BROTHERS MOTOR CARS

(5) సామాన్యవిషయములు

లభ్యమైన అపకృష్టద్రవ్యసంపత్తితో సబ్బులను విశేష ఖర్చు లేకుండ తయారుచేయుట- ఫ్యాక్టరీలో తయారుయిన సరకులెక్కలను వ్రాయుట-చిరకాలము తయారుచేయుట-వ్యాపార రహస్యము ప్రకటనానుకూలములు.

2 వస్తుపరిశోధన:

(వారమునకు 6 గంటలు పని) రసాయన పరిశోధక కర్మ విభేదములు:

రసాయన పరిశోధనల కుపకరించు సున్నితమున (తాను నుపయోగించుట - నిర్ణీత సాంద్రతగల ద్రావణములను తయారుచేయుట- తైలములను ఇతరకొవ్వులను పరీక్షించి వానియొక్క విశిష్టగుణత్వములను, వానిని కరగించి ద్రవీకరణచేయుట ఉష్ణాంశపరీమాణము, ఘనీభవనతేమగల తాపమాపకము, తైలము నకు గల అమ్ల లక్షణములు, తాప శీత కుపకరించెడి లక్షణములు పరిశోధించి తెలిసికొనుట- సబ్బులను పుధక్కరించుట సబ్బులోగల అమ్లద్రవ్యమును - రసాయన సంయోగమునంద నిక్షారములును-సంయోగమునందని క్షారములను సీగ - సంపూర్ణద్రవములు వగైరా నిర్ణయించి సబ్బులోనుండి విడదీయుట - సులభగ్రాహ్యములగు పుధక్కర్మవిధానములను చూపి నేర్పబడును.

3 కర్మాగార కాండ:

కర్మాగారములోని వివిధకాఖల వస్తుపరిశోధన, అనుభవ వి

ద్యార్థులకు పరిచయముకలుగ జేయబడును. అపకృష్టద్రవ్యములు (ముడిసరుకు) ఫ్యాక్టరీ ఉపయోగార్థము గిడ్డంగులలోనికి జేర్చి నిలువ జేసి కర్మాగారములో సబ్బు తయారుచేయుటకై కొంత ప్రకారము బట్టాడాచేయుట. సంజీకక్షారమును (కాస్టిక్ సోడా) సీల్లో కరగించి వివిధసాంద్రతల ద్రావణములను తయారు చేయుటను ఫ్యాక్టరీలో విద్యార్థులు నియమింపబడుదురు. సబ్బు తయారుచేయుటలోగల వివిధాంత్యశీలను విద్యార్థులు గమనించి పరీక్షించునట్లుచేసి పిమ్మట విద్యార్థులే ఆయాపాతనశుద్ధికర్మలను నిర్వహించి పనిచేయుటకు నియమింపబడెను. ప్రాతిపదికద్రవ్యములను కొలిచి తూచియున్నట్లు మొదలు ఆ ద్రవ్యమును తొట్లలో నానబెట్టుట ఉడక బెట్టుట శుద్ధిచేయుట అచ్చుపోయుట విశ్లేషణలు గాకోత కోయుట, శిఖాముద్ర గుర్తులు, బంగీలు కుట్టుట, బండలపై సరుకు నెక్కించుట వరకును అరంభమునుండి అంత్యమువరకును గల కర్మకాండయంతయును విద్యార్థులే చే చేయింపబడి నేర్పబడును. ఇవిధముగా న మగ్రోత్తునొసంగిన గాని కాయకష్టమునందు గల గౌరమును విద్యార్థిగ్రహింపజాలడు. కొంతయునుభవము కలిగినపిదప సబ్బుపరిశ్రమాంతర్యల కొన్నింటిని స్వయముగా నిర్వహించి పై తనిఖీచేయు అధికారము యివ్వబడును. అటుపిమ్మట కొన్నిరకములైన సబ్బులను విద్యార్థి స్వంతజబాబుదారీ వహించి స్వయముగా మొదటించి చివరవరకు కనిపెట్టి చూచు తయారుచేయించెడి అధికారమివ్వబడును. ఈపరిశ్రమయందల్ల సకల రహస్యములను ప్రత్యక్షపరిశోధన పాఠములతో బోధింపబడి సంభాషణలన్నియు ఫలితస్ఫూర్తిభవనము.

తాడిపత్రి మునిసిపాలిటీ

1926 సంవత్సరమున జరిగిన 19 వ తేది శుక్రవారం పగలు 11 గంటలకు తాడిపత్రి మునిసిపాలిటీ ఆఫీసులో తాడిపత్రి మునిసిపాలిటీ కమిషనరు వారు జరిగించిన సెషన్లు మీటింగులకు క్రింది ప్రాసీడింగులు.

ఈ క్రిందవర్తించిన కారణములవల్ల తాడిపత్రి మునిసిపాలిటీ ఛేరుమెంట్ గారైన, మ. రా. రా. శ్రీ. యం. బి. కొండప్పగారి చర్యలను వారి అడ్మినిస్ట్రేటర్ నున్న బనాళి ప్రాయమునకు విరోధముగాను పరిపాలనాద్రవ్యమునకు మరియు యితర అన్ని విషయములలోను, భయోత్పాతముగా నుండుటవల్ల, ఈ కమిషనరువారికిన్ని, పట్టి కుక్కున్న వారి యందు నవ్యము లేకయుండుటవల్ల, మదరాసు డిస్ట్రిక్టు మునిసిపాలిటీ ఆక్టు 40 (1) క్లౌజ్ అనుసరించి శ్రీ గవర్నరు మెంటువారు త్వరలో చర్య తీసుకొనుటగాను, ఈ కమిషనరు వారి తీర్మానముద్వారా శ్రీ గవర్నరు మెంటువారిని అడుగుపరిచి పదిగా మ. రా. రా. శ్రీ. కె. బాబయ్యగారిచే ప్రపోజుచేయబడి మ. రా. రా. శ్రీ. రంగాచెడ్డగారి వెంకటరెడ్డిగారి చే నెకండు చేయవలయునని.

కారణములు

మునిసిపాలిటీ అడ్మినిస్ట్రేటర్ విషయములో అనేక లోపములగురించి వివరించి తీర్మానము చేయుటకు మదరాసు డిస్ట్రిక్టు మునిసిపాలిటీ ఆక్టు 111, షెడ్యూలు 8 న రూలును అనుసరించి 8-7-26 వ తేదిన ఒక అక్టెంబు మీటింగును యేర్పాటుచేయవలసినదిగా 4-7-26 తేదిన యేర్పాటు కమిషనరులకు నోటీసు జారీచేయుండెడియు నిరాకరించడము.

2. (ఎ) 1926-27 సంవత్సరమునకు మార్చెట్టును గుర్తించుకొన్న కంట్రాక్టుదారుడు, తాను చెల్లించవలసిన రెండు నెలల క్రిస్టియన్ మొత్తము డిపాజిటు మొత్తము రు. 245-12-4 లను 81-8-1926 తేదిన, ఛేరుమెంట్ గారివశమున చెల్లించి నట్లు సదరు కంట్రాక్టుదారుని లెక్కలవల్ల విశదముగానుండెడియు సదరు డిపాజిటు మొత్తము 29-4-26 తేదిన ఆఫీసులో చెల్లించినట్లు మునిసిపాలిటీ లెక్కలలో దాఖలుకాబడి ఆ తేదినాడే రిసీవు యిచ్చబడియున్నది.

(6) మరియు 1926 సం. యేప్రిల్ 1 వ తేదీ ఈ నెలల క్రిస్టియన్, క్రిస్టి ఒకటికి రు. 142-14-8 లు ప్రకారం మరలమేరకు మెంటువారు చెల్లించవలసిన మొత్తము ఆ గ్రామంలో ప్రతి 11 వ తేదీయందు ఛేరుమెంట్ గారివశమున చెల్లించునట్లు, సదరు కంట్రాక్టుదారుని లెక్కలవల్ల తెలియుచున్నది. మైమాడునెలలను చేరి ఒకే మొత్తముగా 22-6-26 తేదిన మునిసిపాలిటీ ఖజానాలో చెల్లించబడిన మాడుక్రిస్టిలను ఒకే రీతియే యిచ్చియున్నారు. ఇందువల్ల సదరు మొత్తము 2 నెలలు 12 దినములకు వారు మిన అప్రోప్రియేషన్ చేసినారని తెలియుచున్నది.

3. పట్టి కుక్కునకు సీట్లనుగాను రాష్ట్రతోలిండు పనిని ఛేరుమెంట్ గారు డిపార్టుమెంటుద్వారా పనిని జరిపించి వారు ప్రాచీనమున ప్రతిమాడుకొనుటకు మెజరు మెంటు బుక్కులో దాఖలుకాబడి వారిచే చెక్కు మేజరుకాబడి వారి సంతకము చేయబడియున్నది.

మాడుకొను వివరములు:-

(1) 20-1-1926 తేదిన	160 రాళ్లు
(2) 19-2-26	400
(3) 29-4-26	140

మొత్తము 700

యెస్టి మేటుమేరకు ప్రతికక్కనున్న నుండలిన రాళ్లను చేర్చినట్లు మెజరు మెంటు బుక్కులో విశదీకరించి యున్నది. 27-7-26 తేదిన అయిదుగురు కమిషనరులకు కక్కలన్నియును తనికేయగా కొన్నికక్కలను యెక్కువగాను కొన్ని కక్కలను తక్కువగాను వేయబడియుండెను. మొత్తమువీధి విల్లుల ప్రకారం 700 రాళ్లకుగాను 535 రాళ్లు మాత్రమే సప్లయ చేయబడియుండెను. సదరు తేదినాటికి 165 రాళ్లు తక్కువగా నుండెను. ఇవి చోకికాబడినవని చెప్పుటకు విలుండెను. 100 ఘనపుడుకులకు రు. 55-0 ప్రకారం 700 రాళ్లకు విల్లు చేసియున్నారు కాని వారు 535 రాళ్లకు మాత్రమే రాయి (1½ + ¼ ÷ 3) ఒకటికి రు. 0-6-0 ప్రకారం చెల్లించి నున్నారు 124 రూపాయలను యెంబిటి మెంటు చేసియున్నారు.

4. రైల్వే ఫీజు రోడ్డు మెంటుమేజర్లు పనిని డిపార్టుమెంటుద్వారా చేయించియున్నారు అందులో యెస్టి మేటు ప్రకారం మెంటుమేజరు 100 ఘనపుడుకులకు రు. 10-1-0 యున్న గ్రానటు 100 ఘనపుడుకులకు 7-14-0 ప్రకారం చేరు మెంట్ గారు విల్లు చేసి పైకము తీసుకొని యున్నారు. నుమారు 69 యూనిట్లు మెంటు మెజరుచివారవేసిన సుద్దరాళ్లకు మెంటుమేజరు 100 లకు రూ.

10-1-0 ప్రకారం విల్లుతయారుచేయించి బట్టాకా చేయించి వారు. ఛేరుమెంట్ గారు మెంటు 100 లకు రు. 10-1-0 రేటుతోను గ్రానటు 100 లకు 7-14-0 రేటుతోను విల్లు తయారుచేసి బడ్జెటు బడ్జెటు 100 లకు రు. 6-4-0 ప్రకారమును గ్రానటు 100 లకు 4-8-0 ప్రకారమును చెల్లించియున్నారు. విల్లుచేయబడిన 72 యూనిట్లు మెంటు 72 యూనిట్లు గ్రానటుగాను వారు నుమారు రు. 500 లు యెంబిటి లు చేసియున్నారు. ఇంకొందరు మును కమిషనరుగ్రహించి ఈ రోడ్డుకు ముందుజరగలసిన కలెక్టర్ పనిని నిలుపుల చేసి వారు. అట్లు కలెక్టర్ సెలవారు ఇందులో జోక్యము పుచ్చుకొనక యుండి నెండు నెలలు 400 లకు మరల ఛేరుమెంట్ గారు యెంబిటి మెంటు చేసియున్నారు.

ఛేరుమెంట్ గారు కలెక్టర్ చేసిన మెంటు గనులలో నేరి పారవేయబడిన సుద్దరాళ్లుగాని మెంటుకారు. రోడ్డుపనులకు ఉపయోగపడకుంట్టి మెంటును వీటియందు అవధముగల వారు ఈ మెంటును మాచి తనలోపములు వైబడనునకు ఉద్దేశముచే అక్టోబరు నెలలో సదరు మెంటును రోడ్డుపై పరిపించి కంసాలిడేషన్ చేయుటగాను యత్నముచేసి పరిపారించి యుండగా వైబడ ఛేరుమెంట్ గారు సదరుపనిని నిలుపుల చేయవలసినదనిని రైల్వే ఫీజు రోడ్డు మెంటును మెంటును సదరు రోడ్డుకు కంసాలిడేషన్ చేయకూడదనిని వుత్తరువు చేసినారు.

5. కట్టకొనెట్టు డిప్టి డెంక్రుయెక్కు గ్రామ తనిఖీ రిపోర్టుపైగాని లెక్కమేజరు ఆఫీసుగారి తనిఖీ రిపోర్టులపైగాని వారు వారు కనబరచినలోపములను సవరించుటకు యేలాటి శ్రద్ధయు వహించియుండలేదు గ్రామపాలకుధ్యవేషములలో వారిసలహాను జరిపించియుండలేదు.

6. ఛేరుమెంట్ గారు రోడ్డుయొక్క ప్రకృతి ప్రకృతి నుంచి ముండ్లనీటిలోకి తెగ్గుటకు సకల సదుపాయము లొనర్చుటకు యేలాటి శ్రమయు తీసుకొనియుండలేదు.

7. రోడ్డు యింప్రూవుమెంటు చేయుటకు బదులుగా ఛేరుమెంట్ గారు నలుగురు రోడ్డుమాలీలను తనయింట స్వంతపనులకు నియమించియున్నారు.

8. యెంబిటి మెంటును వని ఛేరుమెంట్ గారికి తెలిసిన వెంటనే అట్టికట్టును స్వీపర్ల రోడ్డుమాలీలచే కొట్టించి తనయింటికి తీసుకొనవచ్చి తాను ఉపయోగించుకొనడము.

9. స్టానికేషన్ విషయమును అభివృద్ధిపరచుటకు గాను పూర్వము ఉండు సంఖ్యకంటె కొంతయెక్కువమంది స్వీపర్లు తోటిటను నియమించుటకు కాంక్షతోపాని నియమించి అభివృద్ధిపరచుటకు బదులు మిక్కిలి సీ-నీటిలోకి తెచ్చియున్నారు. డ్యూటీలోనుంచిన సంఖ్యకంటె యెక్కువగా స్టానికేషను ప్రాపునకు విల్లు చేసి పైకమును పాడుకొన్నట్లు సహా సంబోధముగా యుండున్నది.

10. ముఖ్యమంత్రి పవలనన్నిటిని త్రోసిపుచ్చి ఈ గ్రామమునకు కావలసినంతకంటె అత్యధికముగా లాందర్లు వృద్ధి పరచియున్నారు. ముఖ్యముగా లాందర్లు ఉండవలసినచోట్ల లాందర్లు లేకయుండడము అనావశ్యకమునవోట్ల అత్యధికముగా యుంచియుండడము గాను నెండు కంట్రాక్టుతో ఛేరుమెంట్ గారికిని లోగా యేర్పాటు యుండున్నది. 100 కొయ్యల లాందర్లు సభ్యులలో లోసంభవము ఒకటికి రు. 0-12-0 ప్రకారము కొని రు. 1-4-0 వంతున విల్లుచేయించి రు. 50 లు యెంబిటి మెంటు చేసియున్నారు.

11. లాందర్లు సామానులవశారాలు అనేకములు తనయింటిలోనే యుంచుకొని తానే ఉపయోగించుకొనడము.

12. ఇంటి పన్నులుగాని, వృత్తిపన్నులుగాని అసెస్సు చేయుటకు పూర్వము విల్లులు తయారుచేయించి వార్డు కమిషనరులకు పంపించి వారివారిసలహాలను కోరి విధించక తానే తనయిష్టానుసారము పన్నులు విధించుటకు బట్టి రేటుపేయర్లకు కమిషనరువారిపై చుంచితాటిప్రాయము లేకపోవడమే గాక డ్యేవమునకు పోతునయియున్నది.

13. యెంబిటి మెంటుమేజరు చార్జి పెట్ట. పాస్టును పిలిపించి వారిచే కావలసినంత ద్రవ్యమును సంగ్రహించి చార్జి పెట్టక కేసులను విమోచించడం ఇంకొకటి డెవము, రిపోర్టు విట్టి లయిసెంసులు సాంధుటకువచ్చిన అట్టి చాలాయెంబిటియు వాటి లయిసెంసు మొత్తమును స్టానికేషన్ యింకొకటి ద్వారా వసూలుచేయించి తెప్పించుకొని వాడుకొనియున్నారు. చాలామట్టుకు యెంబిటి సెంసులు మునిసిపాలిటీలలో దాఖలు కాబడియుండలేదు. ఏదైనా కొంతద్రవ్యమును యిచ్చేపరకు ఛేరుమెంట్ గారు పాస్టులకు సెంసు యివ్వడములేదు.

14. ఆఫీసునుమెంటు, రోడ్డుమాలీలు, లాంపు రైట్లు, ఓవర్ సెయిర్, స్టానికేషన్ యింకొకటి, రివరవాదరు, స్టానికేషన్ పేషెంట్లు మరియు యితరుల నేనులను వారివారి పనుల

యందు నియమించక చాలా యు బగలును స వసా రిన యింటి వద్ద హాజరుగా యుంచుకొనుచుండుటవల్ల క్రమముగా చేయవలసినపనులకు భంగముకలుగుచున్నది.

15. ఛేరుమెంట్ గారు అనేక చెడుమార్పులును అవలంబించి యుండుటవల్లయు, వారు స్వయముగా జరిపించిన ద్రవ్యము లేకయుండుటవల్లయు, వారికి మరియేయితర ఆధారములు లేకయుండుటవల్లయు తగు గౌరవపదవివై నా పోలి చక విల్లు కలెక్టర్లు, వారంటు ఆఫీసరు, ఆస పత్రి నాకర్లు, స్కూల్ టీచర్లు, పాఠశాలలు, ఆఫీసు సుప్రెండు, డివిజులను బట్టి వేధించి, బెదిరించి, తనకు క్రవ్యహాయి ముచేయుటకు బలవంతోత్సాహపరచుచుండుట వల్ల ప్రాత్యహాయ నకు లోబడనివారి పరిమండి తొలగించుటకు మార్గములు వెక్కిరియ లేనిపోని అపనిందలు మోపియు వారిని పనినుండి తొలగించుచుండుట అందునబట్టి మునిసిపాలిటీ ఉద్యోగులకు శ్రద్ధములేక పోయినది.

16. ద్రవ్యమునకు ఆసింది యెంబిటి స్కూల్లో అనేకమార్పులు చేయించెను.

17. వాహనములయొక్క ట్యాక్సును ఛేరుమెంట్ గారు వసూలుచేసి అనేక కేసులలో తాము స్వయముగా ఉపయోగించుకొనియున్నారు.

18. మీటుప్టాలు లై సెంసులు వసూలుచేసి వాడుకొని యున్నారు.

19. నవుకర్లును బెదిరించి వారి సంతకములు చేయించుకొని వారి శీతములను వాడుకొనియున్నారు.

20. బట్టలు యెస్టి మేటును అనుసరించక తమ యిష్ట ప్రకారము ఖర్చుపెట్టుచున్నారు.

21. మునిసిపాలిటీ కంట్రాక్టుతో భాగములు యేర్పాటు చేసుకొనియున్నారు.

22. పనిచేయుచుండు ఉపాధ్యాయులనుగాని, ఆఫీసు గుమస్తాలనుగాని, నవుకర్లనుగాని, తీసివేయుటకు నోష్వకొని వారి స్థలములకు కావలసినంత ధరలు ఏర్పాటుచేసికొని ద్రవ్యమును ముందుగానే తీసుకొని క్రొత్తవారికి యిచ్చుటకు ఆభయ ప్రదానము చేయుచుండురు.

23. ఛేరుమెంట్ గారు, ఒకవైపు తాము యెల్లప్పుడును ఋణాన్యాయయుండుటవల్ల గ్రామముల ప్రతిదామైన మున్నె తెప్పించుండు జప్తీలు, వారంటు, బాధలనుండిన్ని, మరియొక వైపు క్రిమినలు కేసులు, బాధలనుండిన్ని, విమోక్షిగాగలుగుటకు మునిసిపాలిటీ ఉద్యోగులనును నవుకర్లనును బాధ పెట్టుచున్నారు.

24. (ఎ) 1926 సం. ఫిబ్రవరినెలలో తోటి సమ్మె కట్టవచ్చుడు చెడుక్ల వాపలతో 8 అరలుగల ఒక కొట్టును క్రొత్తగా లేబరిన తోటికై కట్టబడియుండెను. ఆసామానులను యాలించే యాలం మొత్తము మునిసిపాలిటీ ఖజానాలో చెల్లిచుటకు బదులుగా సామానులన్నియును ఛేరుమెంట్ గారి తన సొంతమునకు ఉపయోగించుకొనియున్నారు.

(బి) మహమ్మదీయ బాలర స్కూలు (ఇప్పుడు హైస్కూలు) ఉపయోగించబడు విల్లును యొక్క దక్షిణపు తట్టు వరాండా యింటివల్ల వున్న మనకు పడిపోయినందువల్ల, అందులోని తాటిసంతెలు, చాపలు, కడపపలక రాళ్లు సీట్లను తెప్పించుకొని తన సొంత యింటిని విప్పివేయవలసినకు ఉపయోగించుకొనియున్నారు. వారు తన యింటిని విప్పి కట్టించుకొనుటకు లై సెన్సు సహా పొందియుండలేదు.

(సి) హైస్కూలు యొక్క పెంషన్ గాను 60 దం తెలుసు నూట్టి రు. 44 లు ప్రకారం కొని, రు. 53-5-4 లు ప్రకారం విల్లుచేసి ఈ మొత్తములో రు. 6-0-0 లను యెంబిటి మెంటు చేసియున్నారు. 60 దం తెలుపైక సుమారు 80 దం తెలును తన యింటి రిపేరికగాను తాటిదం తెలుతోపాటు ఉపయోగించుకొనియున్నారు. కనుక ఈ దం తెలు మూలముగా నుమారు రు. 11-0-0 లను యెంబిటి మెంటు చేసియున్నారు.

25. ఈ మునిసిపాలిటీని యేర్పాటు చేసిన కాలమును, ఈ తాడిపత్రిచుట్టు అయిదుమైళ్లలోగానుండే పల్లెలలోనుండు బడ్జెటు కాంపౌండు చేయులాగున తీర్మానము కాబడి యున్నది. కడవిన సంవత్సరమువరకు పల్లెలవాండ్లు తమ బడ్జెటు మునిసిపాలిటీ ఆఫీసులో హాజరుపరచి కంపౌండు చేయించుకొని పోవుచు నుండిరి. ఇందువల్ల ఈ కౌన్సిలుకు సంవత్సరము నను సుమారు రు. 500 లు ట్యాక్సు వసూలుము యెంబిటి యుండెను. అట్లుండగా ఈ ఛేరుమెంట్ గారు లోలాగ్లు కంట్రాక్టుతో పరీకు అయి పల్లెల బడ్జెటు కంట్రాక్టుదారుడే నెంబర్లు చేయునట్లు యేర్పాటు చేసుకొనినారు. ఈ విషయం మదరాసు డిస్ట్రిక్టు మునిసిపాలిటీ ఆక్టు 104 వ క్లౌజ్ నకు విరోధము. మరియు చాలామట్టుకు మునిసిపాలిటీ రివిన్యూకు నష్టమై యున్నది. ఈ విషయమును గురించి ముందు సంవత్సరముల రిడి

బంగారు పరిమళాపు రిజర్వు

బ్యాంకు చిత్తుచట్టము

(ప్రభుత్వభాషాంతరీకరణము)

(నిన్నటితరువాత)

అదనపు రూపాయ నాణెములను గవర్నరు మెంటువారికి అప్పగించుట.

రిపోర్టు, పేరా 147:—81. 28 వ సెక్షను ననుసరించి రిజర్వులో భాగముగా కలిగియుండుటకు యిష్టా దిపాద్య మెంటు అనుమతిపడవలసిన మొత్తమునకు పైబడి బాంకిచ్చే కలిగి యుండబడు రూపాయ నాణెములను బాంకి ఆలోచనసభతో కూడిన గవర్నరు జనరలుగారికి అప్పగించవచ్చును; ఇది, అట్లు అప్పగించబడిన ప్రతి అందు రూపాయలకును బాంకి నోట్లుగా బంగారముగా లేదా బంగారు సెక్యూరిటీలుగా నాలుగు రూపాయలను చెల్లించుటకు ప్రతిగా నుండును.

రూపాయ నాణెముల కొనగోలు.

రిపోర్టు, పేరా 147:—82. తత్కాలముందు రిజర్వులో కలిగియుండబడు రూపాయ నాణెముల మొత్తము ఇరువది యైదు కోట్లను గాని రిజర్వు వెక్సి మొత్తములో పది భాగములలో ఒక భాగమును గాని బీటిలో యేది యెక్కువో దానిని మించనప్పుడు ఆలోచనసభతో కూడిన గవర్నరు జనరలుగారియొద్దనుండి రూపాయ నాణెముల అప్పగింపును, అట్లు అప్పగించబడిన ప్రతి అందు రూపాయలకును బాంకి నోట్లు గను, బంగారుగను లేదా బంగారు సెక్యూరిటీలుగను నాలుగు రూపాయలను చెల్లించినమీద బాంకిహక్కుగా అడుగవచ్చును.

రూపాయ నాణెముల విషయమున గవర్నరు మెంటు యొక్కయు బాంకియొక్కయు బాధ్యతలు.

రిపోర్టు, పేరా 148:—83. 31 వ సెక్షను ననుసరించి అప్పగించబడిన యేరూపాయ నాణెములను గాని తిరిగి జారీ చేయకుండుటకు లేదా, బాంకిద్వారా తప్ప మరయు బాంకి అడిగిన మీదట తప్ప యేవైన కొత్త రూపాయలను గాని ప్రచారములో పెట్టకుండుటకు ఆలోచనసభతో కూడిన గవర్నరు జనరలుగారు బదుడై యుండవలెను; మరియు ప్రచార కార్యములకారకు కాకుండా, లేదా ఆ సెక్షను ననుసరించి ఆలోచన సభతో కూడిన గవర్నరు జనరలుగారికి అప్పగించుట మూలముగా గాకుండ ఇతరవిధముగా రూపాయ నాణెములను పరిష్కరించకుండుటకు బాంకి బకమై యుండవలెను.

వివిధరూపములైన చెలామణి (ప్రెక్షము)

సరఫరా చేయుటకు బాధ్యత. 1906 వ ఫలిపు 8 వ ఆక్టు.

రిపోర్టు, పేరా 152:—84. అడిగిన మీదట బాంకి ఇండియా గవర్నరు మెంటువారికి క్రెన్సీ నోట్లను మారుగా రూపాయ నాణెములను జారీ చేయవలెను; మరియు అడిగిన మీదట రూపాయ నాణెములను మారుగా క్రెన్సీ నోట్లను లేదా బాంకి నోట్లను జారీ చేయవలెను; మరియు అయిదు రూపాయల లేదా అంతకంటే పైబడిన క్రెన్సీ నోట్లను లేదా బాంకి నోట్లను మారుగా అంతకంటే తక్కువ కిమీతు గల క్రెన్సీ నోట్లను లేదా బాంకి నోట్లను లేదా 1906 వ సంవత్సరపు ఇండియా దేశపు నాణ్యముద్రా కాపసము ననుసరించి చట్టపు

స్థరునున్న ఈ సంవత్సరముయొక్క రిజిస్టరును తినికీచేసి చూచిన విశేషమున్ను.

26. ఈ ఛేర్ మెంట్ గారిని, ఛేర్ మెంట్ పదవికి యెల్లెక్ట్ చేయబడుముందు చాలినంతవరకు గౌరవముగా నుండెను. యెల్లెక్ట్ అయినపిదప చెడ్డగా ప్రవర్తించుటకు మొదలుపెట్టెను. ఈ ఛేర్ మెంట్ గారి ప్రవర్తనమును జూచి కాన్సిలువారు చాలా చింతిల్లుచున్నారు. ఇతనియొక్క ఋణములు, చెడునడతలు, వీటినిజూచి కాంపెరిఫాలనమును యెరురు చూచుటకై, ఇతనిని ఛేర్ మెంట్ పదవినుండి తొలగించుటయే సమంజసమని ఈ కాన్సిలువారు తలచుచున్నారు.

27. వృత్తిపన్ను హెచ్చుచేసిన విషయములో, రేటు హెచ్చెర్లు గల్తి మనసము కోర్టులో వ్యాజ్యములు దాఖలుచేసి యుండిరి. మనసముగారు, సుమారు రు. 500 లు చెల్లించుటకు డిక్రీ యిచ్చినారు. ఈ మొత్తమును చెల్లించుటకు కాన్సిలు వారు కాంక్ష నుచేసియుండిరి గాని చెల్లించబడలేదు. ఛేర్ మెంట్ గారు డిక్రీ మొత్తమును చెల్లించుటకు చాలా ఆలస్యముచేసినారు. అందువల్ల రేటు హెచ్చెర్లు కోర్టునుండి మునిసిపాలిటీ ఆన్ డిక్రీ జస్టి తెచ్చి అమలు చలాయించినారు. ఇందువల్ల ఈ కాన్సిలు వారికి చాలా అగౌరవమును కలుగజేసినారు. ఇందులకు కారణము ఛేర్ మెంట్ గారి నిర్లక్ష్యమే. తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా అంగీకరించడమైనది. ఈ తీర్మానము కాపీలను శ్రీ గవర్నరు మెంటువారికిని అనంతపురం కలెక్టరుగారికిని పంపవలసినది.

చెలామణి గల రూపాయలను గాని యితర నాణెములనుగాని ప్రచారములో నుండుటకు, బాంకి యభిప్రాయము ప్రకారము అగత్యమునట్టి పరిమాణములలో బాంకి సరఫరాచేయవలెను; మరియు ఆలోచన సభ తో కూడిన గవర్నరు జనరలు గారు 32 వ సెక్షనుయొక్క నిబంధన లకు లోబడి అడిగిన మీదట బాంకికి అట్టి రూపాయలను లేదా యితర నాణెములను సరఫరా చేయవలెను. ఆలోచనసభతో కూడిన గవర్నరు జనరలుగారు ఈ విషయ నిర్ణయించుటకు నిష్పాదనను తప్పిపోయిన యెడల, జనసామాన్యమునకు అట్టి నాణెములను సరఫరా చేయుటకు గల బాధ్యత బాంకికి ఉండవలెను.

బంగారమును అమ్ముటకు బాధ్యత.

రిపోర్టు, పేరా 150. 35. (1) ఈ సెక్షనుయొక్క నిబంధనలు 1931 వ ఫలి జనవరి 1 వ తేదీ కంటే ఎక్కువ ఆలస్యము కానట్టి, ఆలోచనసభతో కూడిన గవర్నరు జనరల్ గారు ఇండియా గెజెట్టులో ప్రకటనమాలముగా నియమించగలట్టి తేదీ నుండి అమలును కలిగియుండవలెను.

ఈవిషయమై బొంబాయిలోగాని, కలకత్తాలోగాని, మద్రాసులోగాని తన ఆఫీసువద్ద అడిగి, ఈ సెక్షనుయొక్క నిబంధనలను బట్టి నిర్ణయింపబడిన ట్టుండుకొనబడి ఖరీదును చట్టపుచెలామణిగల క్రెన్సీలో చెల్లించు ఏ ముమ్మస కైనను, బాంకి బంగారుముద్రను కొనువాని యిష్టము ప్రకారము బొంబాయిలోగాని, ఈ విషయమున ఆలోచనసభతో కూడిన గవర్నరు జనరల్ గారిచే ప్రకటింపబడగలట్టి ఒక బంగారు ప్రమాణదేశము నందలి స్థలములోగాని అప్పగించబడు నిమిత్తము, అమ్మువలెను:

అయితే 1,916 తులములకంటే తక్కువైన మేమి బంగారముకల బంగారుముద్ర మొత్తమును అడుగటకు యే మునిసికిని హక్కు వుండవలెను.

(3) ప్రకటింపబడిన స్థలములో అప్పగించుటకు బంగారు ముద్రయొక్క ఖరీదు తులము మేలిమి బంగారమునకు యిరువది యొక్క రూపాయల మూడు అణాల పది పైసలుగ నుండవలెను; దీనికి, బంగారు ముద్రవాణాలో నుండునపుడు దాని విలువపై వడ్డీచేరి బంగారుముద్రను స్థూలముగా బొంబాయినుండి ఆస్థలమునకు రవాణాచేయుటకు తులమున కను మామూలు కర్పును తెలియజేయు ఒక మొత్తము చేర్చబడవలెను.

(4) బొంబాయిలో అప్పగించబడుటకు బంగారు ముద్రయొక్క ఖరీదు తులము మేలిమి బంగారమునకు యిరువది యొక్క రూపాయల మూడణాల పది పైసలుగ నుండవలెను. దీనికి బంగారు ముద్రను ప్రకటింపబడిన స్థలమునకు స్థూలముగా రవాణా చేయుటకు తులమున కను మామూలు ఖరీదుకు రెండు రెట్లును తెలియజేయు మొత్తము చేర్చబడవలెను.

అయితే, ప్రకటింపబడిన స్థలము ఉన్న దేశముయొక్క క్రెన్సీని ఆ స్థలములో వెంటనే అప్పగించబడుటకు బొంబాయిలో ఏ రేటుకు కొనబడునో ఆ రేటు, ఆ దేశముయొక్క ప్రధాన క్రెన్సీ అధికారి యేఖరీదు చొప్పున క్రెన్సీకి మారుగా బంగారము నిచ్చుటకు బదుడో ఆ ఖరీదుకు సమానమైనది, బంగారు ముద్రను రవాణాలో నుండునప్పుడు దాని విలువపై వడ్డీ చేరి, బంగారు ముద్రను బొంబాయినుండి ఆ ప్రకటితస్థలమునకు స్థూలముగా రవాణాచేయుటకు తులమున కను మామూలు ఖరీదును తీసివేయగా, తులము మేలిమి బంగారమునకు ఇరువదియొక్క రూపాయల మూడు అణాల, పది పయసలకు సమానముగా లేదా అంతకంటే తక్కువగా నుండునప్పుడు, అట్టి చేర్పు ఏదియును చేయబడవలెను.

(5) వరుసగా బొంబాయిలోను, ప్రకటిత స్థలములోను అప్పగించబడుటకు ఏ ఖరీదులకు బాంకి బంగారుముద్రను అమ్మువలెనో ఆ ఖరీదులను (3) వ, (4) వ సలు సెక్షనులయొక్క నిబంధనల ననుసరించి ఆలోచనసభతో కూడిన గవర్నరు జనరలుగారు అప్పుడప్పుడు నిర్ణయించి, అట్లు నిర్ణయింపబడిన ఖరీదులను ఇండియా గెజెట్టులో ప్రకటించవలెను. బంగారు ముద్రయొక్క యేఅమ్మకము విషయమునగాని, ఏ ఖరీదును విధించుటకు బాంకికి హక్కు కలదో ఆ ఖరీదును గురించి అట్టి ప్రకటన బాంకికిని, ఏ యితర మునిసికిని నకును తీర్మానమైనదిగా నుండవలెను.

మధ్యకాలనిబంధనలు.

రిపోర్టు, పేరా 157. 35. (1) 35 వ సెక్షను యొక్క (1) వ సలు సెక్షను ననుసరించి ఆలోచనసభతో కూడిన గవర్నరు జనరల్ గారిచే నియమింపబడు తేదీని, ఈ సెక్షనుయొక్క నిబంధనలు అమలును కలిగియుండక నిలిచిపోవలెను.

(2) ఆ విషయమై బొంబాయిలోగాని, కలకత్తాలోగాని, మద్రాసులోగాని బాంకి ఆఫీసు

వద్ద అడిగి, మేలిమి బంగారము తులము ఒకటికి ఇరువదియొక్క రూపాయల, మూడు అణాల, పది పైసలకు సమానమైన రేటుచొప్పున చట్టపు చెలామణిగల క్రెన్సీలో కొనుబడిఖరీదును చెల్లించు ఏ మునిసి కైనను ఈ విషయమున ఆలోచనసభతో కూడిన గవర్నరు జనరల్ గారిచే ఇండియా గెజెట్టులో ప్రకటింపబడగలట్టి బంగారు ప్రమాణ దేశముయొక్క క్రెన్సీని ఆ దేశములో వెంటనే అప్పగించబడుటకు అమ్మువలెను:

అయితే, 1,065 తులముల మేలిమి బంగారము విలువ కంటే తక్కువైన విలువగల క్రెన్సీ మొత్తమును అడుగుటకు ఏ మునిసికిని హక్కు ఉండవలెను.

(3) ఈ సెక్షనుక్రింద క్రెన్సీ అమ్మకమునకు వర్తింపజేయబడిన సమానపు రేటును నిర్ణయించు కార్యము నిమిత్తము, ఇరువదియొక్క రూపాయల, మూడు అణాల, పది పైసలు బంగారము రవాణాలో నుండునప్పుడు దానిపై వడ్డీచేరి, బొంబాయినుండి ఆ దేశమునకు బంగారుముద్రను స్థూలముగా రవాణా చేయుటకు తులమునకు అను మామూలు ఖరీదును తెలియజేయు మొత్తమును అందుండి తగ్గించినతరువాత, ఆ దేశముయొక్క ప్రధానమైన క్రెన్సీ అధికారి ఏ రేటుచొప్పున క్రెన్సీకి మారుగా బంగారము నిచ్చుటకు చట్టముచే బదుడనున్నాడో ఆ రేటు చొప్పున ఆ దేశములో ఒక తులము మేలిమి బంగారమును కొనబడు కావలసియుండునట్టి ఆ క్రెన్సీలో మొత్తమునకు సమానమైనదిగా భావింపబడవలెను.

(4) ఆలోచనసభతో కూడిన గవర్నరు జనరల్ గారు (3) వ సలు సెక్షనుయొక్క నిబంధనల కనుగుణముగా సమానపు రేటును నిర్ణయించి, అట్లు నిర్ణయింపబడిన రేటును ఇండియా గెజెట్టులో ప్రకటింపవలెను.

బంగారమును కొనుటకు బాధ్యత.

రిపోర్టు, పేరా 151. 37. ఆ విషయమున బొంబాయిలోగాని, కలకత్తాలోగాని మద్రాసులోగాని బాంకి ఆఫీసువద్ద అడుగు ఏ మునిసివద్దనుండియైనను బొంబాయిలో అప్పగించబడుటకు బంగారు ముద్రను, అట్టి బంగారము 1,065 తులములకంటే తక్కువకాని మేలిమి బంగారము గల కడ్డీల రూపముగా ఇవ్వబడినయెడల, మేలిమి బంగారము తులము ఒకటికి ఇరువదియొక్క రూపాయల, మూడు అణాల, పది పయసల రేటుచొప్పున బాంకి కొనవలెను:

అయితే, ఆ ముద్రను ఇచ్చు మునిసి ఖర్చుపైని అట్టి బంగారు ముద్ర బాంకిచే అంగీకరింపబడిన ముమ్మలచే కరగించబడి, నాణెము కట్టబడవలెనని అడుగుటకు బాంకికి హక్కు ఉండవలెను.

రిజర్వుకు సంబంధించిన నియమములను తాత్కాలికముగా నిలుపుచేయుటయును, నోట్ల జారీచైన పన్నున్ను

రిపోర్టు, పేరా 153. 38. (1) ఆలోచనసభతో కూడిన గవర్నరు జనరల్ గారి అనుమతిని ముందుగా పొంది, మొట్టమొదట మొప్పది రోజులకంటే ఎక్కువకాని కాలములవరకు బాంకి 28 వ సెక్షనుయొక్క (2) వ సలు సెక్షనుచే కోరబడిన దానికంటే తక్కువ వెరసి మొత్తము గల బంగారు, నాణెములను, బంగారు ముద్రను, లేదా బంగారు సెక్యూరిటీలను రిజర్వులో కలిగియుండవచ్చును. మరియు కలిగియుండబడునది ఈ ప్రకారము తగ్గింపబడు కాలముందు, ఆ సలు సెక్షనుకు చేరిన మినహాయింపు నిబంధన అమలును కలిగియుండక నిలిచిపోవలెను. పైచెప్పిన కాలపరిమితులు అదేవిధమైన అనుమతితో పదునైదు రోజులకు మించని కాలపరిమితులవరకు అప్పుడప్పుడు హెచ్చింపబడవచ్చును.

(2) (1) వ సలు సెక్షను ననుసరించి బంగారు నాణెములను, బంగారు ముద్రను, బంగారు సెక్యూరిటీల హోల్డింగు (కలిగియుండవలెను) తగ్గింపునకు ఏ కాలము విషయమునైనను, 28 వ సెక్షనుయొక్క (2) వ సలు సెక్షనుచే నిర్ణయింపబడిన కనిష్ఠ మొత్తమునకంటే ఎంత మొత్తముచే అట్టి హోల్డింగు తగ్గింపబడినదో ఆ మొత్తముమీద ఆలోచనసభతో కూడిన గవర్నరు జనరల్ గారికి బాంకి ఒక పన్నును చెల్లించవలెను; అట్టి పన్ను, అట్టి హోల్డింగు రిజర్వు వెరసి మొత్తములో నూటికి ముప్పది రెండున్నరకంటే మించినప్పుడు సంవత్సరమునకు నూటికి ఒకటి చొప్పునను, నూటికి రెండున్నరవరకునకు ప్రతి జాస్తి తగ్గింపు విషయమున లేదా అట్టి తగ్గింపు యొక్క భాగము విషయమున జాస్తిగా సంవత్సరమునకు ఒక టిన్నగ చొప్పునను చేర్పుతో కూడ, తత్కాలముందు అమలులో నుండు బాంకిరేటు ప్రకారము చెల్లించబడవలెను: (సవేషము)

THE LIZARD PEN
IS MADE IN NEARLY
100 VARIETIES

**THERE IS ONE TO
SUIT YOU**

ORDINARY OR SAFETY 100P.
SELF-FILLING 40F.
H.P. CO LONDON

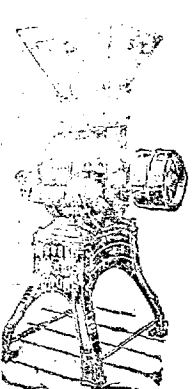
Agents: P. HOLT & Co., Ltd.

P. O. BOX 237, 3436

MADRAS.

Chittoory Rangaiab, Cocanada.

MACHINERY. 3392

Jrus Grinding Mills—
With ball bearings & self-
sharpening stones.

Disintegrators — Latest
types.

Rice Machinery of every
description.

T. & O. Brand Belting—
Special cotton and special
Solid-woven hair.

Water Works fittings—Meters, valves etc.

Coffee Hand Mills—Latest improved designs

White Artistic Cements. 3392

Sole Agents in India, Burma & Ceylon :—
THAKAR & OPADEY,
20/22, Elphinstone Circle, Fort, Bombay.

చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహకవి

షష్టి పూరి

ప్రభువంశస్థుల శతదినములు (24-9-1927) జన
సుకు. వారి గ్రంథములన్నియు 10 సంపుటములు అచ్చునున్నవి.
10 సంపుటముల నెల 25 రూపాయలు. చందాధనము ఆద్యం
ముగా పంపవలెను. ఒకేమార్గు పంపవలెనని వారు దరఖాస్తు
లో రు 10 బుట్టి, మిగిలిన రు 15 ను నెల 1 కి రు 5 చొప్పు
న మూడు నాలుగు గాను చెల్లించవచ్చును. మనియార్డరు
ఖర్చులు చందాదారులతో భరించవలెను. మొదటి రిజిస్టరు చేసు
కుర్రు 500 మంది చందాదారులకు పోస్టుఖర్చులు మేమే భరించి
10 సంపుటములు పంపబడును. కొద్దిప్రతులే అచ్చునున్నవి
గనక చందాదారులు త్వరపడవలెను. లక్ష్మీనరసింహకవి
మాతన గ్రంథములు:—

- (1) ప్రహేళిక నాటకము. 8455
  - (2) కర్పూరమంజరి (చెంపల భాగము)
  - (3) భాగవత కథామంజరి.
- దరఖాస్తులు, మనియార్డరు పంపింపవలెను.

సా|| గురుమూర్తి,

ఇన్ని గుంటూరు, రాజమండ్రి అని పంపవలెను.

శ్రీ త్యాగరాజ గ్రంథమాల

- 1 ఇదే పేరిట ఈలాగు ముద్రించినావు 0-1-6
  2. ఆచార్య నీవు నామగదా 0-1-0
  3. ఏమే ఒకరినండియొకరు ఇద్దరము చెడిపోతిమి 0-2-3
  4. మధ్యపాపము 0-3-3
  5. శ్రీ త్యాగరాజ స్తోత్రకథామావళి, ఆంజనేయ
స్తోత్రము, త్యాగరాజచరిత్రము. 0-4-0
- ఈ గ్రంథములు తెంపకుడు నాగరత్నముచే రచయింప
బడి చదువులకు హృద్యముగానుండును. వలయువా రీక్రిందివిరు
నామాకు వ్రాసికొనవలయును.

త్యాగరాజ గ్రంథమాలా కార్యస్థానము

(312) 7, శ్రీనివాసయ్యరేడి, మద్రాసు.

AMRUTANJAN BEST INDIAN PAIN BALM.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

హిందూ దేశమునందు మిక్కిలి అభివృద్ధికరముగా
నున్న భీమాకంపెనీ

మహా తైలకార్యము. 3477

ది జెనరల్ అస్యూరెన్సు సొసైటీ
లిమిటెడు (అజీర్)

The General Assurance Society Ltd. (AJMER).
19 సం||ములు మాత్రము పనిచేసిన తరువాత సర్టి
మనుకు రు 000 కి రు 20 చొప్పున బోనసును యిచ్చుట
(ప్రకటించిన "ప్రభువంశస్థుల శతదినము" భీమాకంపెనీ) ప్రస్తు
తము అచిలులనున్న భీమాముద్రము రు 1,00,00,000
21 నెలలకు మిగిలిన మొత్తము రు 1,09,000
ధారాశ్రమపత్రములపై పనిచేయుటకు ఏజెంట్లు కావలెను.
Apply to:—SUDT. 44, Linghi Chetty St. MADRAS
S K BBOOR Esq B. A., F. S. S LONDON.
Assistant Manager (Deputation) BANGALORE CITY

ప్యాఫ్ కుట్టు మిషనులు

బజారులో వాని కన్నీటికంటేను దృఢమైనవి.
కొత్తకరము మాత్రమే.

ప్రసిద్ధమైన వస్త్రములకు మాత్రము బాడు
కు యివ్వబడును.
అన్ని పరికరములును, విడిభాగములును
కూడ అమ్ముబడును.

బెల్ అండు కో (లిమిటెడ్)

8485

1/186 మాంట్యూకోడ్డు, మద్రాసు.

ఎప్పుడును మేలైన సరకునేకొనుడు

కడచిన 9 సర్టి
రములనుండి ప్రజల
మెప్పుడుబడసిన ఇం
దులూ తెలుపబడి
నట్టి దారపుసండు
లను, నలలను కొను
డు. మిక్కిలి నా
ణ్యమైన, గట్టిదార
ములతో అల్లబడినవి. వస్త్రములకు ప్రత్యేకధరలుగలవు. వివర
ములకు ఈ దిగువవిలాసమునకు అంగభాషలో వ్రాయవలెను.

1

ఆర్. ఎన్. ఫ్యాక్టరీ,

3564

87 లింగి శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

గురు ప్రసాదము

లభుకేదేండు శేఖర వ్యాఖ్యానము, మహామహాపాధ్యాయ
తాతా సుబ్బారాయశాస్త్రి విరచితము. శేఖర సిద్ధాంతము
ను సాధనచేయు గ్రంథము. పుస్తకభాషాదాగరముల నిమిత్తము
మేలుప్రతి. రు 8-0-0 సాదాప్రతి రు 5-0-0 పండితులచే సిర
పరుపబడిన విద్యార్థులకు సాదాప్రతి రు 4-0-0. పోస్టుఖ
ర్చులు ప్రత్యేకం. మూడుప్రతు లొకసారి తీయువారికి పోస్టు
ఖర్చులు లేవు. చిరునామా:—మహామహాపాధ్యాయ
తాతా సుబ్బారాయశాస్త్రి,
విజయనగరము.

1428

మహాపాదకరముగు

గొప్ప లాటరీ యుద్ధము

కాంచీపురము-క్రసిద్ధమైన హిందూబాలికాపాఠశాల
ధర్మచరితాలనముకొరకు జరుపబడుచున్నది.

(ప్రభుత్వంగీకారము బడినది)

నీటి 1-కి నెల రూపాయ ఒకటి (1-0-0)

(1927 సం|| మే నెల 30-వ తారీఖున నీట్లు ఎత్తబడును)

5 రూపాయలు మొగలు 10,000 రూపాయలు

వరకు తరతరముగ నిర్ణయించిన 557 ప్రైజు

చందాలు (పోస్టుచేయువారికి ప్రైజులును గారాళముగా
కమిషనులును ఇవ్వబడును. దేశమునందున్న పెక్కుమందిజంట్లు
కావలయును.

ఈవిద్యాప్రతిపాపనము మహారాజులచేతను, గవర్నరుల
చేతను, విద్యాశాఖా పరిషత్తుకార్యలచేతను, విశ్వవిద్యాలయాధ్యక్షులచేతను, దేశనాయకులచేతను, పలు విద్వాంసులచేతను, దేశా
భివృద్ధికి వలయు శాతీయపాఠశాలలో మిక్కిలి మేలయినదని పా
గడబడినది. దీనివ్యాపకమును దీనికై నిర్మింపవలసియున్న సర
స్వతీ మందిరముకొరకును విశేషధనము కావలయును. శ్రీమతీ
శ్రీమతులందరను ముందువచ్చి పెలాటరీచీట్లను మెండుగా కొని
ఈమేలైనధర్మము నాదరింపవలయును. ఈధర్మము నాదరించ
వారికి విశేషపూజ్యము గలదు. ప్రతిష్ఠగలదు. మతీ ద్రవ్యలాభ
ము గలదు.

ఆగత్యముగు వివరములు క్రింద సంతకముచేసినవారికి
వ్రాసి తెలుసుకోవలెను. 8522

A. RAMASWAMI SASTRI

(Rtd. Sub-Judge)

PRESIDENT, "HINDU GIRLS' SCHOOL UNION,"
CONJEEVARAM

D. G. GORE-BOMBAY 2.

అ త్తరుచేయువారికి, సబ్బులు చేయువారికి కావలసినట్టి
అపకర్మములు అనగా సారముగల నమరలు, సువాసనలు,
గవదాసంబంధమైన వస్తువులు, సంగలు, సారములు, యితర
వస్తువులు, అగరునత్తులు, సాగము, నవ్వుము, మరలవస్తువులు, బొమ్మ
వస్త్రము మొదలగునట్టికొనలసినవస్తువులు, ఈ ప్రసిద్ధమైన
హిందూ ఆత్మరులు మొదలగునవి మహాపాదకర పరమమైన ధర
ప్రకారము విక్రయించబడును. ధరల జాబితా యినామాగా
పంపబడును. ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు. ఈ తర
ములు అంగభాషయందే వ్రాయవలెను. 8581

డి.జి.గోర్, 31, మంగల్ దాస్రోడ్డు, బొంబాయి నెం.2

ప్రతాప కస్తూరి మాత్రలు

మిక్కిలి ఘాటును సువాసనగలది

1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన ఆనందముగా నండులు
యేగాక అజీర్ణము, జ్వరము, జలుబు, జ్వరము,
దగ్గు, ఉబ్బింపు, కఫము, చిన్నబిడ్డ గణము,
కలరా, షేగు మొదలగు అనేకముల వ్యాధులను
హరించుటయేగాక బలమును, జీర్ణ శక్తిని, ఆరో
గ్యమును గలిగించు వరప్రసాదము. ప్రతి గృహ
మందుండవలసింది. 8581

250 మాత్రల సీసా 0 4 0

12 సీసాలు 2 8 0

వి. పి. చార్లెస్ ఎస్టేట్ నాంబూరి 0 6 0

పి. వి. పి. అండు కో. ఆయుర్వేదసమాజం,
వెరిజేపి - నెలూరు జిల్లా.

ఉచితము

ఖిలాఫతు చరిత్ర:—ఇది యొక యువ
ర్యగ్రంథము. ఇది

దు మహమ్మదీయ మతనిర్మాత యగు మహమ్మదువారి గూర్చి
యు, ఖిలాఫతుగూర్చియు, ఖిలాఫతు ఆందోళనముగూర్చియు
వ్రాయబడినది. దీనికి జూబ్ ఉమర్ అలీసాకవిగారు చక్క
నిపీఠికను వ్రాసియున్నారు. దేశాభిమానులెల్లరును దీనిని జదివి
తీవ్రతను. ఆంజ్ఞాలిలువంగల యీపుస్తకమును ప్రస్తుతదేశప
రిస్థితులబట్టి యుచితముగ నివృత్తిశీల్యంపబడినది. ఈక్రింద
సుదాహరింపబడిన చిరునామానుండి తెంపజూ లాభప్రసేద విలు
వగల పోస్టుబిల్లలను బంపువారికి తెంపదాహరింపబడిన గ్రం
థము బుక్కుపోస్టుద్వారా పంపబడును.

నబ్బిని సత్యకేవరావు,

8409 (న.డి.) మొయికోడ్డు, విజయనగరము.